

— R ý m a ř o v s k ý —
horizont



Zpravodaj regionu Rýmařovska

číslo 12/2019

vyšlo 22. 11. 2019

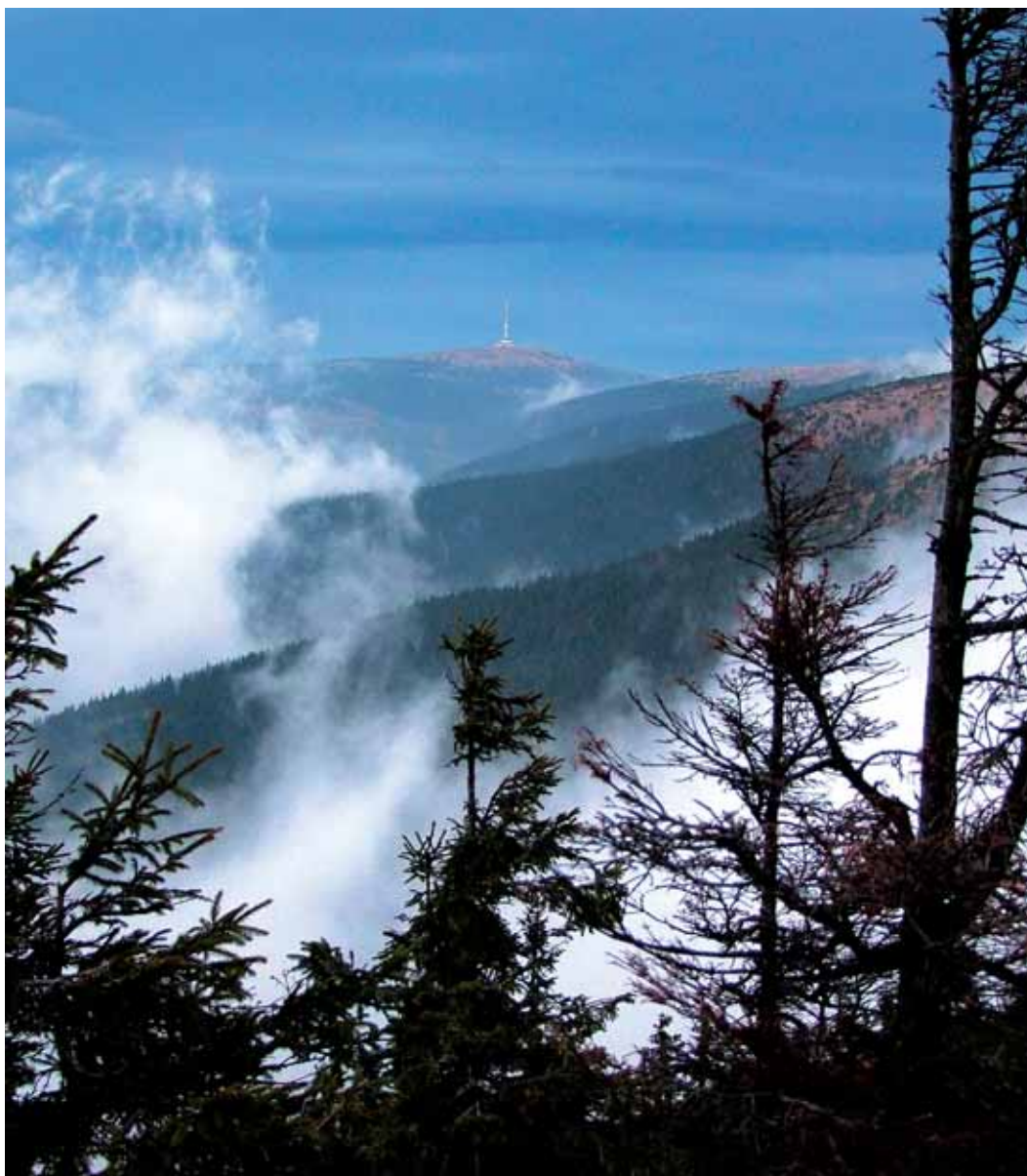
cena 15 Kč



Slavili jsme 30. výročí sametové revoluce v Rýmařově



Zástupci města pozvali 70leté a 75leté oslavence na tradiční setkání



ročník XXI.



Samet v Galerii Jindřicha Štreita na gymnáziu, na radnici i v muzeu



Režisér Zdeněk Troška vyprávěl o zážitcích z natáčení a poslytl rozhovor



Pavel Podešva přivezl z Havaje titul vicemistra světa v terénním triatlonu

RÝMAŘOVSKÝ ADVENT



29. 11. 2019 náměstí Míru

10:00–17:00 Malý vánoční jarmark Mateřské školy Rýmařov

16:00–19:00 Vánoční dílny (pro rodiče s dětmi)

16:00 STD Buřinka

17:00 Slavnostní rozsvícení vánočního stromu

17:10 Bernardini Břidličná

18:30 Halleluja Band Šumperk

Rýmařov

7. 11.–31. 12. 2019

Samet, 30 let od sametové revoluce v Rýmařově
Městské muzeum Rýmařov, Galerie Pranýř - výstava

26. 11.–19. 12.

Strom splněných přání
- dárky pro děti z Dětského domova v Janovicích
Informační centrum při Městském muzeu Rýmařov

29. 11. 16:00–18:30

Vánoční jarmark
ZŠ Jelínkova 1

30. 11. 15:00

Adventní koncert Smišeného pěveckého sboru Bruntál
kaple V Lipkách

5. 12. 17:00

Mikulášská nadílka, Diakonie ČCE, středisko Rýmařov
náměstí Míru
(objednávka balíčků na kavárně Buřinka do 30.11.)

7. 12. 2019 – 26. 1. 2020

Roman Karel a Adam Rybka: DVA
Městské muzeum, Galerie Octopus
(výstava obrazů a soch)

7. 12.–31. 12. 2019

Betlém, Originální betlém od rýmařovských autorů
Foyer Městského muzea Rýmařov - výstava

10. 12. 20:15

Coppelle - přímý přenos baletu
Kino SVČ Rýmařov

10. 12. 19:00

Petra Janů - koncert vánočních evergreenů
Městské divadlo Rýmařov

14. 12. 19:00

Vánoční ples, závěrečná taneční kolona
SVČ Rýmařov

18. 12. 17:00

Středověké duchovní zpěvy
kostel sv. Michaela, ZUŠ Rýmařov

25. 12. 18:30

Bigbeatové vánoce
SVČ Rýmařov

26. 12. 10:00

Štěpánská desítka - běžecké závody
Stará Ves, kulturní dům

26. 12. 16:00

Vánoční koncert skupiny Variace
kostel sv. Michaela Rýmařov

Po celý advent vás rádi přivítají v punčovém stánku
Diakonie ČCE, středisko Rýmařov, kde můžete získat
vánoční razítko na pohledy a přání.



PŘÍROČNÍ HRANICE
PŘEDKLADATELSTVÍ
2014–2020



EVROPSKÁ UNIE / UNIE EUROPEENNE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ

FOND MIKROPROJEKTŮ



SKUPINA ČEZ
PARTNER AKCE

Listopadové vítání dětí



Zleva: Petr Matěj Púčik, Nela a Šárka Víškovy, Ladislav Vašička, Matyáš Gajdošík, Tadeáš Kačer, Elena Hanušová, Josefína Konvičná



Zleva: Elen Frančáková, Stella Chlachulová, Šimon Čelko, Tobias Hampl, Anna Šubová, Jan Volný, Klára Mazánková

Fota: JiKo

Slavili jsme 30. výročí sametové revoluce



K 30. výročí sametové revoluce jsou instalovány expozice fotografií na výstavách v muzeu, na radnici a gymnáziu



V koncertním sále ZUŠ zazpívali na společném koncertě rýmařovský sbor Vox Montana...



... a sbor Chór na obcasach z partnerského města Ozimku



Ve Středisku volného času zahrála britská, norská a polská kapela a na společném vystoupení zatančily české a polské orientální tanečnice



Studenti se vydali v průvodu městem...



...na náměstí proběhl happening, na kterém zástupci města, studentů a učitelského sboru přečetli svá prohlášení



Městské divadlo Rýmařov připravilo čtyřicetiminutovou hereckou retrospektivu listopadových událostí 1989...



...z některých scén, které s herci režijně připravila Barbora Niedobová, až mrazilo. Ve foyeru nechyběl bufet s dobovými cenami.

Fota a text: JiKo, Jana Krajčová

Aktuálně z města

Příprava strategického plánu rozvoje Rýmařova pokračuje

V letních měsících proběhlo v Rýmařově dotazníkové šetření, jehož výsledky budou použity při tvorbě strategického plánu rozvoje města do roku 2030. Celkem se podařilo získat 487 vyplněných formulářů, což představuje téměř 7 % obyvatel města ve věku 15 let a více. Šetření se zúčastnilo 215 mužů (44 %), 265 žen (54 %) a 7 obyvatel pohlaví nevedlo (2 %). Byla zjišťována spokojenost občanů se situací v různých oblastech života, co jim ve městě chybí a mělo by se řešit, ale také jak by rozhodli o využití finančních prostředků města. Občané měli též prostor pro své náměty, připomínky a komentáře k fungování města.

Na otázku, jak se lidem v Rýmařově žije, odpovědělo „dobře“ 64,9 %, tedy téměř dvě třetiny obyvatel. Z hodnocení podle věkových kategorií je patrné, že míra spokojenosti narůstá s věkem, respektive že nejkritičtější je mladá generace. Na otázku, co se vám v Rýmařově nejvíce líbí, odpovědělo 424 respondentů. Nejvíce se obyvatelům Rýmařova líbí příroda a krajina, dobrá kvalita ovzduší či blízkost Jeseníků, z konkrétních míst v Rýmařově pak náměstí a Flemmichova zahrada. Nejčastěji zmiňovaným problémem podle respondentů je nedostatek lékařů či zubařů a celková úroveň zdravotnictví ve městě. Na přední pozici se umístil také problém s nedostatkem pracovních příležitostí a nepřizpůsobivými lidmi.

Respondenti byli dále vyzváni ke zhodnocení prostředí a služeb ve městě, bylo nabídnuto celkem 21 oblastí života, které známkovali. Nejlépe obyvatelé hodnotí fungování mateřské a základní školy, možnosti sportovního vyžití a úroveň technické infrastruktury. Naopak nejhoršího hodnocení dosáhly dostupnost zdravotní péče, pracovní příležitosti a příležitosti pro podnikání. Odpovědi na otázku, co konkrétně obyvatelům ve městě nejvíce chybí, odrážely předchozí nespokojenost obyvatel, a to zejména v oblasti zdravotnictví. Druhým nejčastěji zmiňovaným nedostatkem byl chybějící krytý bazén či přírodní letní koupaliště, třetím kvalitní restaurace.

Respondenti se také vyjadřovali k rozdělování finančních prostředků města. Nejprve byli vyzváni, aby vybrali oblasti, do nichž by finanční prostředky investovali přednostně – těmi byly zlepšení dopravní obslužnosti, rekonstrukce místních komunikací a chodníků a zlepšení podmínek zimní údržby komunikací. Následně vybírali oblasti, do nichž podle jejich názoru směřuje finančních prostředků příliš mnoho – těmi byly podpora sportovních klubů a sportovních akcí a rekonstrukce/výstavba sportovišť.

V osmém otázce lidé hodnotili, jaký mají názor na 15 předložených rozvojových možností města, přičemž kromě souhlasu či nesouhlasu s návrhem mohli uvést, že záležitost nedokážou posoudit. Tři záměry získaly více než dvoutřetinový souhlas účastníků. Jde o vybudování WC ve Flemmichově zahradě, vybudování domu se zvláštním režimem a vykoupení rozestavěného objektu na Husově ulici.

Občané měli možnost také vyjádřit svůj názor na využití prostor současné knihovny (nejčastěji uvedeným návrhem bylo upravit je na byty a pronajmát je) a bývalé Soukromé střední odborné školy Prima (nejvíce návrhů se týkalo využití objektu pro seniory, resp. domov důchodců či pečovatelský dům). Na otázku, co by mělo město zlepšit v oblasti péče o seniory, patřilo mezi nejčtenější návrhy finančně více zpřístupnit seniortaxi.

Úplné vyhodnocení dotazníku, včetně všech zaznamenaných námětů, připomínek a komentářů účastníků můžete najít na webových stránkách města.

Do zpracování strategického plánu byla zapojena i základní škola formou malování obrázků a připravujeme rovněž setkání s veřejností, které se uskuteční 8. ledna 2020 od 17:00 ve velkém sále SVČ.

Nyní pokračuje zpracování strategického plánu do další fáze – zpracování návrhů, nad kterými členové pracovní skupiny vedou diskusi. Předpokládáme, že zpracování plánu bude uzavřeno v dubnu 2020, kdy bude projednán zastupitelstvem města.

Ing. Lenka Vavříčková, místostarostka města

V tomto čísle najdete

Aktuálně z města

Příprava strategického plánu rozvoje Rýmařova pokračuje	str. 5
Zástupci města pozvali 70leté a 75leté oslavence	
na tradiční setkání	str. 6
Ve městě byl zahájen provoz dětské skupiny	str. 6
Senioři začali hojně využívat službu SeniorTAXI.....	str. 7
Dopravce posílí autobusový spoj	str. 7
Nový chodník v Ondřejově byl dokončen	str. 7
Postrach jménem použitý kuchařský olej.....	str. 10

Školství

Samet v Galerii Jindřicha Štreita	str. 11
Hudební festival a dílna pod taktovkou Petra Bazaly....	str. 12

Středisko volného času Rýmařov

Režisér Zdeněk Troška vyprávěl o zážitcích z natáčení	str. 17
Svatý Martin povozil děti na koních.....	str. 19

Městské muzeum a Galerie Octopus

Miroslav Šnajdr v Galerii Octopus	str. 22
Igor Hornišer o střeleckých terčích.....	str. 22
Renovace Hrádku a geologické expozice	str. 23

Městská knihovna

Rýmařovská knihovna se přestěhovala	str. 24
Čtenářská výzva	
Han Kang: Vegetariánka	str. 26

Nová era janovického zámku

Budiž světlo.....	str. 27
-------------------	---------

Organizace a spolky

Na křídlech hudby a tance byla Sama sebou	str. 28
Handicapovaní se sešli na turnaji ve fotbálku	str. 29
Nejmladší rybáři byli u výlovu	str. 30

Z okolních obcí a měst

ZŠ Břidličná získala titul Ekologická škola.....	str. 33
160 schodů bylo letos zdoláno za 24,8 sekundy.....	str. 33

Z historie

Nález z janovického sídla rudolfinského velmože	
(záchranný výzkum 1987, 1996)	
5. Medailonkové a miskovité kachle	str. 35

Akce hradu Sovince

Brána hradu Sovince se do 26. prosince uzavřela	str. 36
---	---------

Prostor pro firmy a podnikatele

Vinný sklípek U Chlachulů slaví 25 let	str. 37
--	---------

Kam na výlet

Železné srdce Jeseníků	str. 37
------------------------------	---------

Zajímavosti z přírody

Vyprávění o stromech	
Bříza – Betula.....	str. 39

Sport

Pavel Podešva přivezl z Havaje titul vicemistra světa	
v terénním triatlonu	str. 40
Jiskře skončila podzimní část sezóny	str. 41
Ve Flemingově se jel druhý ročník TOI TOI Cupu.....	str. 42
Dostihová sezóna 2019 je u konce.....	str. 42
Tanečníci ZUŠ Rýmařov jsou trojnásobní mistři světa	str. 44

Foto na titulní straně:

Vladimír Lehký – Pozdní podzim pod Pradědem

Zástupci města pozvali 70leté a 75leté oslavence na tradiční setkání

Na sklonku kalendářního roku pořádá město Rýmařov ve spolupráci se Střediskem volného času setkání seniorů, kteří v daném roce oslavují sedmdesáté nebo pětasedmdesáté výročí narození. Letošní setkání jubilantů narozených v letech 1944 a 1949 se uskutečnilo ve čtvrtek 14. listopadu ve velkém sále SVČ Rýmařov. Pozvání přijalo bezmála sto třicet jubilantů.

Při vstupu do sálu obdržel každý oslavenec kytici z rukou členek komise pro občanské záležitosti. Krátce po sedmnácté hodině všechny přivítala moderátorka Barbora Niedobová a s přáním příjemné zábavy předala slovo starostovi Ludku Šimko, který popřál jubilantům pevné zdraví, hodně optimismu a elánu do dalších let a poděkoval jim za práci, kterou pro město vykonali.

V krátkém programu se představily žákyně tanečního oboru ZUŠ Rýmařov Natálie Pohanělová a Týna Baslarová, které vede Alena Tomešková.

Pohoštění pro oslavence připravili zaměstnanci jídelny Základní školy Rýmařov na ulici 1. máje pod vedením Jany Egidové a o obsluhu hostů se postarali žáci oboru kuchař-číšník Gymnázia a Střední odborné školy Rýmařov pod vedením Františka Matušky. Po společném přípitku následovala zábava s hudbou Akord Vladimíra Bulka a Ludmily Sigmundové. Mnozí jubilanti si rádi zatančili a někteří z oslavy odcházeli až v pozdních večerních hodinách.

Fota a text: JiKo



Při vstupu do sálu obdržel každý oslavenec kytici



Pozvání přijalo bezmála sto třicet jubilantů



Zemřel starosta Ozimku Jan Labus

Se zármutkem jsme obdrželi zprávu z polského partnerského města Ozimek, že v neděli 17. listopadu 2019 zemřel starosta města Jan Labus. Vyjadřujeme hlubokou soustrast jeho rodině i nejbližším, jakož i městu Ozimek, které v jeho osobě ztrácí oblíbeného starostu.

Ve městě byl zahájen provoz dětské skupiny

V pondělí 4. listopadu bylo v rekonstruovaných prostorách na Revoluční ulici slavnostně otevřeno zařízení pro tzv. dětskou skupinu. Jeho provoz má na starosti Diakonie ČCE – středisko v Rýmařově.

Cílem projektu bylo zřídit dětskou skupinu, která by zajistila péči o děti ve věku od dvou let. Dle průzkumu roste potřeba rodičů, především matek na rodičovské dovolené, vrátit se zpět do zaměstnání už po dvou letech. Rodiče řeší, jak zajistit péči o dítě v případě, že

děti nebyly z kapacitních důvodů přijaty do MŠ. Nyní mají možnost umístit dítě do dětské skupiny a soustředit se na svůj profesní růst.

Město Rýmařov rozhodlo o umístění dětské skupiny v prostředním pavilonu u mateřské školy na Revoluční ulici. Pavilon dosud sloužil jako dům s pečovatelskou službou – byly zde tři byty. Rekonstrukce zahrnovala dispoziční změny uvnitř objektu, nové technické rozvody, výměnu oken a dveří a zateplení obvodového pláště. Výběrové říze-



ní na dodavatele stavebních prací vyhrála společnost Rybka – stavby a služby, s.r.o., se sídlem v Kravařích. Stavba byla dokončena 15. října a celkové náklady na realizaci činily 4 314 514 korun.

Provoz dětské skupiny zajišťuje rýmařovské středisko Diakonie ČCE, které získalo prostřednictvím Místní akční skupiny Rýmařovsko z Operačního programu Zaměstnanost dotaci na dva roky.

V případě zájmu mohou rodiče dětskou skupinu kdykoli během roku navštívit, podat si žádost a využít případně nepravdělné docházky dítěte za podmínky, že bude kapacita na daný den volná. V dětské skupině pracují kvalifikované profesionální chůvy, v případě potřeby je k dispozici sociální pracovník či zdravotní sestry. Personál klade důraz na specifika a individualitu dítěte. Harmonogram dne je uzpůsoben potřebám dětí.

Bez podpory některých subjektů města by se projekt nemohl uskutečnit, proto Diakonie ČCE – středisko v Rýmařově děkuje za pomoc a podporu zejména městu Rýmařovu, zastupitelům, odboru regionálního rozvoje pod vedením Miroslava Sigmunda, MAS Rýmařovsko,

o. p. s., SVČ Rýmařov za zapůjčení prozatímních prostor a všem zaměstnancům Diakonie, kteří se podíleli na přípravě dětské skupiny. V současné chvíli probíhá realizace navazujícího projektu pod názvem MŠ Revoluční – Zahradka hrou, zahrnujícího přeměnu prostoru mezi jednotlivými pavilony na učebnu pod širým nebem, která se stane nedílnou součástí výukového plánu dětské skupiny. Budou provedeny terénní úpravy, zřízena dřevěná terasa, pergola se stíněním, tabule pro kreslení, krmítka pro ptáky a vodní korýtka na dešťovou vodu, vše doplněné o výsadbu keřů, trvalek a popínavých rostlin. Na tuto akci bylo vypsáno výběrové řízení, které vyhrála společnost STROMMY COMPANY, s.r.o., se sídlem v Andělské Hoře za nabídkovou cenu 556 599,50 korun. Termín dokončení podle smlouvy o dílo je 14. prosince letošního roku. S ohledem na již vyrobené herní prvky se předpokládá zkrácení termínu. Na tento záměr obdrželo město příslib dotace ve výši 500 tisíc korun.

Fota a text: Jiřko Miroslav Sigmund, odbor regionálního rozvoje
Lucie Tvrdcová, Diakonie ČCE – středisko v Rýmařově

Rýmařov se zapojil do soutěže Aktivní obec

Město Rýmařov se zapojilo do soutěže Aktivní obec 2019. Soutěž je určena pro obce, ve kterých probíhá sběr elektrozařízení prostřednictvím červených stacionárních kontejnerů společnosti ASEKOL. Za každé kilo elektroodpadu odložené do kontejneru získá Národní rada osob se zdravotním postižením ČR jednu korunu. *Jana Krajčová*



Senioři začali hojně využívat službu SeniorTAXI

Od 1. října 2019 začala v Rýmařově fungovat služba SeniorTAXI. V současné chvíli je v ní zaregistrováno 267 seniorů. Za první měsíc se v rámci této služby uskutečnilo 130 jízd. Registrace je stále možná v úředních hodinách na odboru sociálních věcí v prvním patře budovy Městského úřadu Rýmařov na ulici 8. května 48. Bližší informace naleznete na <http://bit.ly/info-seniorTAXI>.

Jana Krajčová

Dopravce posílí autobusové spojení s Olomoucí

Autobusové spoje mezi Olomoucí a Rýmařovem jsou zajištěny ve spolupráci s Moravskoslezským krajem od prosince 2012, kdy došlo ke koncepční změně jízdního řádu na trati Valšov – Rýmařov. Od září 2019 pozorujeme nárůst počtu cestujících na lince 950154 Jeseník – Rýmařov – Olomouc – Přerov nad únosnou míru. Obdrželi jsme stížnosti a podněty od cestujících a od dopravce ARRIVA MORAVA, namátkově jsme také provedli osobní průzkum.

Na základě stížností a technických možností dopravců jsme přistoupili k posílení pátečního spojení z Olomouce do Rýmařova. V pátky kromě spojů dopravce ARRIVA MORAVA s odjezdem ve 14:25 a 15:55 ze zastávky Olomouc, autobusové nádraží, budeme objednávat také nový posilový spoj dopravce VOJTILA TRANS s odjezdem v 15:30 ze zastávky Olomouc, autobusové nádraží. Nový páteční spoj začne jezdit od začátku roku 2020 a nepojede o prázdninách a o svátcích.

Od 1. ledna 2020 bude mít linka Jeseník – Rýmařov – Olomouc – Přerov nové číslo 904 (950904 ARRIVA MORAVA, 891904 VOJTILA TRANS).

Pro lepší rozložení frekvence cestujících v nedělních spoích zastaví poslední dva nedělní spoje linky 904 na zastávce Olomouc, hlavní nádraží, v 17:30 a 18:40, čímž dojde ke zlepšení návaznosti na autobusy či vlaky do Brna.

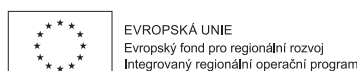
Nadále spolu s dopravci monitorujeme situaci na lince Jeseník – Rýmařov – Olomouc – Přerov tak, abychom v rámci technických možností dopravců a udržitelných financí Olomouckého kraje zajistili komfortnější a bezpečné cestování na této lince.

Ing. Martin Konečný
odbor dopravy a dopravních systémů KIDSOK

Nový chodník v Ondřejově byl dokončen

Město Rýmařov úspěšně dokončilo realizaci velice žádané investice v místní části Ondřejov. Cílem bylo vyřešit dlouhodobý problém s pohybem chodců při krajnici frekventované silnice II. třídy a s tím související nedostatečnou bezpečností dopravy v lokalitě.

Akce zahrnovala výstavbu chodníku v délce 787,7 m podél silnice



MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

II/449. Trasa chodníku začíná v severní části obce u autobusové zastávky a pokračuje po východní straně silnice II/449 směrem na jih

(po levé straně směrem dolů) až k rodinnému domu s číslem popisným 38 (pod bývalou školou). Součástí akce bylo zatrubnění příkopu, zřízení opěrné gabionové zdi, nový přechod s nasvětlením a osazení zeleně.

Na tuto akci podalo město Rýmařov žádost o dotaci z programu Integrovaného regionálního operačního programu, výzvy č. 1 „MAS RÝMAŘOVSKO, o.p.s. – IROP – Bezpečnost dopravy“, s vazbou na výzvu Řídicího orgánu Integrovaného regionálního operačního programu č. 53, „Udržitelná doprava – integrované projekty CLLD – SC 4.1“ (CLLD – Komunitně vedený místní rozvoj /vedený Místní akční

skupinou/, SC – specifický cíl). Příslib dotace činí 6 702 000 korun. Na realizaci akce bylo vypsáno výběrové řízení, které vyhrála společnost LAZAM uničovská stavební, s. r. o., se sídlem v Uničově. Stavba byla úspěšně dokončena s celkovými náklady ve výši 7 373 579 korun. V pátek 25. října vydal místní odbor dopravy kolaudační souhlas, a stavbu je tak možné užívat.

Při přípravě záměru a jeho projednávání byla nápomocná i bývalá předsedkyně osadního výboru Anežka Továrková. Tímto jí děkujeme za spolupráci.

Miroslav Sigmund

vedoucí odboru regionální rozvoje MěÚ Rýmařov



Nový chodník s přechodem pro pěší a osvětlením



Fota: JiKo

Slovo opozičního zastupitele (JUDr. Jan Cuták, ANO)

Milí spoluobčané, vážené kolegyně zastupitelky, vážení kolegové zastupitelé,

úvodem mého obšírnějšího komentáře k aktuálnímu dění na rýmařovské politické scéně si dovoluji nejprve stručný exkurs do událostí ze zasedání dolní komory Parlamentu České republiky, konkrétně o hlasování vládního nařízení zákona, kterým se změnilly některé zákony v oblasti daní (daňový balíček). Ve středu 6. listopadu 2019, v průběhu jednání Poslanecké sněmovny, předseda vlády Andrej Babiš za hnutí ANO pro server Novinky.cz uvedl: „Už dvě hodiny tady nepracuju, já už sem ani chodit nebudu. Je to skandál, nemůžu pracovat. Lidé, co tady sedí, taky nemohou pracovat. Nemůžu tady sedět a poslouchat ty nesmysly.“

Na základě výsledků posledních komunálních voleb v Rýmařově, ve kterých se hned napoprve hnutí ANO umístilo na skvělém druhém místě za Českou stranou sociálně demokratickou, usedli tři naši zastupci do pomyslných lavic obecního zastupitelstva. Osobně mám za to, že až tak významný úspěch nováčka ve volbách na místní úrovni předpokládal snad málokdo.

Jak se postupem času povolební vyjednávání blížila ke svému závěru, bylo více než zřejmé, že pro vznikající staronové politické uskupení (dnešní koalici) bude pragmatické zachování „starých pořádků“ ve vedení města a na městském úřadu nadřazeno akceptování dosažených volebních výsledků v Rýmařově. Jinými slovy řečeno, jednotlivé politické subjekty vytvořivší se koaličního uskupení, s preferencí po dlouhá léta utužovaných profesních a zejména pak osobních vazeb, odmítly nabídku hnutí ANO a ČSSD ke spolupráci postavené na kvalitativně zcela novém přístupu při realizaci volebních programů zaměřených výlučně pro lidi, ve prospěch občanů města bez projevů diskriminace, na základě principu rovného zacházení ve všech oblastech společenského života.

Bylo evidentní, že se s ohledem na výsledky komunálních voleb z roku 2018 do té doby praktikované poměry zastoupení politických subjektů v kontrolních a iniciativních orgánech města staly pro obnovenou koalici neudržitelnými. Z poskytnuté „úlitby“ opozičním zastupitelům za ANO a ČSSD ze strany dnešní koalice lze usuzovat na to, že by bylo z jejího pohledu zřejmě velmi krátkozraké a snad i kontraproduktivní, kdyby byli zvoleni zastupitelé prvních dvou vítězných uskupení odsouzeni znovu do opozičního ústraní, bez zastoupení alespoň ve vedení dvou výborů při zastupitelstvu města. V této

souvislosti a na tomto místě nelze nezmínit ani případnou úvahu kolalice, že by se oproti obehnaným a bezduchým programovým tezím stávajících koaličních subjektů v plánech jejich předáků mohly mimořádně „našlapané“ volební programy ANO a ČSSD stát významnou součástí strategického plánu rozvoje města na další léta. Avšak výlučně pod vedením staronové koalice – bez přímé účasti ve vedení města zástupců hnutí ANO a ČSSD. Za všechny další jmenuji kupříkladu konkrétní programové body hnutí ANO a ČSSD v oblasti zdravotnictví, sociálních službách, senior-taxi, opravu hřbitova, přírodní biotop či plavecký bazén, multifunkční sportovní centrum, komplexní digitalizaci městského úřadu a jiných služeb pro občany, zveřejňování záznamů z jednání zastupitelstva, navýšení počtu městských strážníků, veřejný internet ve vytypovaných lokalitách, zlepšení zhoršené kvality ovzduší v zimě v důsledku některých nevyhovujících lokálních topidel, více zeleně ve středu města a mnohé další. Obsazení ve vedení všech komisí při radě města zůstala při starém, tedy bez odpovídajícího zastoupení do opozice vykázaných ANO a ČSSD.

Při souhlasu s předsednictvím v kontrolním výboru a po následném jmenování zastupitelstvem města jsem předpokládal, že v případě kontrolního zjištění závažných pochybení či nesprávných postupů ze strany kteréhokoli kontrolovaného subjektu bude mít převážná většina zastupitelstva včetně zástupců stávající koalice zájem na zjednání nápravy jakéhokoli zjištěného závadného stavu v hospodaření s finančními prostředky města či v nakládání s jeho majetkem. Očekával jsem, že takový zájem projeví převážná část zastupitelstva již v prvním takovém případě, kterým jsou dlouholeté a doposud nesplacené dluhy jednoho z rýmařovských podnikatelů, které se od roku 2005 do konce roku 2014 vyšplhaly na více než 500 000 korun, a to bez komplexního započítání zákonných úroků z prodlení. Zastupitelé koalice jako „jeden muž“ návrh kontrolního výboru podpořeny zastupiteli ANO a ČSSD na bezodkladnou úhradu nemalé části zůstatku téměř patnáctiletého dluhu dlužníka na zasedání zastupitelstva dne 19. září 2019 zamítli, a dali průchod jeho další existenci minimálně do konce tohoto volebního období.

Ve druhém případě kontrolní výbor na základě výsledků posouzení dostupné dokumentace předložil na téže zasedání zastupitelstva města návrh usnesení o uložení radě města přepracovat motivační ukazatele pro přiznání odměn statutárnímu orgánu příspěvkové orga-

nizace Byterm Rýmařov, p. o., tak, aby nedocházelo k vyplácení odměn za činnosti, které spadají do běžné pracovní náplně příspěvkové organizace a povinností statutárního orgánu zakotvených již ve „Zřizovací listině příspěvkové organizace města – Byterm Rýmařov“. Při detailním porovnání obsahu schvalovaných motivačních ukazatelů pro vyplácení odměn radou města bývalé i současné ředitelce organizace Byterm, p. o., kontrolní zjištění prokázala duplicitu s činnostmi, které měl a nadále má statutární orgán vykonávat v rámci svých běžných pracovních povinností, coby pracovní náplň dle obsahu „Zřizovací listiny příspěvkové organizace města – Byterm Rýmařov“, za něž mu je vyplácena pravidelná měsíční mzda.

Na zasedání zastupitelstva dne 19. září 2019 zastupitelé koalice svými hlasy i v tomto případě návrh usnesení kontrolního výboru podpořeny zastupiteli za ANO a ČSSD na neprodlené zjednání nápravy ve formě přepracování motivačních ukazatelů pro přiznání odměn zamítli.

V paralele na výrok premiéra Andreje Babiše v úvodu mého komentáře a s poukazem na shora uvedené první dva konkrétní příklady nevhodného nakládání s veřejnými finančními prostředky (majetkem města) a taktéž na zcela skandální přístup koaličních zastupitelů k doporučení a návrhům nápravy závadného stavu předloženým kontrolním výborem dospěl jsem po zralé úvaze k učiněnému závěru.

Zastupitelstvu města Rýmařova jsem předložil svoji rezignaci na funkci předsedy i člena kontrolního výboru. S obsahem svého rozhodnutí jsem členy kontrolního výboru obeznámil dne 29. října 2019. Z pověření zastupitelů za hnutí ANO jsem zastupitelstvo města dále uvědomil o tom, že při existenci prokázaných excesů v nakládání

s veřejnými prostředky a v plném přesvědčení o neochotě stávajících koaličních zastupitelů tyto flagrantní nedostatky v hospodaření města řešit i v obdobných případech do budoucna zastupitelé za hnutí ANO nenavrhují na uvolněné místo předsedy kontrolního výboru žádného jiného svého zástupce; za člena kontrolního výboru navrhuji Ing. Petra Zieglera.

Zastupitelé za hnutí ANO ubezpečují nejen všechny spoluobčany, nýbrž také své vážené voliče a své partnery za ČSSD v zastupitelstvu, nýbrž také současné vedení města a všechny stávající zastupitele v koalici, že ve zbývajícím volebním období využijeme alternativních politických a občanských nástrojů k tomu, abychom na nešvary obdobného druhu i nadále neochvějně poukazovali. Aby na občany našeho města více nedopadaly negativní důsledky nevhodného nakládání s jeho majetkem. Jako zastupitelé za hnutí ANO považujeme za naprosto legitimní i nadále, a o to intenzivněji, poukazovat na pochybný způsob jednání „vyvolených“ podnikatelských kruhů úzce svázaných s odpovědnými osobami ve městě a městském úřadu. Rovněž s poukazem na naše předvolební prohlášení považujeme za krajně nepřijatelný takový stav, pakliže jednání některých zástupců města a městského úřadu přispívá k možnému poškozování zájmů občanů včetně projevů klientelismu ve spojení s částí místní podnikatelské sféry. Další kauza s počátkem ještě za působnosti bývalého vedení města již na sebe nenechá dlouho čekat.

Zastupitelé za hnutí ANO 2011

JUDr. Jan Cuták, Mgr. Jaroslava Jurčová, Ing. Petr Ziegler

reakce na předchozí článek

Dobry výsledek hnutí ANO 2011 v komunálních volbách v roce 2018 v Rýmařově je nepopiratelný, byť nedosáhl ani poloviny výsledku hnutí v parlamentních volbách v r. 2017. Otázkou je, nakolik se rýmařovské hnutí „svezlo“ na jeho celorepublikovém úspěchu a nakolik šlo o hlasy pro konkrétní kandidáty. Je zřejmé, že kandidátky, které se neopíraly o známé značky, byly v Rýmařově srovnatelně úspěšné. Koaliční vyjednávání je legitimní součástí politické kultury. Potenciál ke koaličnímu vyjednávání si každá strana či hnutí vytváří svým volebním programem, ale na obecní úrovni zejména svými postoji a kroky v předchozích volebních obdobích.

Svou rezignaci na místo předsedy kontrolního výboru zdůvodňuje JUDr. Cuták tím, že zastupitelé a rada města hlasovali ve dvou případech odlišně od jeho doporučení, což je „skandální“. Musíme slepě přejímat názory jiných? Každý ze zastupitelů má právo na svůj názor. Máme přece demokracii. O co vlastně šlo?

Dluhy jednoho z rýmařovských podnikatelů, které kontrolní výbor „odhalil“, nejsou pro zastupitele, kteří byli zvoleni opakovaně, žádným překvapením. Od roku 2013 byli o jeho dlužných ředitelkou Bytermu pravidelně a detailně informováni na hospodářské komisi, radě města a zastupitelstvu města. Při svém rozhodování dát nájemci příležitost dluhy splatit přihlíželi k veřejnému zájmu (jediná provozovna veřejného stravování a dále sociální služba rozvozu obědů seniorům), ale svůj postup zvažovali i v širších souvislostech – vědomí vysokých vstupních investičních nákladů na splnění hygienických požadavků a předpisů EU ve veřejném stravování, které defacto ukončily činnost druhého poskytovatele veřejného stravování ve městě, ekonomická krize, vysoká nezaměstnanost, propad příjmů během rekonstrukce náměstí a objektu, ve kterém provozovna funguje atd. Zastupitelé opakovaně zvažovali nejvýhodnější postup vymáhání dluhu při zachování služeb provozovny v podmínkách nízké rentability její činnosti.

Toto jednání zastupitelů města považujeme za hospodárné, neboť jiný postup (tj. výpověď a ukončení smlouvy) by měl za následek vysokou nezajištěnou pohledávku, kterou by pak město muselo vymáhat soudní cestou s nejjistým výsledkem a nemalými náklady na vymáhání. Město by dále přišlo o plně využívanou, fungující a dobře zavedenou provozovnu bufetu, kterou denně využívá více než 350 občanů. S tímto vědomím pak většina zastupitelů (15 pro, 4 proti, 1 se zdržel) upřednostnila před variantou okamžité úhrady zbývajících dluhu nájemce (nyní 145 tis. Kč), jak navrhoval kontrolní výbor, pokračování postupného splácení dluhu.

Nakolik byl postup Bytermu porušením zákona, ovšem ukáže vyšetřování Police ČR, na kterou se JUDr. Cuták obrátil s trestním oznámením. Ve druhém případě, na který kontrolní výbor poukázal, jde o stanovení odměn bývalé a současné ředitelce Bytermu, protože podle jeho názoru docházelo k vyplácení odměn za činnosti, které spadají do běžné pracovní náplně příspěvkové organizace a jsou povinností statutárního orgánu zakotvenou již ve zřizovací listině příspěvkové organizace. Tyto odměny jsou od počátku existence této společnosti navázány na dodržení vyrovnaného nebo kladného hospodářského výsledku, na plnění plánu oprav atd. Tyto povinnosti samozřejmě jsou obsaženy ve všech základních zákonných normách a zřizovací listině. Pokud ale je u těchto ukazatelů dána konkrétní výše nebo limit, které vyžadují přesné sledování a zásahy do chodu organizace, a pokud je navíc hospodaření organizace každoročně zatíženo čerpáním dotací a čerpáním a splátkami úvěrů, které podstatně navyšují jeho běžný rozpočet, pak od ředitele a pracovníků organizace vyžaduje další důležité vědomosti, pracovní nasazení a kontrolní činnost nad rámec pracovních smluv. Organizace Byterm má běžný rozpočet 39 mil. korun (tj. bez zmíněných dotací na zateplení) a pečuje o majetek s účetní hodnotou 1,4 miliardy korun. Motivační odměnu jsme tedy schválili s vědomím této praxe hospodaření a míry odpovědnosti ředitelky. Zastupitelé města při projednávání návrhu kontrolního výboru, aby rada města změnila motivační ukazatele (připomínáme, že věc byla projednávána v září, kdy je splnění nově nastavených motivačních ukazatelů nereálné), většinou hlasů návrh nepřijali (5 pro, 15 proti).

Věříme, že s příchodem nového předsedy začne kontrolní výbor konečně fungovat dle jednacího řádu, který byl schválen. Zápis z jednání kontrolního výboru má vyhotovit předseda výboru do 10 dnů od jeho konání, rozeslat jej všem členům výboru, starostovi a členům zastupitelstva a zveřejnit jej na webových stránkách města k nahlédnutí i ostatním zájemcům z řad občanů. Zápis ze dne 24. 6., 21. 8. a 29. 10. ale ke dni 15. 11. 2019 vyhotoveny a zveřejněny nebyly. Skoro to vypadá, že důkladnou kontrolou Bytermu považuje dosavadní předseda kontrolního výboru svou misi za splněnou a další práce v kontrolním výboru je pro něj už ztrátou času, byť se schovává za ušlechtilá hesla o marném boji proti nevhodnému nakládání s veřejnými finančními prostředky města a skandálním přístupem koaličních zastupitelů.

Ing. Luděk Šimko, starosta města, Ing. Lenka Vavříčková, místostarostka města, Bc. Michal Kaláb, Mgr. Bronislav Koňářík, Ing. Tomáš Köhler, MUDr. Bohumil Servus, Mgr. Marcela Staňková, Ladislav Žilka, Mgr. Vlastimil Baran, Jiří Štanglica, Mgr. Jiří Taufer, Alena Tomešková

Postrach jménem použitý kuchyňský olej

S problematikou třídění použitého kuchyňského oleje a tuků z domácností se potýkáme celoročně, a to navzdory faktu, že popularita zdravého stravování ve většině domácností stále narůstá.

Snad nejhorší a bohužel také nejběžnější variantou, kterou můžeme po usmažení řízků na nedělní návštěvu babičky zvolit, je ta, že olej vylijeme do kuchyňského dřezu, záchodu nebo do umyvadla. Ve všech třech případech **olej skončí v kanalizaci**. Kdo dával pozor při hodině fyziky, jistě ví, že olej a voda se nikdy přátelili nebudou – prostě se nesmíchají. Olej poplave na hladině, navíc ztuhne a začne postupně ucpávat **kanalizaci**. A věřte, že olejem ucpanou kanalizaci byste čistit nechtěli! Úklid takto zanesených kanalizací je finančně velmi náročný.

Upotřebené jedlé oleje a tuky jsou kvalitní surovinou, která po zpracování (zahřátí, filtraci) může sloužit pro výrobu metylesteru jako přísadku k pohonným hmotám nebo být po regeneraci využita v různých odvětvích (chemickém, gumárenském, dřevařském i kosmetickém průmyslu).

Separaci olejů a tuků z domácností automaticky snížíme množství bio-odpadů a tím také celkové množství odpadů ukládaných na skládce.

Obce v České republice budou mít od 1. ledna 2020 povinnost zajistit kontejnery pro sběr kuchyňských olejů a tuků a ty občané najdou v nejčastěji využívaných sběrných místech na separovaný odpad.

Každá domácnost by měla vychladlý olej vylít z pánve do víčkem uzavíratelné PET láhve a tu pak odložit do nádoby na sběr použitých olejů a tuků. Předpokládáme, že takových nádob bude celkem 20. Seznam míst bude uveřejněn na internetových stránkách Městských služeb Rýmařov, s. r. o., v Rýmařovském horizontu a v Mobilním rozhlasu.

Jako u všech tříděných odpadů (papíru, plastu, skla, kovu) je důležité, aby občané dodržovali povinnost nevhazovat do nádob na jedlé oleje a tuky jiné odpady. Odhodit jakýkoliv odpad tam, kam nepatří, je kardinalní chyba, kterou se může znehodnotit obsah celého kontejneru a zničit úsilí lidí, kteří třídí správně!

Ing. Irena Orságová, jednatelka MěS Rýmařov, s. r. o.

Školství

17. listopad na chodbách školy

Možná bychom si na začátek mohli položit otázku, zda jsou tři desítky let málo, nebo snad mnoho v životě člověka. A v životě světa?

Sedmnáctý listopad 1989 byl pátek. Život plynul pokojně v socialistickém čekání na lepší zítřky a ještě lepší pozítřky. Nikdo netušil, jak se za několik hodin začnou měnit dějiny v socialistickém ráji očekávání. A večer se to v Praze stalo. Ale pořád nikdo téměř nic nevěděl. Zprávy neinformovaly, noviny o víkendu nevycházely, internet ještě nebyl. Tak



začal poslední reálněsocialistický víkend. A pondělní stávka studentů prolomila do té doby nedobytné brány zlatého soudružského žití.

Tři desítky let je pro žáky základní školy doba dvakrát tak dlouhá, než jak je dlouhý život nejstaršího z nich. Mnoho se změnilo, aniž by to mohli postihnout. Nebýt toho pátku, neposlouchali by hudbu, kterou by poslouchat nebylo možné, neoblékali by si všemožné barvy i nebarvy, nemohli by mnohé z toho, co berou dnes jako samozřejmost.

Proto bylo nutné tato tři desetiletí vzpomenout výstavou a projekto-
vým dnem zaměřeným na tuto důležitou událost. Třídy se na jeden den proměnily. Tu byly reálněsocialistické i s časovými připomínkami v podobě třicet let starých rekvizit. Tu už vykazovaly nové dějiny naší republiky. Skupinky žáků plnily úkoly, odpovídaly na otázky, po jejichž správném zodpovězení na ně čekal na půdě školy vzkaz od Ferdinanda Vaňka alias Václava Havla, za několik málo týdnů už vítaného prezidenta republiky.

Myslím si, že právě tolik let od revoluce, tolik převratných změn ve společnosti, tolik nových skutečností bylo nutné vzpomenout, aby už nikdy žáci nemuseli ve třídách poslouchat, že budování socialistické společnosti je tím nejdůležitějším, nebo že dokonalá kresba Aurory je vrcholným uměleckým zážitkem. A pracně vyráběná nesmyslná mávátka v barvě socialistické revoluce tak mohou konečně skončit na smetišti. Nejen dějin.

Foto a text: Mgr. Ivo Janoušek

Medlovský cross 2019

Pošetnácté za sebou uspořádala ZŠ a MŠ Medlov na konci října běžeckou soutěž pro nejzdatnější přespolní běžce. Bývalá motokrosová trať v medlovském lesoparku Skalky byla velmi náročná i za letošního výjimečně krásného počasí.

Za každou školu soutěží dvanáctičlenné družstvo složené ze čtyř kategorií žáků a žákyň a snaží se o co nejlepší umístění, neboť vítěz tý-

mové soutěže si odnáší velký putovní pohár se štítky vítězných škol. Konkurenci letos tvořilo devět škol z Uničovska a jedna z Polska. O medaile bojují také jednotlivci ve svých kategoriích. Mladší dívky absolvují běh na 1500 m, starší na 2000 m, mladší hoši běží také 2000 m a nejstarší borci 3500 m, všichni v terénu, který střídavě klesá



a stoupá a je zpestřen několikanásobným výběhem z proslulé rokle. Vytrvalci z naší školy se Medlovského crossu účastní od roku 2012. Podařilo se jim za tu dobu včetně letošního ročníku zvítězit sedmkrát, letos dokonce popáté v řadě. Individuálně se na druhém místě prosadil Eathan Pospíšil. Spolu s ním se výborně umístili ostatní členové vítězné výpravy: Eliška Horká, Tereza Pospíšilová, Vendula Ambrožová, Jan Lúčan, Martin Kovář, Ondřej Baslar, Ondřej Křenek, František

Sázel a Anna Vincourková. Trojnásobnou radost mohly mít Veronika Švehlová a Vivian Pospíšilová, neboť nejenže se této soutěže zúčastnily potěšily, ale pokaždé se jim podařilo se svým týmem vyhrát. Medlovský cross uzavřel podzimní etapu školních sportů a my našim běžcům a běžkyním děkujeme za vynikající výkony v náročných podmínkách.

Karel Toman, ZŠ Jelínkova 1, foto: Michaela Ludvarová



Gymnázium a Střední odborná škola, Rýmařov, příspěvková organizace

obor MASÉŘ SPORTOVNÍ A REKONDIČNÍ

pořádá

WELLNESS DEN

Připravili jsme pro vás:

- masáže všeho druhu po celé dopoledne (sportovní, klasická, reflexní, baňkování, lávové kameny, měkké techniky, manipulační techniky...)
 - cvičení jógy a meditací
 - aerobic, zdravotní cvičení
- diagnostiku energetického stavu vnitřních orgánů přístrojem Supertronic
 - výrobu svíček z pravého včelího vosku
 - měření tlaku, tuku a BMI
 - ochutnávku zdravých kanapek

7. 12. 2019 9–12 hodin

v budově gymnázia, Sokolovská 34, Rýmařov

TĚŠÍME SE NA VÁS!

Samet v Galerii Jindřicha Štreita

Ve středu 23. října proběhla na Gymnáziu a Střední odborné škole Rýmařov vernisáž výstavy fotografií Jindřicha Štreita s názvem *Samet*.

Přítomné hosty přivítal Adam Rybka, který předal slovo náměstkovi hejtmána Moravskoslezského kraje Jaroslavu Kaniovi. Ten hovořil o důležitosti zapojování okrajových částí kraje do kulturního dění a poděkoval organizátorům za uspořádání významné výstavy v Rýmařově. Po krátkém projevu ředitelky Gymnázia a Střední odborné školy Rýmařov Zdeny Kovařikové dostal slovo autor vystavovaných fotografií Jindřich Štreit. Hovořil o svém působení na

Státním statku v Ryžovišti, kde jej zastihl začátek sametové revoluce. Nevydal se hned do Prahy či jiných velkých měst, jako jiní fotografové, ale vyčkával, co se bude dít na vesnici. Na vystavených fotografiích je zachycena generální stávka a protestní průvod zaměstnanců statku. Mnohé z nich jsou k vidění úplně poprvé. Nechybí ani fotografie z Prahy, kam se autor posléze také vydal.

Výstavu v budově gymnázia můžete zhlédnout do 29. listopadu. Současně probíhající výstava fotografií Jindřicha Štreita na rýmařovské radnici potrvá do konce roku. *Fota a text: Jana Krajčová*



Hudební festival a dílna pod taktovkou Petra Bazaly

Ve čtvrtek 24. října se v koncertním sále Základní umělecké školy Rýmařov konal třetí ročník Klavírního festivalu s hudební dílnou skladatele Petra Bazaly.

V úvodu festivalu se s komickou etudou věnovanou přímo hudebnímu skladateli představili žáci dramatického oboru ZUŠ Rýmařov Eliška Příkrylová, Pavlína Holubová, Vendula Janíková, Magdalena Niklová a Adam Chytrý. Sám Petr Bazala byl vystoupením mile překvapen a po skončení vyjádřil mladým hercům obdiv a poděkování. Skvělý klavírista má od narození vážnou oční vadu. Od páté třídy se učil hře na akordeon a už v sedmé třídě se rozhodl zasvětit hudbě celý život. Vystudoval Konzervatoř Jana Deyla v Praze – akordeon, klavír a violoncello. Působí v Základní umělecké škole Alfréda Radoka ve Valašském Meziříčí jako učitel hry na akordeon a klavír a též jako korepetitor tanečního oboru. Aktivně koncertuje, nahrává pro rozhlas a televizi, přednáší o improvizaci i kompozici. Hrál hlavní roli ve filmu *Hamsa* a je jednou z hlavních postav v knize *Život na oblaku*, kterou napsal Richard Sobotka. V roce 2010 natáčel v Paříži v rámci projektu *C'est la vie*. Soutěží se účastní nejen jako porotce, ale také jako interpret. V roce 2012 se zúčastnil se svou žákyní talentové soutěže WCOPA – Mistrovství světa v interpretačním umění v Los Angeles, která je považována za světovou olympiádu talentu. Každé klavírní vystoupení Petra Bazaly je pro posluchače výjimečným zážitkem. Vkládá do hry celé srdce. „*Můj vztah k hudbě je pro mě stejně důležitý jako dýchání, bez hudby bych sova mohl existovat,*“ shrnuje klavírista. Přidáme-li k tomu brilantní techniku a četné improvizace, nemůžeme se divit, že hudba v jeho podání osloví široké publikum. Stěžejním tématem čtvrtletního koncertu byla improvizace. Petr Bazala naprosto bravurně improvizoval na motivy skladeb Bedřicha Smetany, Sergeje Rachmaninova, Fryderyka Chopina a Clauda Debussyho. Na závěr zazněla jeho vlastní skladba *Fénix*.

Druhá část festivalu patřila hudební dílně, do které se zapojilo osmnáct žáků s učiteli, ale i samotní pedagogové, kteří přijeli pro inspiraci. Celkem se klavírního festivalu zúčastnilo na sedm desítek učitelů a žáků z Olomouce, Nového Jičína, Opavy, Hlučína, Ostravy, Studénky, Kravař, Šumperku a nechyběli ani domácí klavíristé ze tří-

dy Evy Hradilové. Petr Bazala mladým interpretům radil, kterých chyb se vyvarovat a jak zlepšit svůj výkon.

„*Práce učitele hudby mě baví. Je velmi přínosná, i když hodně náročná, protože děti někdy jednají tak, jak bych nečekal. Ale mám i dospělé žáky,*“ říká Petr Bazala.

Příští, čtvrtý ročník festivalu je naplánován opět na říjen. Jeho součástí bude i seminář o improvizaci.

Tým pedagogů rýmařovské ZUŠ v čele s Evou Hradilovou, která nese hlavní zásluhu na konání hudebního festivalu, děkuje městu Rýmařovu za finanční podporu, Marianně Baselové a pracovnícím Hedvy za výrobu drobných dáreků pro děti – aktivní účastníky hudební dílny, Martině Mácové za elektronické zpracování potřebných formulářů a Martině Kohoutkové za návrh diplomů a pamětních listů, Gymnáziu a Střední odborné škole Rýmařov – pracovníkům školní jídelny a dále Nataši Skoupilové za přípravu drobného občerstvení, žákům oboru kuchář-číšník Simoně Konečné a Tereze Štrbíkované za vzornou obsluhu i přípravu občerstvení, Ladislavu Baslarovi za vytištění pamětních listů a diplomů.

JiKo, foto: Martina Mácová a JiKo



Herecká etuda v podání žáků dramatického oboru ZUŠ věnovaná Petru Bazalovi



Petr Bazala při improvizaci na piano



Talentedé děti, které se zúčastnily hudební dílny

ZUŠ Rýmařov v Dublinu

Prvním setkáním v irském Dublinu začal dvouletý projekt Základní umělecké školy Rýmařov s názvem „Creativity Takes Courage – Discovering Europe through Arts“. Při tomto krátkém setkání se sešli koordinátoři partnerských škol, aby připravili vše potřebné pro další setkání, tentokrát už s žáky a studenty. V lednu 2020 se tedy můžeme těšit na to, že rýmařovští žáci ZUŠ poletí na týden právě do Dublinu, aby se tam setkali se svými kolegy z Irska, Švédska a Německa. Prostřednictvím uměleckých aktivit budeme objevovat Evropu, posílat svoje národní i evropské sebevědomí, cvičit angličtinu i hudební a taneční dovednosti. Budeme se chtít dozvědět co nejvíc o irském uměleckém vzdělávání, ale určitě naučíme děti z partnerských zemí i české písně, tance a poučíme je o naší krásné kultuře.

Jiří Taufer, foto: archiv ZUŠ Rýmařov





Zloději nafty

Neznámý pachatel odcizil v noci ze 17. na 18. října 400 litrů nafty z pracovních strojů odstavených u bývalé skládky v Malé Štáhli. Způsobil tak škodu za bezmála 15 tisíc korun. O tři týdny po-

zději zmizelo dalších 400 litrů nafty, 60 litrů hydraulického oleje, nářadí a součástky ze strojů zaparkovaných u lesní cesty z Malé Morávky do Dolní Moravice. Hmotná škoda přesáhla 80 tisíc korun. Ve stejné do-

bě se stala podobná krádež v Janovicích. Pachatel se vloupal do nádrží stavebních strojů a odčerpal 300 litrů nafty. Škoda byla vyčíslena na 25 tisíc korun. Jakékoli informace, které by vedly ke zjištění osoby pachatele či k nálezům odcizených pohonných hmot a pracovního nářadí, lze telefonicky sdělit, i anonymně, na rýmařovské policejní číslo 974 731 751.

z domů. Orientační dechová zkouška u něj prokázala hodnotu okolo 2,6 promile alkoholu. Vzhledem k jeho silné opilosti a agresivitě se ho policisté rozhodli převézt na protialkoholní záchytnou stanici do Opavy. Případ se obešel beze škod a je prošetřován jako přešůpek proti veřejnému pořádku a občanskému soužití.

„Kdo s koho“ – nákupy v předvánočním období

S blížícími se Vánoce souvisí i větší návštěvnost obchodních center. V tomto období mívají s sebou nakupující také větší finanční hotovost. Moravskoslezští policisté chtějí upozornit veřejnost na možné krádeže při předvánočním nakupování. Sami poškození totiž svou nepozorností mohou pachatelům situaci usnadnit.

Pachatelům krádeží stačí využít momentu, kdy nakupující odloží do nákupního vozíku tašku, kabelku či batoh. Další rizikovou situací je ukládání zboží do zavazadlového prostoru vozidla, kdy poškození tašku či kabelku odloží na místo pro řidiče či spolujezdce, a vozidlo neuzamknou. Typické situace zachytili moravskoslezští policisté i v preventivním videospotu kampaně s názvem „KDO S KOHO“ na www.youtube.com. Ve spotu je zachycena i další situace, při které dochází ke krádežím, a to v prostředcích MHD.

Kapesnímu zloději stačí opravdu jen krátký okamžik. Poškozeným při krádeži přitom vznikne nejen materiální škoda, ale čeká je často i vyřizování nových dokladů. Policisté proto apelují na občany, aby byli při nakupování a cestování obezřetní, tašky či batohy si řádně uzavírali a nenechávali je volně odložené. *por. Mgr. Lukáš Kendzior*



Pomáhat a chránit



KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE
MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

MOJE VÁNOCE BUDOU BOHATÉ!!
A TVOJE?
Je to na Tobě!

Krádež věcí z nákupního vozíku patří k nejčastějším způsobům krádeží. Stačí k ní jen malý okamžik nepozornosti! Mějte své věci pod dohledem | Neodkládejte je (zejm. kabelky, kufříky, apod.) do nákupních vozíků | Peněženky, doklady a jiné cennosti noste ve vnitřních kapsách oděvu | Neztrácejte přehled o dění kolem Vás



Okradl muže přímo na ulici

Ke krádeži došlo 18. října večer před restaurací na Sokolovské ulici v Rýmařově, když neznámý pachatel strhl 61letému muži stojícímu před vchodem plátěnou ledvinku od pasu a utekl. V ledvince byla uložena hotovost 5 300 korun, osobní doklady, platební karty a mobilní telefon. Celková škoda přesáhla 7 000 korun. Rýmařovští policisté přijmou jakékoli informace, které by vedly ke zjištění osoby pachatele či k nálezům odcizených věcí, na čísle 974 731 751 nebo na bezplatné lince tísňového volání 158.

Převrátil návěs s kládami

Slovenský řidič nákladního vozu s návěsem havaroval 23. října odpoledne mezi Rýmařovem a Skálami, když se návěs naložený kmeny stromů v zatáčce převrátil na svodidla. Při nehodě našťastí nikdo nebyl zraněn, hmotná škoda se teprve vyčísľuje.

Motorkář nezvládl řízení

O den později havaroval v zatáčce mezi Rýmařovem a Skálami 31letý motocyklista z Ostravy. Dostal smyk, upadl na komunikaci a vylétl za pravý okraj vozovky. Při nehodě utrpěl lehké zranění, s nimiž byl převezen k ošetření do krnovské nemocnice. Hmotná škoda byla vyčísľena na 50 tisíc korun.

Agresivní muž putoval na záchytku

V úterý 5. listopadu krátce po dvacáté hodině byla policejní hlídka vyslána na Máchovu ulici v Rýmařově k podnapilému výtržníkovi, který vykřikoval vulgarity a tloukl do oken jednoho

Dopravní nehody na Rýmařovsku



Se změnou počasí přibýlo dopravních nehod na mokré vozovce. V neděli 3. listopadu havarovala 32letá řidička z Ostravy v peugeotu mezi Rýmařovem a Jamarticemi. Zřejmě nepřizpůsobila rychlost jízdy a při průjezdu zatáčkou dostala smyk. Vyjela do příkopu, kde se auto několikrát otočilo přes střechu. Žena vyvázla bez zranění, škoda na majetku činí 50 tisíc korun.



Fota:
archiv Odtahové služby Rýmařov

Tentýž den se stala nehoda mezi Skřítkem a Starou Vsí. 64letý řidič z Ostravy ve fabii rovněž dostal smyk v zatáčce, přešel do protisměru a narazil do svodidel. Náraz vůz odmrštil na protijedoucí volkswagen, který řídil 46letý muž ze Šumperka. Při nehodě utrpěla 70letá spolujezdkyně z fabie lehké zranění. Celková hmotná škoda dosáhla 80 tisíc korun. O týden později, těsně před půlnocí z 10. na 11. listopadu, havarovala mezi Rýmařovem a Skálami 25letá žena ve vozidle Kia Rio. Vůz dostal smyk v zatáčce, přeletěl svodidla a převrátil se na

bok. Řidička byla s rozsáhlými zraněními převezena k lékařské-
mu vyšetření do Fakultní nemoc-
nice s poliklinikou v Ostravě-
Porubě. Hmotná škoda byla vy-
číslena na 65 tisíc korun.

Policie žádá veřejnost o pomoc při pátrání

**Policisté z obvodního oddělení
v Rýmařově žádají veřejnost o po-
moc při zjišťování identity neznámé
ženy, která se dopustila majetkové
trestné činnosti v Rýmařově a s nej-
větší pravděpodobností i v Pardubi-
cích a Novém Bydžově.**



Na rýmařovské oddělení policie
se 27. září 2019 dostavila místní

68letá žena, která uvedla, že byla
téhož dne okradena při nákupu
v supermarketu na Okružní ulici.
Neznámá osoba využila její chví-
lkové nepozornosti a z kabelky za-
věšené na vozíku jí odcizila peně-
ženku. Policisté získali popis po-
dezřelé osoby a zjistili, že se sho-
duje s obdobnými případy kapes-
ních krádeží v supermarketu
v Pardubicích a Novém Bydžově.
Neznámá žena byla téměř vždy
oblečená v šedé mikině, tygrova-
ném tričku a v modrých kalho-
tách, na nohou měla černé otevře-
né boty, na hlavě černou kšiltov-

ku, na očích brýle a u sebe černou
dámskou kabelku. Je možné, že
se dopouští krádeží po celém úze-
mí České republiky, policisté pro-
to žádají o pomoc a spolupráci
veřejnost. Jakékoli informace,
které by vedly ke zjištění totož-
nosti této osoby, lze kdykoli tele-
fonicky sdělit na rýmařovské po-
licejní číslo 974 731 751, případ-
ně na bezplatnou linku tísňového
volání 158.

*mjr. Bc. Pavla Jiroušková, PČR
odd. tisku a prevence Bruntál
por. Bc. René Černohorský, PČR
odd. tisku a prevence Opava*

Záchranáři v terénu

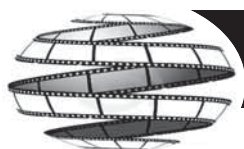
Zásah u nehody motocyklisty

**Zdravotnická záchranná služba s vrtulníkem LZS Ostrava zasahovaly v nedě-
li 27. října odpoledne u nehody motocyklisty.**

Šedesátiletý motocyklista havaroval poblíž Tvrdkova. Zůstal při vě-
domí, prvotní lékařské vyšetření však ukazovalo na vážné poranění

páteře. Poté, co mu byla poskytnuta přednemocniční neodkladná pé-
če, jej záchranáři transportovali do Fakultní nemocnice Olomouc.

*PhDr. Lukáš Humpl
Tiskový mluvčí ZZS MSK*



KINO RÝMAŘOV

program na měsíc PROSINEC

SVČ RÝMAŘOV, Okružní 10, 795 01, Rýmařov - tel. 739 001 474, WWW.KINORÝMAŘOV.CZ

Středa 4. 12. v 19:00

POSLEDNÍ ARISTOKRATKA

Režie a scénář: J. Vejdělek, Kamera: V. Smutný
Hrají: H. Čermák, T. Vilhelmová, Y. Stolařová, E. Balzerová a další.
/ ČR / 2019 / komedie, 110 min.
/ česká verze / mládeži přístupný / 100,-

Pátek 6. 12. v 19:00

POSLEDNÍ ARISTOKRATKA

Režie a scénář: J. Vejdělek, Kamera: V. Smutný
Hrají: H. Čermák, T. Vilhelmová, Y. Stolařová, E. Balzerová a další.
/ ČR / 2019 / komedie, 110 min.
/ česká verze / mládeži přístupný / 100,-

Sobota 7. 12. v 16:00

LEDOVÉ KRÁLOVSTVÍ II

Režie: Ch. Buck, J. Lee, Scénář: J. Lee, A. Schroeder
Hrají: český dabing.
/ USA / 2019 / animovaný, rodinný, cca 120 min.
/ český dabing / mládeži přístupný / 110,-

2D

Sobota 7. 12. v 19:00

ŠPINDL 2

Režie: R. Balaš, Scénář: J. Sauer
Hrají: R. Fiala, K. Kaira Hrachovcová, A. Čtvrtníčková, H. Vagnerová a další.
/ ČR / 2019 / komedie, 107 min.
/ česká verze / 12+ / 130,-

Neděle 8. 12. v 9:30

PAT A MAT: KUTILSKÉ TRAMPOTY

Režie: M. Beneš, Scénář: Š. Gajdoš
Hrají: český dabing.
/ ČR / 2019 / animovaný rodinný, 63 min.
/ česká verze / mládeži přístupno / 120,-

Úterý 10. 12. ve 20:15

COPPÉLIE

Choreografie: Ninette de Valois podle Lva Ivanova a Enrica Cecchettiho
Hudba: Léo Delibes
/ VB / 2019 / přímý přenos baletu, cca 150 min.
/ beze slov / mládeži přístupný / 250,-

BALET V KINĚ

Středa 11. 12. v 19:00

ŠPINDL 2

Režie: R. Balaš, Scénář: J. Sauer
Hrají: R. Fiala, K. Kaira Hrachovcová, A. Čtvrtníčková, H. Vagnerová a další.
/ ČR / 2019 / komedie, 107 min.
/ česká verze / 12+ / 130,-

Čtvrtek 12. 12. v 19:00

LAST CHRISTMAS

Režie: P. Feig, Scénář: E. Thompson
Hrají: E. Clarke, H. Golding, E. Thompson, M. Yeoh a další.
/ VB / 2019 / romantický, komedie, 103 min.
/ české titulky / 12+ / 130,-

Pátek 13. 12. v 19:00

JUMANJI: DALŠÍ LEVEL

Režie: J. Kasdan, Scénář: J. Pinkner, S. Rosenberg
Hrají: D. Johnson, K. Gillan, J. Black, K. Hart a další.
/ USA / 2019 / dobrodružný, fantasy, 123 min.
/ český dabing / mládeži přístupný / 140,-

3D

Sobota 14. 12. v 15:30

JUMANJI: DALŠÍ LEVEL

Režie: J. Kasdan, Scénář: J. Pinkner, S. Rosenberg
Hrají: D. Johnson, K. Gillan, J. Black, K. Hart a další.
/ USA / 2019 / dobrodružný, fantasy, 123 min.
/ český dabing / mládeži přístupný / 120,-

2D

Středa 18. 12. v 19:00

CURIOSA

Režie: L. Jeunet, Scénář: R. Desplechin, L. Jeunet
 Hrají: N. Schneider, N. Merlant, C. Jordana, A. Casar a další.
 / Francie / 2019 / drama, historický, 107 min.
 / české titulky / 15+ / 100,-

Čtvrtek 19. 12. v 19:00

STAR WARS: VZESTUP SKYWALKERA

Režie: J. J. Abrams, Scénář: J. J. Abrams, D. Connolly, Ch. Terrio, C. Trevorrow
 Hrají: D. Ridley, A. Driver, O. Isaac, J. Boyega a další.
 / USA / 2019 / sci-fi, akční, , 155 min.
 / český dabing / mládeži přístupný / 150,-

3D

Pátek 20. 12. v 19:00

STAR WARS: VZESTUP SKYWALKERA

Režie: J. J. Abrams, Scénář: J. J. Abrams, D. Connolly, Ch. Terrio, C. Trevorrow
 Hrají: D. Ridley, A. Driver, O. Isaac, J. Boyega a další.
 / USA / 2019 / sci-fi, akční, , 155 min.
 / české titulky / mládeži přístupný / 130,-

2D

Pátek 27. 12. v 19:00

ŠŤASTNÝ NOVÝ ROK

Režie: J. Kroner, Scénář: A. Kronerová
 Hrají: T. Pauhofová, E. Vášaryová, J. Bartoška, A. Lišková a další.
 / ČR, SR / 2019 / romantický, komedie, 90 min.
 / česká verze / 12+ / 130,-

Sobota 28. 12. v 16:00

ŠPIÓNI V PŘEVLEKU

Režie: N. Bruno, T. Quane, Scénář: B. Copeland
 Hrají: český dabing.
 / USA / 2019 / animovaný, rodinný, 104 min.
 / český dabing / mládeži přístupný / 140,-

3D

Sobota 28. 12. v 19:00

ČERNÉ VÁNOCE

Režie: S. Takal, Scénář: S. Takal
 Hrají: I. Poots, C. Elwes, A. Shannon, L. Currey a další.
 / USA / 2019 / horor, thriller, 98 min.
 / české titulky / 15+ / 120,-

Pondělí 30. 12. v 16:00

ŠPIÓNI V PŘEVLEKU

Režie: N. Bruno, T. Quane, Scénář: B. Copeland
 Hrají: český dabing.
 / USA / 2019 / animovaný, rodinný, 104 min.
 / český dabing / mládeži přístupný / 120,-

2D

Pondělí 30. 12. v 19:00

ŠŤASTNÝ NOVÝ ROK

Režie: J. Kroner, Scénář: A. Kronerová
 Hrají: T. Pauhofová, E. Vášaryová, J. Bartoška, A. Lišková a další.
 / ČR, SR / 2019 / romantický, komedie, 90 min.
 / česká verze / 12+ / 130,-

Podrobnější informace o filmech najdete na www.csfd.cz

Nejlepší hudební výběr!

Rýmařovský
horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska



Pro projekci jsou potřeba min. 4 platící diváci.

PRVNÍ CZESKÝ POSTAPOKALYPTICKÝ FILM

DRSNÝ SPASITEL

KINO RÝMAŘOV

30. 11. v 19:00 / vstupné: 100 vočí / 15+



ÚČAST PŘISLÍBIL AUTOR ROMÁNU MIROSLAV ŽAMBOCH,
 KTERÝ PŘED PROJEKČÍ PŘEČTE KRÁTKÝ ÚRYVEK Z DRSNÉHO SPASITELE.
 PO PROJEKCI BESEDA S AUTOREM I S FILMAŘI + AUTOGRAMIÁDA.
 OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO / LOSOVÁNÍ O PLAKÁTY FILMU



Středisko volného času

SVC připravilo pro děti na podzimní prázdniny bohatý program



Ve dnech 29.–31. 10. děti pekly s Vendulou Brštákovou banánové muffiny...



... a v „tvůrčivé dílně“ s ní vyráběly létající papírové draky



V keramické dílně děti modelovaly s Evou Kudlákovou anděly, ryby, misky...



...nebo vázičky



V chovatelském kroužku se největšímu zájmu těšili hlodavci a maskot – kotě



S Jakubem Valou získaly děti základní dovednosti ve střelbě z luku...



...nebo první zkušenosti na horolezecké stěně

Fota a text: JiKo, Jana Krajčová

Režisér Zdeněk Troška vyprávěl o zážitcích z natáčení

Středisko volného času Rýmařov připravilo na úterý 5. listopadu setkání se známým režisérem Zdeňkem Troškou, kterého na besedě zpěvem a hrou na kytaru doprovázela Simona Klímová.

Kolem stovky návštěvníků navštívilo zábavný pořad, v němž vystoupil režisér Zdeněk Troška, známý především trilogií *Slunce, seno...* nebo komediálními *Kameňáky* a také osmi českými filmovými pohádkami. Režisérovo vyprávění z natáčení i hereckého zákulisí doprovázela písničkářka Simona Klímová. Začínala s country a folkem, dnes se zaměřuje na vlastní tvorbu, „čistou“ písničku. „*Delší dobu zpívám ve Slaném, kde bydlím, mám tam domovskou scénu, kam si zvu hosty. A jedním z hostů byl režisér Zdeněk Troška. Po vystoupení za mnou přišel manažer pana režiséra a povídá, že se mu koncert lí-*



bil a jestli bychom nezahráli v Žatci. Domluvili jsme se, jeli do Žatce, vystoupili na koncertě. Opět přišel onen pán a povídá, nemohli byste přijet do Kyrů? Od té doby už spolu jezdíme čtyři roky,“ přiblížila začátek spolupráce se Zdeňkem Troškou písničkářka.

Zdeněk Troška vyprávěl s humorem jemu vlastním nejrůznější zážitky z natáčení, přiblížil komické situace s různými herci, pochvaloval si skvělou spolupráci s výbornými hereckými týmy, hovořil o Heleně Růžičkové, o natáčení filmu *Slunce, seno, erotika* v Itálii, představil svou dvoudílnou kuchařku a na závěr společně se Simonou Klímovou uspořádal pro diváky autogramiádu.

Před vystoupením si našel také chvíli na krátký rozhovor pro Rýmařovský horizont.

rozhovor se Zdeňkem Troškou

Zdeňku, máte v našem kraji nějaké vazby nebo přátele?

Ne, bohužel nemám, pochopitelně to tady trochu znám, tu a tam někde přijedeme, ale konkrétnější vazbu zde opravdu nemám.

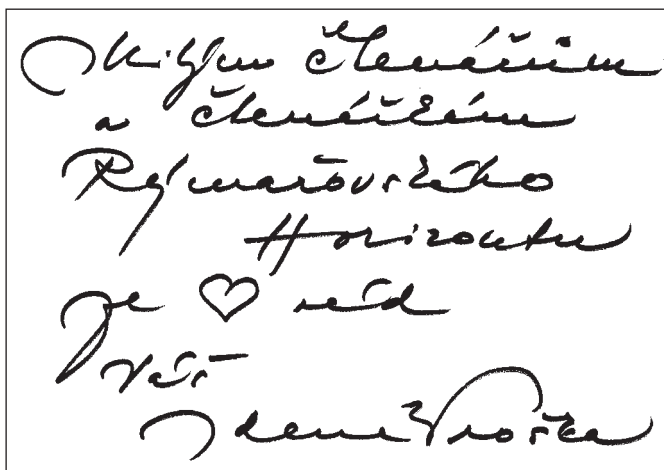
Neuvažujete, že byste pro budoucí natáčení změnil lokace jižních Čech za Jeseníky a přijel natočit třeba komediální horor?

Všechno je možné (*smích*). Člověk se ničeho nezříká, pochopitelně krajina je tady nádherná, na mě v mém věku jsou to už ale hodně vysoké kopce, to přenechám těm mladším a zdatnějším. Ale pohledy na Jeseníky jsou fascinující. Je to nesmírně krásná krajina a určitě je tady spousta motivů jak přírodních, tak i architektonických, které by si zasloužily, aby se dostaly do filmu. Několik mých kolegů zde filmy natáčelo a krajina je zase úplně jiná než například na Šumavě.



Druhého ledna se v kině objeví vaše nová pohádka *Zakleté pírkó*. Bude to v pořadí už devátá pohádka, kterou jste napsal společně s Markem Kališem. Příběh tak trochu připomíná *Popelku*. Jak dlouho jste pohádku natáčeli a jak přínosná práce pro vás byla?

Ano, máte pravdu, půjde o devátou pohádku. Všechny pohádky mají několik společných vzorů, které se neustále opakují: královští rodiče nebo rodiče neurozeného původu – sedlák a selka, syn a dcera nebo tři dcery či tři synové – jdou do světa, dají ba-



Milým čtenářům a čtenářkám Rýmařovského horizontu ze srdce rád
Váš Zdeněk Troška

biče buchtu, ta jim pomůže splnit tři úkoly nebo hádanky, dále trojhlavý drak a mohli bychom jmenovat stále dokola. V případě *Zakletého pírkó* to jsou tři dcery, které jsou sirotky, Aninka chodí na hrob rodičů dávat věneček a zlé sestry ji nakonec vyštvou z baráku. Jednoho dne najde pírkó, jehož pomocí si přivolá prince Vítku, zakletého do ptačí podoby. Když zlé sestry zjistí, že se Aninka schází s pohledným mladíkem, pírkó jí vezmou, zničí a Vítek zmizí. Jedinou možností, jak zlomit prokletí, je, že ho Aninka najde kdesi ve světě. A tak se dívka vydává na cestu za záchranou svého milého.

Práce s herci byla jak jinak než úžasná. Konkurz na Aninku vyhrála Aninka Chocholatá. Je to jemná dívenka, připomíná trochu princeznu Elišku z pohádky *Princezna ze mlejna*. Protikladem k ní jsou dvě sestry, jedna je silnější (Lucka Polišenská) a druhá hubená (Šárka Vaculíková). Ony nejsou zlé, ale jsou zlomyslné, škodolibé a hloupé. Vodníka si zahrál Lukáš Pavlásek – „tydýt“, jeho vodník je ňouma, hodný a hloupoučký. Aninka mu zachrání život a on jí to oplácí.

Natáčení této pohádky byla nesmírná radost a zároveň reklama pro turisty, kteří mohou objevovat krásy jižních Čech. První klapka padla 24. května a poslední 24. června.

Jednou jste řekl, že pohádkový žánr je to nejkrásnější, co vůbec existuje, pohádky že jsou věčné, a když se udělá pohádka s láskou, tak je nesmrtelná. Obecně ale platí, že děti jsou nejpřísnějšími kritiky, nebojte se toho?

Ne, nebojím, vůbec. Když jedu na nějaký festival, například do Ostrova nad Ohří, tak si sedneme na balkon a nesledujeme film, ten známe z paměti, sledujeme reakce dětí. A můžu vám říct, že potěší, když vidíte kluky z osmé nebo deváté třídy, jak sedí jako pěny a jen koukají. Děti se nedají nikterak obelhat. Líbí – líbí, nelíbí – nelíbí. Je to znát hned na první pohled. Když je děj vtáhne, je to velká odměna za vaši snahu. Dnešní děti jsou vychovávány jinak, sledují filmy amerického filmového průmyslu, který to tady všechno ovládl a převálcoval, proto se snažíme dělat ryze české pohádky, aby děti viděly, jaký máme odkaz v lidových písních,

crojích, architektuře, ale i ve slovesném umění. Někdy v pohádkách lehce zazní i staročeština a herec se s tím musí umět vypořádat.

Přejděme od pohádek k vašim nesmrtelným komediím, například trilogii Slunce, seno..., Kameňákům, Babovřeskům podobně, které zhlédly statisíce diváků, ale u kritiků za ně chválu moc neskřížíte. V čem je podle vás zakopaný pes?

Já kritiky nečtu, to nemá cenu. Filmy nedělám pro kritiky, ale pro lidi. Mnoho kritiků znám osobně, takže vím, s kým mám tu čest, vím, kdo a za jaké „mužstvo“ kope. Bohužel v dnešní době se k tomu ještě přidalo navíc to, jestli jste sluníčkář, nebo zemanovec, to hraje obrovskou roli, a to je velmi špatně, protože politika nemá do kumštu a do pohádek už vůbec zasahovat. Pro mě je důležitý hlas ulice. A když vás na ulici zastavují lidé a děkují vám za to, co pro ně děláte, to je největší ocenění. Kolikrát si říkám – na film, který dostal několik Českých lvů, přijde tři tisíce diváků a nikdo ho nezná. Tvrdím, že jsou to filmy na jedno použití. Film, na který se podíváte a pak si

řeknete...hmm, tak podruhé ho už vidět nemusím a ani nechci.

Přál bych si, aby jednou mé filmy patřily do kategorie filmů pro pamětníky, které mám mimochodem moc rád. Víím, že ty pohádky dělám více méně pro rodiče a prarodiče dnešních dětí, které jsou plné amerických fantasy filmů. Ale já pořád dávám důraz na to české, krásné, aby to bylo naše. Žádné kopírování cizích vzorů. U nás nemáme na to, abychom točili Pána prstenů nebo Harryho Pottera. Zato máme obrovský odkaz literárních děl 19. a 20. století, kde je stále co vybírat.

Pozvánka

Slavnostní předání budovy

Městské knihovny Rýmařov a Střediska volného času Rýmařov

4.12.2019

Místo konání:

budova Městské knihovny Rýmařov

a Střediska volného času Rýmařov, J. Sedláka 18, Rýmařov

Program:

16:00 – Slavnostní zahájení

16:10 – Slovo starosty města Rýmařova Ing. Ludka Šimko

16:15 – Prohlídka budovy

Městské knihovny Rýmařov a Střediska volného času Rýmařov



EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program



MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Středisko volného času Rýmařov pořádá pro mladé lezce soutěž

RÝMAŘOVSKÝ

GIBON

14:30 - prezenze

15:00 - start první kategorie

Disciplíny:

Lezení na obtížnost a rychlost

Kategorie:

4-5 let kluci

4-5 let holky

6-7 let kluci

6-7 let holky

8-9 let kluci

8-9 let holky

10-12 let kluci

10-12 let holky

13-15 let kluci

13-15 let holky

Kategorie Mini

Kategorie Mini

Kategorie Kids

Kategorie Kids

Kategorie Elite

Kategorie Elite

Kategorie Super Elite

Kategorie Super Elite

Kategorie Masters

Kategorie Masters

Rýmařov

více informací na gibon.svcrymarov.cz

tel.: 737 751 283

Pravá česká vánočka

Kurz pečení I

pod vedením Slávky Pleské

úterý 17. prosince od 09:30

J. Sedláka 18, Rýmařov

Kurzovné 50 Kč

Bližší informace a přihlášky na tel. č. 775 254 161



A na závěr trochu odlehčení. Kterou komedii jste točili nejraději, u které byla největší pohoda a sranda, u které se bavili i sami herci a která podle vás byla nejlepší?

Dobře se dělala trilogie *Slunce, seno...* Dělal jsem to doma, hrála tam celá rodina, příbuzenstvo, sousedky, sousedi. Já jsem se v Hošticích narodil a žiju tam dodnes. A obsadil jsem do filmu lidi, které znám už dlouho – Kelišku, Konopnici a další. Byla to příjemná práce, přálo nám počasí. Byla to tři nádherná léta za sebou, stejně úžasná byla parta lidí kolem této trilogie.

Vzpomínám také na filmování pohádky *Princezna ze mlejna 1*. To bylo snad nejhorší natáčení, které jsme zažili, co se týče počasí. Deštivější léto než roku 1993 snad od stvoření světa nepamatují (*smích*). Natáčení jsme přetáhli o dva měsíce, což je naprosto šílený. V jednom kuse lilo. Normálně točíme film měsíc. Scéna, jak Eliška

s Jindřichem běhají po lese a sbírají houby, se točila snad čtyři dny. Postavili jsme filmové koleje, dekorace, v gumákách a s deštníky jsme si cvičně prošli trasu pro kameru a pak jsme se museli rychle schovat a čekat, až přestane. Najednou kameraman s tím svým „kouzelným“ skličkem, co se s tím pozorují mraky, zvolal, že za chvíli přestane pršet, ale jen asi na pět až deset minut. Takže klapka, akce a muselo se to stihnout. No, povím vám, hrůza.

Dobře se točily Kameňáky. Hodně záleží na partě lidí. Mám svůj tým, u kterého vím, co můžu čekat, a hodně záleží na tom, aby všichni byli na jedné lodi a táhli za jeden provaz. Nebudu brát nějakou slavnou českou hvězdu „světového“ formátu, když o ní vím, že je to potížišťa. To raději vezmu paní z konzumu, která je bezvadná, přirozená, a hlavně bude naladěna na stejnou notu jako já.

Děkuji vám, Zdeňku, za rozhovor.

Fota a text: JiKo

Svatý Martin povozil děti na koních

V neděli 10. listopadu se ve Flemmichově zahradě uskutečnila Procházka s Martinem. Svátý Martin na svém koni přivítal všechny přítomné, kterých se i přes chladné počasí sešlo opravdu velké množství. Společně se vydali na procházku s lampiony po Flemmichově zahradě. Děti se následně mohly zdarma povozit na

Martinových koních. Program pokračoval v budově Střediska volného času na ulici Julia Sedláka. V tvořivých dílnách si účastníci vyráběli veselé sněhuláky na památku. Nechyběly ani tradiční svatomartinské rohlíčky nebo pohádka.

Fota a text: Jana Krajčová



Společenská kronika

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Zdeňka Nováková – Rýmařov	80 let	František Pohanka – Rýmařov	86 let
Hedviga Urbánková – Rýmařov	81 let	Josef Kolařík – Rýmařov	87 let
Danuše Hrubanová – Rýmařov	81 let	Jaroslav Bartoš – Rýmařov	87 let
Jiřina Podaná – Rýmařov	81 let	Vlasta Škorňová – Rýmařov	87 let
Anna Bálková – Rýmařov	81 let	Anna Várošová – Rýmařov	88 let
Milan Syřínek – Rýmařov	81 let	Naděžda Němečková – Rýmařov	90 let
Aloisie Čechová – Rýmařov	82 let	Drahoslava Čermáková – Rýmařov	90 let
Vlasta Chrástková – Rýmařov	83 let	Milada Zapletalová – Rýmařov	93 let
Božena Habrová – Rýmařov	85 let	Bohumila Grulichová – Rýmařov	94 let
Marie Půdová – Rýmařov	85 let		

Rozloučili jsme se

Zdeněk Doležal – Rýmařov	1951
Jana Fojtíková – Rýmařov	1951
Jarmila Regmundová – Rýmařov	1933
Anastázie Volková – Rýmařov	1936
Marie Šínová – Rýmařov	1933
Vladimír Cimbota – Rýmařov	1950
Vladimír Smetana – Rýmařov	1935
Ladislav Vagner – Horní Město	1952
Ladislav Endlicher – Rýmařov	1952
Jan Jurásek – Rýmařov	1949
Bronislava Bednářová – Rýmařov	1933
Zdenko Galík – Rýmařov	1953

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

Mé jméno nebylo na plakátech, chodila jsem vždy v obyčejných šatech, jako obyčejný člověk žila a své syny a vnoučata milovala.

Dne 7. 12. 2019 vzpomene

30. smutné výročí chvilé,

kdy nás navždy opustila naše milovaná
maminka a babička,

paní Inge Bahničková Casciani

z Janovic u Rýmařova.

S láskou stále vzpomíná syn Jaroslav s rodinou.

Městské muzeum a Galerie Octopus

Městské muzeum Rýmařov
a Galerie Octopus
vás zvou na výstavu obrazů a kreseb



Retrospektiva
Miroslav ŠNAJDR

Výstava bude zahájena 2. listopadu
v 16 hodin a potrvá do 4. prosince 2019





STROM SPLNĚNÝCH PŘÁNÍ PRO



DĚTSKÝ DOMOV
JANOVICE U RÝMAŘOVA

v Informačním centru
při Městském muzeu Rýmařov
od 26. 11. do 19. 12. 2019

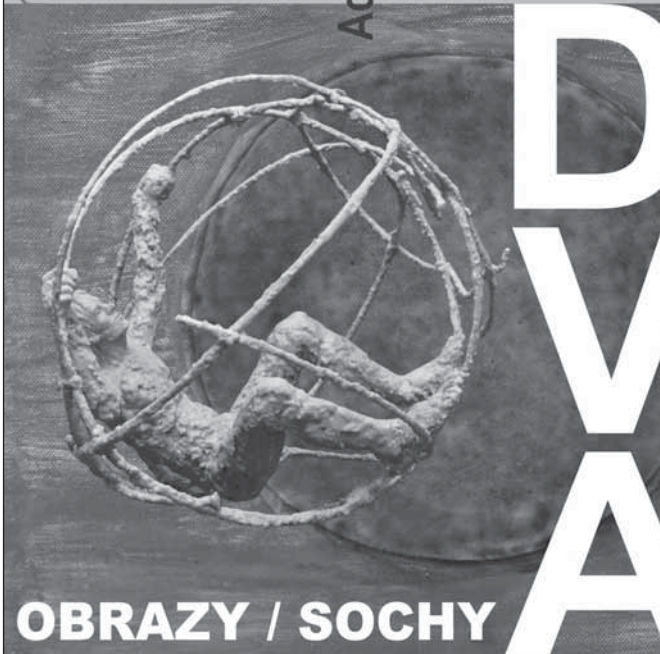
Přijďte si vybrat vánoční přáníčko dětí z dětského
domova v Janovicích a splňte jejich přání.





Městské muzeum Rýmařov a Galerie Octopus zvou na výstavu




man **KAREL Adam RYBKA**



**D
V
A**

OBRAZY / SOCHY

Výstava bude zahájena 7. prosince 2019 v 16 hodin
a potrvá do 26. ledna 2020
úvodní slovo Mgr. Michal Vyhlídal
hudba Lubomír Otisk


BETLÉM

od rýmařovských autorů
v městském muzeu rýmařov

kateřina císařová * šárka lupečková
petra klimentová * miroslav dolák
roman karel * kateřina doláková
zdenka přikrylová nesetová * adam
rybka * kamila pánková * martina
kohoutková * miloš pánek * roman
panáček * gashperac * jáchym panáček

přijďte se vánočně naladit

7/12 – 31/12/2019

www.muzeumrymarov.cz – facebook: Městské muzeum Rýmařov




Výstava k výročí sametové revoluce v galerii Pranýř

V Městském muzeu Rýmařov mohou návštěvníci v komorním prostoru galerie Pranýř od 7. listopadu zhlédnout výstavu, která je věnována 30. výročí sametové revoluce. Při příležitosti konání této výstavy a výročí se ve čtvrtek 14. listopadu uskutečnila v muzeu vernisáž a křest katalogu.

Také v Rýmařově probíhají po celý listopad akce, které připomínají významné výročí 17. listopadu 1989, kdy došlo k tvrdému zároku bezpečnostních sil proti studentskému průvodu na Národní třídě. Tato událost se stala rozbuškou, která odstartovala sametovou revoluci, jež po měsíci a půl protestů, demonstrací a jednání vyústila v pád komunistického režimu a ve zvolení Václava Havla prvním nekomunistickým prezidentem od roku 1948.



Zleva Lenka Vavříčková, Růžena Zapletalová, Vladimír Stanzel a Tomáš Lašák



Růžena Zapletalová, Marek Zoth a Tomáš Lašák křtí katalog

Za laskavé finanční podpory Ministerstva kultury ČR a města Rýmařova vydalo rýmařovské muzeum k výstavě katalog, ve kterém jsou zobrazeny nejcennější předměty z výstavy. Katalog vyšel v den vernisáže, na něj byl zároveň pokřtěn za účasti místostarostky Rýmařova Lenky Vavříčkové a několika pamětníků, kteří v listopadu 1989 založili Občanské fórum v našem městě.

Výstava vyvrací to, co si někdy občané Rýmařova myslí, a sice že velké dějiny jdou mimo jejich město. Sametová revoluce zasáhla před 30 lety snad každý kout Československa. Ať přímo či nepřímo se dotkla každého. Rýmařov a jeho občané nebyli výjimkou, jak ostatně dokládají unikátní fotografie Bohumila Švédy, které, jak sám autor podotkl, spatřily světlo světa vůbec poprvé. Je na nich zachycen život ve městě v oněch ponurých a mrazivých dnech listopadu 1989, kdy rýmařovské ulice zdobily nápisy vyzývající Komunistickou stranu Československa, aby se po 41 letech absolutní vlády zrekla moci. Nápisy měly dodat větší odvalu občanům, kteří do té doby měli strach projevit veřejně svůj názor či se výrazněji zapojit do společenských změn v zemi.

Vedle snímků pana Švédy jsou, podobně jako v prostorách rýmařovské radnice a gymnázia, vystaveny fotografie Jindřicha Štreita, který zachytil pochod zaměstnanců Státního statku z Vajglova do Ryžoviště v den generální stávkou, v pondělí 27. listopadu.

Pro katalogy a placky k výročí si mohou zájemci přijít do Informačního centra při Městském muzeu Rýmařov. Výstava v galerii Pranýř potrvá do 31. prosince.

Tomáš Lašák, foto: Michal Vyhlídal



MĚSTSKÉ MUZEUM RÝMAŘOV – GALERIE PRANÝŘ



Foto: Bohumil Švéda

**SAMET 30 LET
OD SAMETOVÉ REVOLUCE
V RÝMAŘOVĚ
7/11–31/12/2019
VERNISÁŽ 14/11 V 17:00
ÚVODNÍ SLOVO MGR. VLADIMÍR STANZEL**



Rýmařov



www.muzeumrymarov.cz – facebook @muzeumrymarov
Městské muzeum Rýmařov, nám. Míru 6, 795 01 Rýmařov

Miroslav Šnajdr v Galerii Octopus

V sobotu 2. listopadu se v Galerii Octopus rýmařovského muzea uskutečnila vernisáž výstavy významného výtvarníka a hudebníka Miroslava Šnajdra z Olomouce, který významem své tvorby daleko překračuje hranice Olomoucka, Moravy, ba i České republiky.

Vernisáž symbolicky zahájily dušičkově laděné přehrávky *Pavany za mrtvou infantku* Maurice Ravela z roku 1988 a *Pavany* Gabriela Faurého z roku 1992, obě v podání Moravské filharmonie, v níž Miroslav Šnajdr (*1938, Toveř u Olomouce) v letech 1961 až 2001 působil jako hornista. V letech 1953–1956 studoval na Vojenské škole v Liberci, v letech 1962–1967 pak obor lesní roh na Státní konzervatoři v Brně. Už v té době hodně kreslil, jak dokládají dvě vystavené kresby L. van Beethovena a W. A. Mozarta z roku 1959 a 1962. Ve výtvarné tvorbě jej již od dětství výrazně formoval otec František Šnajdr – krajinář, jehož výstavu obrazů rodné Hané mohli Rýmařovští zhlédnout v Galerii Octopus v roce 2008.

Jelikož v loňském roce autor oslavil významné životní jubileum, výstava v rýmařovské galerii byla pojata jako retrospektivní a z poloviny představuje díla, která dosud nikde nebyla vystavena. Nejstarší obraz nese dataci 1959, nejmladší pak 2019; vybraná díla tak pokrývají období šedesáti let, během něhož autor vytvořil rozsahem nebyvalý soubor kreseb, grafik a maleb, stylově varírující od přesného zobrazení reality přes strukturální pojetí obrazu až k téměř úplné abstrakci. Přestože se Miroslav Šnajdr vzdělával v dějinách umění, hojně navštěvoval výstavy a cestoval po světě s Moravskou filharmonií, zůstal ve své tvorbě jedinečný a nijak výrazně ovlivněn soudobými aktuálními proudy. Teoretiky umění bývá proto označován za nezařaditelného solitéra, jehož dílo z něj dle slov Jiřího Valocha činí „jednoho z nejpозорuhodnějších a nejzávažnějších českých výtvarníků pracujících mimo pražské centrum. Zaslouží si být vnímán a prezentován v těchto a nebo ještě širších souvislostech, protože jeho přínos je skutečný a nezaměnitelný“.

Příznačná pro výtvarné dílo Miroslava Šnajdra je jeho spojitost s hudbou. Tak jako v hudbě interpretuje díla milovaného Janáčka či



Miroslav Šnajdr vzpomíná na své působení v Moravské filharmonii

Dvořáka, tak i v malířství si našel své lásky, např. renesanční mistry, Gustava Klimta či Stanislava Hudečka, jejichž obrazy interpretuje, neboli parafrázuje. Nejde však o prázdné kopírování či formalismus, dílům dává svůj rukopis a zejména nový obsah. Tak např. v obraze *Návrat Gustava Klimta do Olomouce II* (2019) vyšel z Klimtova oleje *Bažina* (1900). Vznikem a umístěním nového obrazu do Olomouce do ní alespoň symbolicky vrací postavu vídeňského secesního malíře, který v Olomouci pobýval několikrát a jehož obrazy visely do druhé světové války ve vile rodiny Primavesi.

Úchvatného dojmu Miroslav Šnajdr dosahuje v pastelových kresbách, které Josef Maliva připodobnil k „*pelu motýlích křídel*“. Plátno autor vyměnil za na papíře tištěnou partituru Leoše Janáčka (*Dobrou noc, Sýček neodletěl*, obě 2015), kterou překryl barevnými skvrnami suchých pastelů – hudba je tak zde přítomná nejen svým racionalizovaným zápisem, nýbrž i zcela subjektivním a lyricky vizualizovaným pojetím.

Nezaměnitelně autor také pracuje s malbou olejem, kterou kombinuje s gestickou kresbou olejovými pastely (např. *Zahrada*, 1996, *Siena pálená a doteky barev*, 2003). Z témat se v jeho tvorbě pravidelně objevuje portrét (např. *Kamila Šnajdrová*, 2008, *Malá pianistka*, 2005, dvojportrét francouzské herečky *Catherine Deneuve*, 2018 ad.), zmíněné parafráze a motivy z přírody (např. *Krátce před jarem*, 2005, nebo překvapivě realističtější *Karlova Studánka*, 2010). V přírodních motivech jej silně inspirovala také krajina Křížova u Sovince, kam po léta rodina Šnajdrů zajížděla na chalupu. Jako duchovní entitu autora (podobně jako třeba Václava Boštíka) zajímalo také výtvarné pojetí světla (*O světle*, 1988, *Bílý obraz*, 1898).

Výstava *Retrospektiva* Miroslava Šnajdra je oslavou výtvarného díla, oslavou lyrického obrazu a duchovní malby, je však především poctou významnému umělci, který před totalitním režimem nesklonil hlavu, nýbrž si stál za svým. Přesvědčit se o tom můžete v Galerii Octopus do 4. prosince.

Michal Vyhřídál, Městské muzeum Rýmařov
Foto: Adam Rybka

Igor Hornišer o střeleckých terčích

Ve středu 6. listopadu do velkého sálu Galerie Octopus po více jak půl roce znovu zavítal historik Igor Hornišer z Bruntále, aby představil výsledek svého dlouhodobého badatelského zájmu, k němuž vydal také působivou publikaci – tentokrát o střeleckých terčích ze sbírek bruntálského muzea.

Historik Igor Hornišer je rýmařovskému publiku zajisté znám. Na konci devadesátých let pracoval v rýmařovském muzeu, poté se usadil v Muzeu v Bruntále jako historik první poloviny 20. století se zaměřením na oblast Bruntálska, potažmo Rýmařovska. Pravidelně publikuje články a studie o předválečné spolkové činnosti, podnikání či událostech 2. světové války. Dlouhodobě se věnuje i archeologickým nálezům v podhůří Jeseníků, které prezentuje v soukromém Muzeu Kapličkovy vrch v obnovené lesní kapli Nejsvětější Trojice v Malé Morávce.

V rýmařovském muzeu v předchozích letech představil své zásadní publikace *Sousedství na hranici* (2015) a *Mezi orlem a orlicí* (2018), popisující události 1. a 2. světové války na Bruntálsku. Publikace vyšly jako katalogy k výstavám, jež měl autor na starost také kurátorsky. To je i případ aktuálního tématu.



Igor Hornišer představuje svou knihu

Fenoménem střeleckých terčů se Hornišer zabýval více než dva roky. Inspiroval jej soubor 25 exponátů v depozitáři bruntálského muzea. Nejstarší terč nese dataci 1760, nejmladší 1879. Devět terčů patřilo přímo střelecké společnosti v Bruntále, u sedmi z nich původ zatím nebyl zjištěn a zbytek patřil pravděpodobně střelecké společnosti z Horního Benešova. Zájemci si je mohli prohlédnout letos v létě na výstavě v bruntálském zámku a poté na hradech Sovinci.

Igor Hornišer představil nejen vybrané exponáty, převážně ty vztahující se k Bruntálsku, ale pojednal také o historii střeleckých spolků. Založení bruntálského *Schützenvereinu* se vztahuje k roku 1739, tedy do doby před 280 lety. Obecně užívané a na střílnici napsané heslo *Cvič oko a ruku pro vlast! (Üb Aug und Hand Für's Vaterland!)* parafrázoval bruntálský spolek jako *Srdce a ruka pro vlast! (Herz und Hand für Vaterland!)*. Střelecké spolky totiž nesloužily pouze k trávení volného času, nýbrž zároveň připravovaly mladou generaci k eventuální obraně města.

Každý rok spolek pořádal tzv. královskou střelbu, pro kterou vítěz předešlé soutěže o krále střelců musel nechat zhotovit terč malovaný na dřevěné desce. Podle dochovaných exponátů víme, že ne všechny sloužily bezpodmínečně ke střelbě. Pro skutečnou soutěž byly použity jen zřídka. Na terčích se nejčastěji objevovaly alegorické či mytologické výjevy, portréty osob, erbovní motivy, vyobrazení architektury, lovecké motivy nebo ztvárnění historické události. I z toho důvodu není dnes jejich význam pokaždé snadno rozluštitelný.

Malované terče se začaly objevovat od poslední čtvrtiny 18. století. Jejich autory byli jak lidoví umělci, tak specializovaní malíři, např. bruntálský Johann Kaspar, který vedle církevních obrazů maloval i figurální a portrétní střelecké terče.

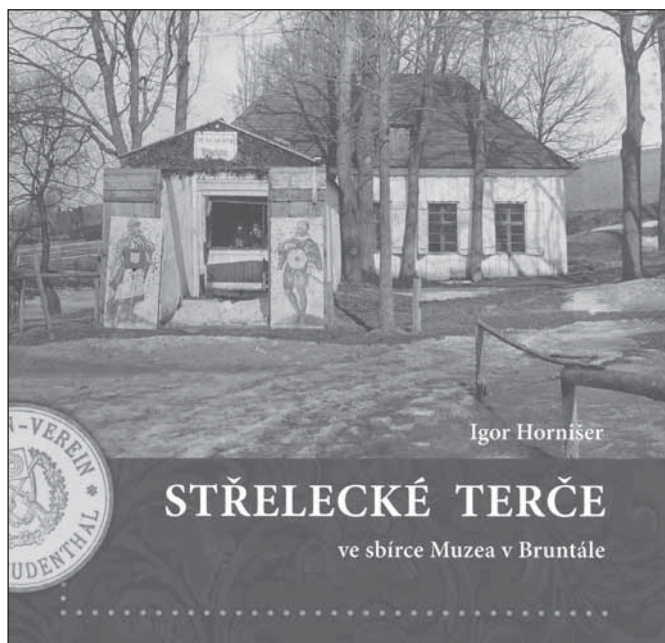
„Sbírka střeleckých terčů Muzea v Bruntále vznikla spojením dvou nebo více souborů. Prokazatelně to byla sbírka terčů Městského muzea v Bruntále, ke kterým bylo přičleněno v letech 1952–1953 minimálně devět terčů z bývalého Městského muzea v Horním

Benešově. Soubor je také doplněn několika střeleckými řády, měřicím přístrojem a souborem 27 pušek – terčovnic,“ uzavřel Igor Hornišer.

Přestože i v německém Rýmařově měl už od 16. století dlouholetou tradici puškařský cech, který vyráběl velmi kvalitní palné zbraně, vojenské, lovecké a dělové lafety, v rýmařovském ani bruntálském muzeu se nedochoval žádný artefakt, jenž by souvisel se střeleckým spolkem působícím přímo v Rýmařově.

Všechny tři zmíněné knihy Igora Hornišera lze zakoupit v Informačním centru při Městském muzeu Rýmařov.

Text a foto: Michal Vyhliďal, Městské muzeum Rýmařov



Renovace Hrádku a geologické expozice

Městské muzeum Rýmařov získalo dotaci Ministerstva kultury ČR na obnovu externí expozice pod širým nebem v archeologické lokalitě Hrádek, jež byla zahájena v prvním listopadovém týdnu.

V roce 2001 byla ve zmíněné lokalitě u Pivovarské ulice zbudována externí expozice rýmařovského muzea, kterou měl v koncepční a organizační režii zejména dlouholetý pracovník tehdejšího odboru životního prostředí a regionálního rozvoje, geolog RNDr. František Čermák, ve spolupráci s historikem Mgr. Jiřím Karlem. Tehdy byl na místě původního hrádku (který byl založen před rokem 1250 a zanikl zhoubným požárem v roce 1405) do země z kamenů vyskládán jeho půdorys a po jeho jihovýchodním obvodu sestavena řada exponátů geologie Jesenicka. Působením času se půdorys hrádku mírně propadl, zarostl trávou a přestal být v terénu rozpoznatelný. Mobiliiář expozice (cedulky a tabule) vlivem počasí, ale také kvůli útokům vandalů dosloužil, a jeho obnova se stala nutností. Rýmařovské muzeum

na obnovu půdorysu a výměnu mobiliáře získalo od Ministerstva kultury ČR a města Rýmařova 550 000 korun.

Dne 6. listopadu byla zahájena výstavba nové repliky půdorysu obytného paláce hrádku, následovat bude výměna cedulek ke geologickým exponátům a tabule s geologickou mapou se základními informacemi o hrádku ve čtyřech jazycích. Design mobiliáře navrhl Ing. arch. Jan Tesař z Brna. Součástí obnovy budou také nové lavičky a koše, které by měly z tohoto místa, navštěvovaného zejména turisty, udělat odpočinkovou zónu s nádechem historie.

Na projektu se podílejí RNDr. František Čermák, Mgr. Jiří Karel, Ing. arch. Jan Tesař, Ing. Lucie Larišová, Ph.D., Mgr. Otto Spitzer, Manuela Eugenia Gheorghie, D. Phill., Mgr. Barbara Szot, firma STAS, v. o. s., a firma Van Design, s. r. o.

Text a foto: Michal Vyhliďal
Městské muzeum Rýmařov



Výstavba repliky půdorysu hrádku...



...a přistavěného otopného zařízení (vpravo), stav k 12. 11. 2019



Citát: Minulost není třeba milovat, stačí jí rozumět a nezapomenout, že končí v budoucnosti.

Miroslav Ivanov

(Nejen) literární výročí

- | | |
|--|--|
| <p>1. 12. Světový den boje proti AIDS – vyhlášen Světovou zdravotnickou organizací v roce 1988</p> <p>2. 12. 1944 zemř. Filippo Tommaso Marinetti, italský spisovatel, zakladatel futurismu (nar. 22. 12. 1876) – 75. výročí úmrtí</p> <p>3. 12. Mezinárodní den zdravotně postižených – od roku 1993 (OSN)</p> <p>3. 12. 1919 zemř. Auguste Renoir, francouzský výtvarník (nar. 25. 2. 1841) – 100. výročí úmrtí</p> <p>4. 12. 1944 zemř. Alberto Vojtěch Frič, etnograf, botanik a cestovatel (nar. 8. 9. 1882) – 75. výročí úmrtí</p> <p>10. 12. Den lidských práv – výročí přijetí Všeobecné deklarace lidských práv Valným shromážděním OSN v roce 1948, slaví se od roku 1950</p> <p>10. 12. 1994 zemř. Jiří Marek, prozaik, novinář a filmový scenárista (nar. 30. 5. 1914) – 25. výročí úmrtí</p> <p>13. 12. 1944 zemř. Vasilij Kandinskij, ruský malíř, zakladatel abstraktního malířství (nar. 4. 12. 1866) – 75. výr. úm.</p> <p>15. 12. 1859 nar. Ludwik Zamenhof, polský lékař, tvůrce esperanta (zemř. 14. 4. 1917) – 160. výročí narození</p> | <p>16. 12. 1944 zemř. Glenn Miller, americký jazzový hudebník (nar. 1. 3. 1904) – 75. výročí úmrtí</p> <p>21. 12. 1639 nar. Jean Racine, francouzský dramatik (zemř. 21. 4. 1699) – 380. výročí narození</p> <p>21. 12. 1919 nar. Ivan Blatný, básník a překladatel (zemř. 5. 8. 1990) – 100. výročí narození</p> <p>22. 12. 1989 zemř. Samuel Beckett, irský spisovatel, nositel Nobelovy ceny (nar. 13. 4. 1906) – 30. výročí úmrtí</p> <p>23. 12. 1999 zemř. Miroslav Ivanov, prozaik, literární historik a publicista (nar. 10. 4. 1929) – 20. výročí úmrtí</p> <p>26. 12. 1969 zemř. Jiří Šlitr, klavírista, skladatel a herec (nar. 15. 2. 1924) – 50. výročí úmrtí</p> <p>30. 12. 1859 nar. Josef Bohuslav Foerster, skladatel a spisovatel (zemř. 29. 5. 1951) – 160. výročí narození</p> <p>30. 12. 1944 zemř. Romain Rolland, francouzský spisovatel, nositel Nobelovy ceny (nar. 29. 1. 1866) – 75. výročí úmrtí</p> <p>30. 12. 1969 zemř. Jiří Trnka, výtvarník a režisér (nar. 24. 2. 1912) – 50. výročí úmrtí</p> <p>31. 12. 1869 nar. Henri Matisse, francouzský výtvarník (zemř. 3. 11. 1954) – 150. výročí narození</p> |
|--|--|

Rýmařovská knihovna se přestěhovala

V polovině listopadu nastal dlouho připravovaný okamžik – stěhování rýmařovské knihovny do renovovaných prostor. Po více než půl století mění městská bibliotéka adresu. Z budovy na Sokolovské ulici se přesunula na ulici Julia Sedláka.

Přestěhování knihovny do renovované budovy na ulici Julia Sedláka 18 (bývalého soudu), o němž rozhodlo už minulé vedení města, se před týdnem stalo realitou. Předcházelo mu mnoho měsíců příprav, rekonstrukce vnitřních prostor budovy pro potřeby dvou kulturních

Městská knihovna Rýmařov

V prosinci nás najdete na adrese Julia Sedláka 18 (bývalý soud)



Půjčovna knih pro dospělé, oddělení pro děti a mládež:
Více než 27 tisíc titulů k výpůjčce: beletrie, poezie, naučná literatura, cizojazyčná literatura, audioknihy, stolní hry
Meziknihovní výpůjční služba

Donášková služba (knižky vám přineseme domů – pouze pro Rýmařov)
Elektronický katalog (rezervace a prodloužení výpůjček přes internet)

Čítárna:
Denní tisk a časopisy, veřejný internet pro registrované čtenáře zdarma
Kopírování a tisk dokumentů

Kulturní a vzdělávací akce:
Virtuální univerzita třetího věku, kurz trénování paměti
Knihovnické lekce, scénická čtení, besedy a workshopy pro školy
Besedy, výstavy, autorská čtení pro veřejnost



Městská knihovna Rýmařov

Městská knihovna Rýmařov

je do konce listopadu uzavřena
z důvodu stěhování

Provoz v novém sídle na ulici Julia Sedláka 18

zahájí
v pondělí 2. prosince

Aktuální informace najdete na
www.knihovnarymarov.cz
nebo
facebook.com/knihovnarymarov

zařízení – knihovny a Střediska volného času, a také navrzení a výroba nového vybavení. Na stěhování se musela několik měsíců předem chystat i samotná knihovna – fond bylo třeba připravit tak, aby jeho přemístění proběhlo hladce. Díky tomu a díky skutečně profesionálnímu výkonu celého týmu stěhovací firmy se podařilo převést více než 26 tisíc svazků knihovny během jednoho dne.

Knihovna je tedy fyzicky přestěhována, nyní probíhají dokončovací práce nutné pro její zprovoznění – opětovné zapojení knihovnického systému a veřejného internetu, uspořádání fondu, vytvoření orientačního systému tak, aby čtenáři v nových prostorách snadno našli požadované dokumenty, a samozřejmě úklid.

Změna sídla městské knihovny, jako jakákoliv jiná změna, s sebou přináší pozitivita i negativa. Mezi negativa bezesporu patří větší vzdálenost knihovny od centra města. Na oplátku ale nové sídlo nabídne čtenářům lepší prostor pro parkování, komfortnější přístup do budovy a především nové, čisté interiéry půjčoven a studovny v moderním designu, které vybízejí k návštěvě a příjemnému spočinutí.

Naši čtenáři se o tom mohou přesvědčit už v pondělí 2. prosince, kdy knihovna znovu otevře, všichni ostatní zájemci, kteří zvažují, zda se do knihovny přihlásit, si ji mohou přijít prohlédnout ve středu 4. prosince odpoledne v rámci slavnostního dne otevřených dveří nebo kdykoliv v provozní době knihovny.

Fota a text: ZN



Nová provozní doba knihovny od pondělí 2. prosince na nové adrese Julia Sedláka 18:

pondělí	8:30–11:30	12:30–17:00	čtvrtek	8:30–11:30	12:30–17:00
úterý	8:30–11:30	12:30–17:00	pátek	8:30–11:30	12:30–16:00
středa		zavřeno			



tomas_poli_stepan



www.polihotrip.cz



@polihotrip

CESTOPISNÁ PŘEDNÁŠKA

Severní Vietnam, Kambodža a Laos

Úterý 10 / 12 / 2019 / 17:00 hodin / Městská knihovna Rýmařov, Julia Sedláka 18

Dobrodružná cesta v sedle místních populárních skútrů nás zavede do pohraniční oblasti mezi severním Vietnamem a Čínou. Navštívíme místa, kde se zastavil čas a stále se tak žije tradičním způsobem života. Pokračovat budeme do Kambodže, země se zdrcující minulostí Rudých Khmérů. Nakonec nás čeká divoká část Laosu, kde se pokusíme vystopovat poslední slony v pralese.

Vstupné DOBROVOLNE / Přednáší Tomáš Štěpán

Krasové oblasti, místní specialitky (kobra, pavouk, pes, žába), vietnamský Nový rok, výuka angličtiny v místní škole, život v horách, rýžové plantáže, přírodní termály, místní tržnice, Hanoi, Halong Bay, Angkor Wat, Rudí Khmérové, kouzelné ostrovy Kambodži, svítilci plankton, velrybí žralok, Mekong, stopování slonů a další....



Čtenářská výzva

V každém z letošních čísel RH představujeme knihu, kterou se připojujeme ke Čtenářské výzvě.

Kniha od asijského autora Han Kang: Vegetariánka

Asie zahrnuje obrovské množství různorodých kultur, potažmo literatur, z nichž lze pro splnění tohoto kritéria Čtenářské výzvy vybírat. Ruská, izraelská, turecká, indická, čínská nebo japonská patří mezi nejpřekládanější. Kniha, kterou chci účastníkům výzvy i všem ostatním čtenářům doporučit, však pochází z poměrně málo známého kulturního prostředí jihokorejského.

Korejské autorce střední generace Han Kang debut pod titulem *Vegetariánka* (2007) napoprvé u domácího publika velký ohlas nevynešl. O deset let později však dosáhl nečekaného úspěchu, když získal prestižní Mezinárodní Man Bookerovu cenu. Stalo se tak lehce kuriózním způsobem. Britská překladatelka Deborah Smithová převedla text do angličtiny ještě jako studentka korejštiny a najít pro něj vydavatele se jí podařilo teprve po několika letech. Z *Vegetariánky* se okamžitě stala senzace. Předpokládalo se, že za nečekaným úspěchem stojí geniální anglický překlad. Ten ale vzápětí podrobili bilingvní korejšti hnidopichové analýze a našli v něm množství chyb i vynechaných míst. Světový úspěch byl navzdory tomu zajištěn, kniha v Jižní Koreji vyšla znovu, v mnohonásobně větším nákladu, a začaly vznikat další překlady (včetně českého), které zemi usilující o mezinárodní kulturní propagaci pomohly konečně prorazit i na literárním poli.

Důvod, proč debut Han Kang u domácího publika zpočátku zapadl, vyplývá z jeho nesouladu s většinovým čtenářským vkusem. Ten je dosud silně konzervativní, poznamenaný tradičním patriarchálním uspořádáním společnosti, které si „asijský tygr“ bez ohledu na svůj ekonomický a technologický rozvoj udržuje. Han Kang ve *Vegetariánce* odhaluje devastující vliv zkorumpovaných tradic, smlouvaných manželství a neměnných rolí na osobní, rodinný a intimní život Korejců a zejména Korejek.

Nikdy jsem si neliboval v extrémech. (...) Proto jsem se také zcela přirozeně rozhodl oženit s dívkou, která se mi jevila jako naprosto obyčejná. Měl jsem za to, že všechny ty krásné, inteligentní, vyzývavě smyslné ženy a dcery z bohatých rodin by mi od první chvíle jenom přidělyvaly vrás-ky na čele.

Přesně podle mých očekávání plnila roli obyčejné manželky do puntíku. Každé ráno vstala v šest hodin a k snídani mi připravila misku rýže, polévku a kousek ryby. Dokonce po troškách přispívala do rodinného rozpočtu penězi z brigády, kterou si byla zvyklá přivydělávat ještě předtím, než jsme se vzali. (...)

Má žena toho nikdy moc nenamluvila. Stávalo se velmi zřídka, že by mě o něco žádala, a at jsem se domů vrátil v libovolnou pozdní hodinu, nijak neprotestovala. Nedomáhala se ani toho, abychom o svátcích, kdy jsme čas trávili společně, vyráželi někam na jídlo nebo za zábavou. Zatímco jsem se celé odpoledne povaloval u televize s ovladačem v ruce, žena se zavírala do svého pokoje. Zřejmě si dělala svou práci nebo si četla.

Titulní hrdinka příběhu Jonghje pod dojmem drastického snu přestane jíst maso. Vcelku neškodnou změnu stravování její rodina nese značně nelibě jako nepřijatelnou odchylku od normálu. Manžel, otec i zbytek rodiny se snaží „přivést ji k rozumu“, třeba násilím. Jonghje ale ve svém vzdoru vytrvá a postupně je vytlačena na samý okraj společnosti, mezi psychiatrické pacienty. Může se to zdát přitažené za vlasy. Z pohledu sešněrované korejské společnosti, v níž žena zastává vymezené role úslužné dcery, manželky a matky, to však má svou logiku. Vegetariánství Jonghje je vzpourou proti příkazu slepé poslušnosti, který předurčuje i rodinné vztahy. A vzpoura, byť pasivní a nenásilná, se netoleruje.

Nyní vzal hůlky do ruky tchán. Nabral znovu kousek sladkokyselého vepřového, obešel stůl a postavil se přímo proti mé ženě.

Tchán, jehož záda, navzdory statné postavě zocelené tvrdou prací, se už začala ohýbat k zemi, vrazil hůlky se soustem masa rovnou před ústa mé ženy.

„Sněž to. Poslechni mě a sněž to! Dělam to jenom kvůli tobě. Jenom pro-

to, že mám strach, aby sis takhle neuhnala nějakou nemoc!“

Dojemná otcovská láska, kterou jsem z jeho slov ucítil, mnou hluboce pohlnula. Tchánova slova se musela dotknout všech u stolu. Ale má žena jedním pohybem tchánovu ruku chvějící se ve vzduchu odstrčila stranou. „Tati, já maso nejím.“

Tchánova mozočnatá dlaň prosvištěla vzduchem. Má žena se chytla za tvář.

Jak příběh *Vegetariánky* dopadne, se nesluší prozrazovat. Čtenář nicméně pochopí, proč jeho nepřijemné svědectví korejská společnost hned nepřijala. Na rozdíl od své hrdinky Jonghje však našla Han Kang zastání v zahraničí, což jí posléze získalo respekt i doma. Jižní Korea tak literárně prorazila do světa dílem, jež jí zrovna nelichotí, ale je rozhodně skvěle napsané.

ZN

HAN, Kang. *Vegetariánka*. Přel. Petra Ben-Ari. 1. vyd. Praha: Odeon, 2017, s. 8–9, 43.

Další tipy na knihy od asijských autorů:

Haruki Murakami: *Norské dřevo*

Khaled Hosseini: *Lovec draků*

Liou CCh'Sin: *Problém tří těles*

Kodži Suzuki: *Kruh*

Rupi Kaur: *Mléko a med*

Yuval Noah Harari: *Sapiens*

Ljudmila Petruševská: *Čas noc*

Orhan Pamuk: *Jmenuji se Červená*

Česká pošta

Seznamte se s funkcemi
vyvolávacího systému
nové generace

HLAVNÍ MENU
slouží k výběru požadované služby

OBLÍBENÉ SLUŽBY
umožňuje rychlý výběr nepoužívanějších služeb na poště

ZRYCHLENÝ VÝDEJ BALÍKŮ
po stisknutí lze zadat kód pro vyzvednutí balíku nebo načíst čárový kód

OBJEDNANÍ KLIENTI
určeno pro službu Objednávka na pobočku

ČTEČKA ČÁROVÉHO KÓDU
načítá čárový kód zásilky z Výzvy nebo mobilního telefonu.

ZADÁNÍM KÓDU PRO VYZVEDNUTÍ ZÁSILKY NEBO NAČTENÍM ČÁROVÉHO KÓDU Z VÝZVY ČI MOBILNÍHO TELEFONU DO VYVOLÁVACÍHO SYSTÉMU URYCHLÍTE VÝDEJ VAŠEHO ULOŽENÉHO BALÍKU

Odeberte si, prosím, pouze jeden pořadový lístek. Odběr více lístků prodlužuje čas obsluhy.

Nová éra janovického zámku

Budiž světlo

Při vyklízení přízemních místností na janovickém zámku byly nalezeny skleněné cylindry petrolejových lamp v původním balení, označené logem společností *Rudolf Ditmar* a *Gebrüder Brüner Wien*. Pojďme se podívat na historii těchto společností.

Petrolejové lampy se objevily na trhu svítidel jako nástupci lamp olejových pro roce 1859, kdy vznikla u Titusville ve státě Pensylvánie první ropná společnost. Rostoucí těžba a rafinace ropy se kromě rozvoje osvětlení projevila i v automobilovém průmyslu a díky snadné dostupnosti petroleje v drogeriích a lékárnách brzy petrolej pronikl do všech sociálních vrstev. Na trhu se objevily různé druhy petroleje, který se dovážel především z Ameriky. Na území tehdejšího Rakouska-Uherska byly objeveny velké zásoby ropy v Haliči. Lékárník Jan Józef Ignacy Łukasiewicz (1822–1882) roku 1853 po mnoha pokusech zkonstruoval funkční petrolejovou lampu. V 2. polovině 19. století patřila haličská oblast mezi největší oblasti těžby ropy na světě. Na území rakousko-uherské monarchie dodávalo petrolej několik rafinérií, například *Česká akciová společnost pro rafinování petroleje* v Kolíně nebo *David Fanto* a *Co.* v Pardubicích.



Skleněný cylindr společnosti *Rudolf Ditmar* s vypískovaným logem společnosti

Samotná petrolejová lampa se skládá z několika částí, z nádoby na petrolej, knotu, skleněného cylindru a dalších ochranných a upevňovacích částí. Petrolejky určené k zavěšení na zeď mají obvykle pomocné zrcátko. Na výrobě jednotlivých komponentů petrolejových lamp se podíleli kovovýrobci, skláři, cínaři, smaltovní a malíři skla, kteří pružně reagovali na poptávku na trhu



Nález skleněných cylindrů v originálním balení



Inzerát společnosti *Ditmar Gebrüder Brüner AG*

a také požadavky konečných výrobců petrolejových lamp.

Mezi finální výrobce petrolejových lamp patřila vídeňská společnost *Rudolf Ditmar*, založená v roce 1841, a o něco mladší, také vídeňská společnost bratří *Gustava* (1825–1905) a *Ferdinanda* (1828–1913) *Brünerů*, založená v roce 1857. Obě společnosti patřily mezi největší dodavatele petrolejových lamp v habsburské monarchii.

Karl Rudolf Ditmar se narodil 3. května 1818 v *Prenzlau* v *Braniborsku*. V roce 1840 založil ve *Vídni* obchodní firmu pro olejové lampy, šálky a malované plechové zboží a o rok později založil se svým bratrem *Friedrichem* obchodní společnost na výrobu lamp *Gebrüder Ditmar*. *Rudolf Ditmar* se spolu se svým bratrem věnoval vývoji petrolejových lamp a v roce 1850 vynalezl mechanický princip pro přívod petroleje, který si nechal patentovat pod názvem *Viennese Moderateur Lampe*. Společnost později přejmenovaná na *Lampen und Metallwaren Fabriken R. Ditmar* svoje výrobky prezentovala na zahraničních výstavách a záhy s nimi dosáhla velkého úspěchu, což vedlo k rozšiřování obchodu i poboček po celé habsburské monarchii.

Syn *Karla Rudolfa*, *Rudolf Ditmar* (1848–1887), byl vystudovaný právník, ale vydal se na dráhu obchodníka. Roku 1878 založil firmu a továrnu ve *Znojme* na výrobu nádobí a užitkové keramiky. Továrna vyráběla kompletní vybavení koupelen – umyvadla, toaletní mísy, nočníky a různé keramické koupelňové doplňky. Obchodní značkou firmy bylo bohaté zdobení jejich výrobků. Firma pronikla do celé Evropy a rozšířila svoji působnost i na export do Ameriky a Indie. V roce 1887 náhle umírá *Rudolf Ditmar* a vedení společnosti přebírá jeho otec *Karl Rudolf*, který se nadále věnuje svým lampám. *Karl Rudolf Ditmar* umírá v roce 1895. V roce 1907 se firma spojila s konkurenčním závodem bratří *Brünerů* a vznikla akciová společnost *Ditmar-Brüner AG*.

Společnost bratří *Brünerů* byla založena o něco málo později, v roce 1857, a velmi brzy se dostala na špičku mezi dodavateli petrolejových lamp. Podobně jako společnost *Ditmar* měla zastoupení ve všech velkých městech habsburské monarchie a věnovala se zdokonalování svých výrobků, které si nechala stejně jako *Ditmarové* patentovat.

Je třeba také zmínit balení výrobků obou společností. Petrolejové lampy se buď dodávaly v celku, nebo rozložené a jednotlivé komponenty byly zabalené v hedvábném papíru, obalené v seně, vložené do dřevěných krabic.

Jak už bylo výše zmíněno, obě společnosti se spojily v roce 1907 a výroba pokračovala pod názvem *Ditmar-Brüner AG*. V této době už se společnost věnovala elektrickým svítidlům. Další rozmach společnosti *Ditmar-Brüner AG* přetnula 1. světová válka. Ale to už je jiná historie.

Mgr. Jitka Slaná, kastelánka zámku Janovice

Fota: archiv Státního zámku Janovice u Rýmařova

(Literatura: *Lněničková, Jitka. Petrolejová svítidla na vrcholu slávy. In: Světlo č. 10, 2010, s. 50–54.*)

Organizace a spolky

Na křídlech hudby a tance byla Sama sebou

Městské divadlo Rýmařov připravilo na sobotu 9. listopadu sedm pantomimických etud pod názvem *Sama sebou* v podání pražského divadla *Tyjátro rýmařovské rodačky Michaely Dolákové*.

„Být sám sebou a přiznat si, kým opravdu jsme... nebo spíše kým nejsme. Neztratit se ve všech těch rolích, které v životě hrajeme... nebo spíše se v nich najít... a být sami sebou v každíčký okamžik života,“ říká sama protagonistka Míša Doláková. Kořeny má v Rýmařově a křídla jí dává hudba a tanec. Když objevila pantomimu a přidala příběh, pocítila, že letí...

Autorské představení humorně otevírá téma ženy na mateřské dovolené, ženy, která je ztracená ve všem, co musí a je třeba. Aby znovu našla sama sebe, odchází dělat to, co má ráda, aby se pak mohla cestivá vrátit domů.



Michaela Dolákovou doprovázela na kytaru, elektronické varhany a zpěvem její kamarádka Karolina Šustová a sekundovali jí herečtí partneři Markéta Šejvlová coby primabalerína v etudě *Labutí jezero* a Lukáš Chvátal v etudě *Ze dna* (a také jako „bedňák“ při přestavbě kulis a rekvizit). Dalších pět etud pod názvy *Máma*, *Úklid*, *Želva*, *Stín* a *Splněný sen* byl doslova pantomimickým koncertem a očistou divákovy duše. Michaela přesvědčivě dokázala v pohybu, mimice i v štronzu vyjádřit nejnítějnější pocity citlivého a vnímavého člověka.

Michaela Doláková vystudovala učitelství pro I. stupeň základní školy a na pedagogické fakultě objevila dramatickou výchovu, která jí umožnila poznat pantomimu. Tu následně vystudovala na Hudební akademii múzických umění v Praze (obor Nonverbální a komediální divadlo). Paralelně se věnovala modernímu a scénickému tanci



Diakonie 
 Českobratrská církev evangelická

Diakonie ČCE - středisko
 v Rýmařově Vás zve na

MIKULÁŠSKOU NADÍLKU

s Mikulášem, čertem a andělem

ve čtvrtek 5. 12. 2019 od 17 hod.
 na Náměstí Míru v Rýmařově u stánku
 DIAKONIE ČCE (vedle radnice)

Mikulášský balíček pro Vaše děti je nutno osobně objednat
 a uhradit v Kavárně - Občerstvení Buřinka na ul. Sokolovská 30
 (vedle Gymnázia) nejpozději do 28. 11. 2019

Poté bude Kavárna uzavřena a od 29. 11. do 4. 12. 2019
 je možno balíček objednat ve stánku Diakonie ČCE
 vedle radnice



Diakonie 
 Českobratrská církev evangelická

Diakonie ČCE – středisko v Rýmařově pořádá

Mikulášskou besídku pro seniory



Kdy? 10. 12. 2019 v 15:00 hod.
Kde? velký sál SVČ (Okružní 10, Rýmařov)

Program:

- Vystoupení dětí MŠ 1. Máje
- Vystoupení žáků ZUŠ
- Vystoupení Mgr. Petra Wolffa s harmonikou
 (popřemýšlejte nad písničkami, které byste chtěli zahrát)
- K poslechu a tanci zahraje duo Akord
- Občerstvení zajištěno

 Na Vaši návštěvu se těší zaměstnanci střediska.

v souboru tanečního divadla Antares. Nyní rozvíjí své dovednosti studiem u Milana Calábka na Univerzitě Nové doby v Praze.

Postupně začaly vznikat její autorské choreografie *Maria*, *Modlitba*, *Vzpomínka*, *Ve 3/4 taktu* a autorská pantomimická představení *7x s NADHLEDEM* (2004), *V(z)dát se* (2005), *Zastavení* (2006) a *Sama sebou* (2016). Nedílnou součástí její práce je účast na festivalech (např. PAN, Kremnické gagy, Letní Letná, Mezi ploty, ProArt, Mimoriál, Léto tančí, Mimraj) a pohybová spolupráce na divadelních hrách (*Osm žen*, *Zpívající Benátky*, *Výprodej*, *Hudba poezií* a další). Zahrála si také malou roli ve filmu *Gympl* režiséra Tomáše Vorla.

„Své zkušenosti předávám mladým hercům na pražské konzervatoři, a to moc ráda. Učím jevištní pohyb a pantomimu. Každý rok je jiný

a pokaždé si odnáším nové zkušenosti. Práce s mladými lidmi je úžasná, jsou plní ideálů a touhy, mají ohromný smysl a cit pro pravdu, ale jsou také velmi lehce zranitelní,“ dodává Míša Doláková.

V roce 2015 založila soubor Tyjátro, pod kterým již vzniklo první představení *Sama sebou* (2016).

„Když padaly hvězdy, jedno z mých přání bylo: kéž se mé umění dotkne vašich srdcí, kéž pronikne k vašim duším a stane se inspirací pro váš život,“ svěřila se Michaela Doláková bezprostředně po představení.

O její sugestivní, podmanivý a zcela profesionální výkon se bohužel připravila řada rýmařovských diváků tím, že na představení nepřišla. Někteří mají názor, že do divadla se chodí jen na tváře známé z televize, a to je určitě velká škoda. Tak snad příště... Foto a text: JiKo



Handicapovaní se sešli na turnaji ve fotbálku

Ve čtvrtek 24. října se na hřišti Základní školy Rýmařov na ulici 1. máje setkala družstva handicapovaných hráčů z bruntálské Polárky, rýmařovské Základní školy na Školním náměstí a z Kouzelné buřinky Rýmařov na sedmém ročníku turnaje ve fotbálku.

Sedmý ročník vyhlásila tradičně místní organizace Společnosti pro podporu lidí s mentálním postižením (SPMP Rýmařov) a finančně jej podpořily Moravskoslezský kraj a město Rýmařov.

Vzhledem k tomu, že handicapovaným obvykle schází pohyb, snaží



se jim členové SPMP zajistit i sportovní vyžití. Chodí společně plavat, cvičit do fitcentra, hrají bowling. V posledních letech se v Rýmařově pravidelně koná turnaj v pétanque, obvykle na podzim pak fotbálek. Pořadatelé přizpůsobili pravidla hry omezením hráčů tak, aby si mohli užít atmosféru turnaje všichni handicapovaní sportovci. Do hry se zapojili i mladí fotbalisté Jiskry, kteří hře dodali na rychlosti a technice, takže ve výsledku byly k vidění pěkné akce a gólů padlo nespočet. Soutěžní nálada dokázala rozehrát i nejkolidnější členy týmů, z nichž někteří své pohybové omezení bohatě vyrovnávali intenzitou povzbuzování spoluhráčů.

Nápad rozšířit sportovní aktivity klientů Kouzelné buřinky o kopanou přinesla před několika lety předsedkyně SPMP Rýmařov Lucie Camřlová. Turnaje se každoročně účastní kromě handicapovaných členů SPMP Rýmařov z Kouzelné buřinky také jejich přátelé z bruntálské Polárky a žáci Základní školy na Školním náměstí v Rýmařově. Každá z organizací letos sestavila dvě družstva. Proti sobě bojovali Bazilišci a Zubaté žaby (Polárka Bruntál), Fešáci

a Lenoši (ZŠ Rýmařov), Darebáci a Netopýři (Kouzelná buřinka). Zlato si letos odneslo družstvo Fešáků ze ZŠ Rýmařov, stříbro vybojovali Bazilišci z Polárky Bruntál a bronz Lenoši ze ZŠ Rýmařov. Ceny, medaile a diplomy získala i družstva na dalších místech: čtvrté místo uhájili Darebáci z Kouzelné buřinky, páté skončily Zubaté žaby z Polárky a šestí Netopýři z Kouzelné buřinky. Po vyhlášení výsledků se všichni hráči ještě sešli při společném obědě, který pro ně připravily kuchařky jídelny ZŠ Rýmařov.

„Lidé s handicapem mají právo na stejně hodnotný život jako lidé bez postižení. Sport má pro postižené mnoho výhod. Zvyšuje jejich fyzickou kondici, zlepšuje psychický stav a také jim pomáhá navazovat nová přátelství. Ráda bych poděkovala za spolupráci všem, kdo nám s turnajem pomohli – kraji a městu za podporu, rozhodčím Romaně a Kamilu Furikovým a mladým fotbalistům z Jiskry za pomoc během turnaje, Základní škole Rýmařov za zapůjčení hřiště a Janě Egidové a celému kolektivu školní jídelny za výborný oběd,“ uzavírá Lucie Camřlová.

Fota a text: JiKo

Nejmladší rybáři byli u výlovu

V sobotu 26. října se na malém rybníčku za hotelem a aquacentrem Slunce v Rýmařově uskutečnila akce dětských rybářských kroužků při Místní organizaci Českého rybářského svazu (MO ČRS) Rýmařov. Vedoucí kroužku Petr Máčka dětem předvedl rybářské techniky umožňující mimo jiné chytání ryb na malých vodních plochách. Také jim vysvětlil změny v rybářských předpisech, ke kterým dochází od nového roku. Následně si děti nové techniky vyzkoušely prakticky a poté začalo nesoutěžní chytání ryb – pstruhů duhových. Akce se zúčastnilo sedmáct dětí z kroužků v Rýmařově a Břidličné, tři vedoucí a řada rodičů. Děti byly vesměs úspěšné, a pokud se některému malému rybáři nedařilo, kamarádi se s ním o úlovek rozdělili, takže pstruhy si domů odnesl každý. Pstruzi byli pořízeni ze sponzorského daru Rybářství Tylov a finančních příspěvků dalších sponzorů.

Pro děti bylo zajištěno menší občerstvení a opékání špekáčků. Protože se některé děti z Břidličné nemohly akce v sobotu zúčastnit, bylo jim umožněno zachytat si také druhý den, v neděli.

O týden později, v neděli 3. listopadu se několik dětí z rybářských kroužků Rýmařova a Břidličné zúčastnilo výlovu menšího z chovných rybníků u Jamartic, který pořádá MO ČRS Rýmařov. V rámci svých možností pomáhaly dospělým rybářům, zejména se záchranou ohrožených živočichů a malých rybiček. Dětem se akce líbila a slíbily přijít i na výlov druhého rybníčku za týden. Děkujeme sponzorům – městu Rýmařovu, MO ČRS Rýmařov, Rybářství Tylov, Alfredu Heinischovi, Karlu Záhorovi a rodičům závodníků.

*Fota a text: Zdeněk Tkadleček
rybářský kroužek MO ČRS Rýmařov*



Dětem nezabrala ani jedna ryba

V sobotu 9. listopadu se na edrovickém rybníku v Rýmařově konaly letošní poslední dětské rybářské závody. Těch se zúčastnilo 18 dětí z kroužků v Rýmařově a Břidličné, tři vedoucí a řada rodičů, včetně starosty našeho města. Radost nám udělali také nováčci, kteří se základy rybolovu teprve učí, ale za pomoci vedoucích Petra Máčky a Jaromíra Krečmera i rodičů všechno zvládli.

Rádi bychom poděkovali a vyslovili uznání všem dětem, které na závody přišly, i když počasí bylo hodno listopadových plískanic, takže chvílky bez deště byly opravdu vzácné. Podle toho také děti vypadaly, takže maminky a pračky se po závodech určitě zapotily.

Bohužel snahu a obětavost našich dětí mlsné ryby vůbec, ale vůbec neocenily a na háčky se jim nechtělo – tak snad aspoň malé dárky ve formě rybářských potřeb, teplá pizza a horký čaj děti zahřály.

Naše poděkování patří také sponzorům – městu Rýmařovu, výboru MO ČRS Rýmařov, rodičům a Jindřichu Prášilovi za poskytnutí zázemí v prostorách Sebeobraný Rýmařov.

Zdeněk Tkadleček, foto: JiKo



Dětský domov Janovice u Rýmařova, příspěvková organizace

Výběrové řízení na pozici sociálního pracovníka

Co bude vaším úkolem?

- vedení sociální agendy,
- realizace sociálněprávní ochrany,
- komunikace s úřady,
- vedení intervizí,
- metodická podpora pracovníků přímé péče,
- zodpovědnost za standardy a metodiky,
- účast na komunitních plánováních atd.

Co vám můžeme nabídnout?

- zařazení v 10. platové třídě, stupeň dle praxe,
- možnost příznání osobního ohodnocení,
- zaměstnanecké benefity (služební mobil, podnikové stravování, pružná pracovní doba),
- vzdělávání a zdokonalování se v oboru.

Kvalifikační předpoklady:

- vyšší odborné nebo vysokoškolské vzdělání dle zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů,
- trestní bezúhonnost,
- samostatnost,
- cílevědomost,
- týmovost,
- odolnost vůči stresu,
- řídicí průkaz sk. B.

Výhodou:

- praxe na obdobné pozici,
- zkušenost s metodickým vedením,
- zkušenost s projektovou činností.

NÁSTUP IHNEDE!!!

Dětský domov Janovice u Rýmařova, příspěvková organizace

Výběrové řízení na pozici pracovníka přímé péče

Směnnost: nepřetržitý provoz, denní a noční směny 12 hodin

Pracovní úvazek: 1,0

Požadované vzdělání:

- řádně ukončené studium ve vzdělávacích programech usku- tečňovaných vyššími odbornými školami v oboru sociální práce, pedagogika, charitní a sociální péče, charitní a sociální činnost, sociálněprávní činnost, dvouoborové studium pedagogika a teologie,
- nebo řádně ukončené maturitní studium v těchto oborech,
- nebo středoškolské vzdělání ukončené maturitní zkouškou + kurz pracovníka v sociálních službách (200 hod. kurzů a- kreditovaných pro sociální pracovníky).

Náplň práce: ošetrovatelská péče, práce s dětmi

Co vám můžeme nabídnout?

- platové zařazení dle platných předpisů,
- možnost příznání osobního ohodnocení a příplatku za vedení,
- zaměstnanecké benefity (služební mobil, podnikové stravování, pružná pracovní doba),
- vzdělávání a zdokonalování se v oboru,
- pracovní smlouvu na dobu určitou 1 roku s možností pro- dloužení na neurčito.

Nástup možný ihned nebo dle dohody.

Své životopisy zasílejte na e-mailovou adresu: ddjanovice@se- znam.cz a do předmětu uveďte název pozice, o kterou se uchá- zíte. Kontaktní osoba: Mgr. Marie Černocká, tel.: 731 631 722. K ústnímu pohovoru budou pozváni uchazeči, kteří splnili kva- lifikační předpoklady.

Vyhlašovatel si vyhrazuje právo zrušit toto výběrové říze- ní kdykoliv v jeho průběhu bez udání důvodu.

Přehled kulturních akcí – listopad/prosinec 2019

2. 11. – 4. 12.	M. muzeum Rýmařov Výstava: Miroslav Šnajdr (obrazy a kresby)	1. 12.	Vyhlídková věž, Nová Ves, Advent
7. 11. – 31. 12.	M. muzeum Rýmařov Výstava: Samet 30 let v Rýmařově	4. 12.	16:00 budova Julia Sedláka 18, Rýmařov Slavnostní předání budovy MěK a SVC
22. 11.	17:00 M. muzeum Rýmařov Přednáška: PhDr. Tomáš Niesner – Řád německých rytířů a Bruntálsko	5. 12.	17:00 nám. Míru, Rýmařov Diakonie ČCE – středisko v Rýmařově Mikulášská nadílka
23. 11.	15:00 kostel sv. Michaela, Jiříkov Předadventní koncert (Pradědova galerie)	7. 12.	16:00 M. muzeum Rýmařov Vernisáž: Roman Karel a Adam Rybka (obrazy a sochy)
24. 11.	17:00 SVC Rýmařov, Snow film fest	7. 12. – 26. 1.	M. muzeum Rýmařov Výstava: Roman Karel a Adam Rybka (obrazy a sochy)
26. 11. – 19. 12.	IC Rýmařov, Strom splněných přání	7.–31. 12.	M. muzeum Rýmařov Výstava: Betlémy rýmařovských autorů
28. 11.	17:00 OÚ H. Město Zahájení adventu, odhalení betlému	8. 12.	Vyhlídková věž, Nová Ves, Advent
29. 11.	15:30 ZŠ Rýmařov, Jelínkova 1 Vánoční jarmark	10. 12.	17:00 M. knihovna Rýmařov Tomáš Štěpán – cestopisná přednáška
29. 11.	17:00 nám. Míru, Rýmařov Zahájení adventu a rozsvícení vánočního stromu	10. 12.	19:00 MD Rýmařov Koncert: Petra Janů a skupina Amsterdam
30. 11.	15:30 MěÚ Břidličná, Zahájení adventu	13. 12.	16:00 RS Avalanche, D. Moravice Průvod Krampus čertů
30. 11.	OÚ D. Moravice Vánoční jarmark a rozsvícení vánočního stromu	15. 12.	Vyhlídková věž, Nová Ves, Advent
30. 11. – 1. 12.	Pradědova galerie U Halouzků S čerty nejsou žádné žerty	22. 12.	Vyhlídková věž, Nová Ves, Advent

Z okolních obcí a měst



Obec Dolní Moravice
Vás srdečně zve na



SKUPINA ČEZ

VÁNOČNÍ JARMAK

sobota **30. 11. 2019** ve 15:00 hodin
v sále obecního úřadu Dolní Moravice

- vánoční dekorace, drobné dárečky,
- možnost žehnání adventních věnců v 15:45 hod.
v místním kostele sv. Jakuba st., 16:00 hod. mše svatá
- poslech vánočních písní a koled v podání pěveckého sboru „Variace“
- vánoční lidové tradice (odlévání olova, lodičky z ořechů atd.)
- 17:00 - 18:00 hod. rozsvícení vánočního stromu (u OÚ)
- pouštění lampionů s přáním pro Ježíška
- zajištěné občerstvení (punč, zákusky atd.)

Těšíme se na vaši účast.

Přítomnost na této akci souhlasí s užitím grafických fotografií, ať už v podobě tiskové či digitalizované (nehmotné) pro veřejné propagační materiály Pořizovatele, jak v tiskové, tak v elektronické podobě (např. webové stránky, FB, Instagram). Rovněž souhlasí s tím, aby Pořizovatel poskytl licenční oprávnění k užití fotografií jakýmkoli třetími osobám, a to zejména pro účely vytvoření reklamních a marketingových materiálů Pořizovatele. V případě, že nesouhlasíte s pořizováním fotografií a Vaší osobou, informujte o tom Pořizovatele písemně.

SRDEČNĚ VŠECHNY ZVEME
NA

SLAVNOSTNÍ ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMEČKU

A

ODHALENÍ BETLÉMU V ŽIVOTNÍ VELIKOSTI

VE ČTVRTEK 28. 11. 2019
V 17.00 HODIN V HORNÍM MĚSTĚ
U OBECNÍHO ÚŘADU
V 18. 15 HODIN VE SKALÁCH
U ŠPICE

PROGRAM:
PĚVECKÉ A INSTRUMENTÁLNÍ VYSTOUPENÍ DĚTÍ
ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY HORNÍ MĚSTO
(JEN V HORNÍM MĚSTĚ)
VYSTOUPENÍ PĚVECKÉHO CHRÁMOVÉHO SBORU
BERNARDINI Z BRĪDLIČNĚ
VÁNOČNÍ MINISTRHY (JEN V HORNÍM MĚSTĚ)
ADVENTNÍ NADÍLKA PRO DĚTI

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA, HORNÍ MĚSTO, OBEC HORNÍ MĚSTO



Adventy na Vyhlídkové Věži

• NA NOVÉ VSI •

V průběhu adventních nedělí
1.12., 8.12., 15.12., 22.12.2019

DĚTI I DOSPĚLÍ SE MOHOU
ZAPOJIT DO VÝROBY PAPIŘOVÝCH
VÁNOČNÍCH OZDOB A ŘETĚZŮ, KTERÝMI PAK
OZDOBÍ
INTERIÉR VĚŽE.



ENERGH VÁM DODÁ
PUNČ (ALKO I
NEALKO), ZÁKUSKY,
KÁVA, ČAJ.

K POHODĚ PŘÍSPĚJE
POSLECH VÁNOČNÍ
ČESKÉ HUDBY A
KOLED.

A PRO VŠECHNY
KONDIČNÍ
VÝSTUP A KRÁSNÝ
ROZHLED
Z VYHLÍDKOVÉ VĚŽE.

Moravická desítka

XXXVII. ročník Silvestrovského běhu

31. 12. 2019



Prezence od 9:00 hodin
v sále obecního úřadu

Start všech kategorií v 10:00 hodin
od obecního úřadu v Dolní Moravici
Občerstvení zajištěno

Startovné: od 18 let 30,- Kč
Srdečně zvou pořadatelé

Obec Dolní Moravice a TJ Sokol Dolní Moravice

Přítomnost na této akci souhlasí s užitím grafických fotografií, ať už v podobě tiskové či digitalizované (nehmotné) pro veřejné propagační materiály Pořizovatele, jak v tiskové, tak v elektronické podobě (např. webové stránky, FB, Instagram). Rovněž souhlasí s tím, aby Pořizovatel poskytl licenční oprávnění k užití fotografií jakýmkoli třetími osobám, a to zejména pro účely vytvoření reklamních a marketingových materiálů Pořizovatele. V případě, že nesouhlasíte s pořizováním fotografií a Vaší osobou, informujte o tom Pořizovatele písemně.

Kulturní komise města Brđidličná zve na tradiční
Rozsvícení vánočního stromu 30. listopadu od 15:30
Od 14:00 stánky s občerstvením

ZŠ Břidličná získala titul Ekologická škola

I v minulém školním roce měly školy v Moravskoslezském kraji zajímavé ekologické aktivity. Děti pěstovaly bylinky a zeleninu, šily sáčky na nákupy, vyráběly budky pro ptáky, účastnily se tematizovaných workshopů. I letos se soutěžilo ve třech kategoriích: titul získaly MATEŘSKÁ ŠKOLA ČELADENSKÁ BERUŠKA, ZÁKLADNÍ ŠKOLA BŘIDLIČNÁ a OPAVSKÁ MASARYKOVA STŘEDNÍ ŠKOLA ZEMĚDĚLSKÁ a VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA.

Do 13. ročníku soutěže, kterou vyhlašuje Moravskoslezský kraj, se za školní rok 2018/2019 přihlásilo celkem 52 škol, z toho 9 mateřských, 28 základních a 15 středních. Náměstkyně hejtmanky Jarmila Uvírová 23. října na krajském úřadě ocenila nejlepší z nich. V kategorii základ-

ních škol titul získala Základní škola Břidličná. „Základní škola Břidličná se aktivně zúčastňuje projektů a akcí v oblasti životního prostředí, sama některé také pořádá. Letos přišla s novinkou, zorganizovala Letní školu. Tohoto pětidenního soustředění se zúčastnilo 24 přírodovědně nadaných žáků z Moravskoslezského kraje, kteří se díky setkáním s odborníky z praxe intenzivně věnovali nejrůznějším tématům z oblasti životního prostředí,“ řekla Jarmila Uvírová a dodala, že vítězná základní škola přírodě také přímo pomáhá. Děti čistily řeku a les nebo vyráběly budky pro ptáky, plchy, čmeláky a netopýry.

Fota a text: Mgr. Nikola Birklenová, tisková mluvčí, odbor kancelář hejtmanky kraje



Starosta Břidličné přebírá od náměstkyně hejtmanky Jarmily Uvírové titul



160 schodů bylo letos zdoláno za 24,8 sekundy

Sedmadvacet závodníků se rozhodlo zdolat v sobotu 26. října sto šedesát schodů rozhledny Na Vyhliďce v Nové Vsi v co možná nejkratším čase a pokusit se pokořit rekord Rudolfa Baštrnáka z Dolní Moravice, který nejenže všech pět předchozích ročníků vyhrál, ale je rovněž držitelem rekordu poté, co v roce 2017 vyběhl schody v neuvěřitelném čase 24,2 vteřiny.

Rozhledna Na Vyhliďce v Nové Vsi neslouží jen pro daleké rozhledy. Přesvědčilo se o tom sedmadvacet závodníků různých věkových kategorií, kteří se zúčastnili běhu na vrchol této rozhledny. Čekalo na ně sto šedesát schodů. Závod šestým rokem pořádá obec Dolní Moravice společně s týmem dobrovolníků.



Držitel rekordu a šestinasobný vítěz běhu do schodů Rudolf Baštrnák je připraven na startu



Nejstarší účastník závodu na startu Václav Vilhelm



Nejmladší závodník Vítězslav Šoptík s tatínkem



Nejrychlejší dobrovolný hasič z Dolní Moravice Josef Tomeček s plnou výstrojí

Běhu do schodů se zúčastnili běžci z Nové Vsi, Dolní Moravice a Rýmařova včetně svěřenců Radima Keclíka – mladých lyžařů ze Ski klubu Rýmařov, z nichž Tereza Krečmerová získala v kategorii žen první místo v čase 27,8 sekundy. Na absolutního vítěze měla ztrátu pouhé tři vteřiny. K závodu nastoupili mladší žáci, starší žáci, dorostenci, muži, ženy i senioři. Nechyběl ani Rudolf Baštrnák, vítěz všech předchozích ročníků. Ten letos vyběhl na rozhlednu v čase 24,8 sekundy, osobní rekord sice nepokořil, zato si odnesl šestý titul a také pohár pro nejrychlejšího běžce.

Za mohutného povzbuzování diváků vybíhali závodníci na jedenatřicet metrů vysokou rozhlednu v třicetivteřinových intervalech. Nejstarším účastníkem závodu byl Václav Vilhelm (1951) z Nové

Vsi, který 160 schodů zdolal za neuvěřitelných 42,3 sekundy a umístil se mezi mnohem mladšími závodníky na desátém místě. Nejmladším účastníkem byl Vítězslav Šopík (2015) z Rýmařova, který trať za vydatné pomoci tatínka vyběhl v čase 1 minuta a 47 sekund. V rozhledně závodili také dobrovolní hasiči z Dolní Moravice, kteří na schodišťovou trasu vyrazili i se šestnáctikilogramovou výstrojí včetně dýchacích přístrojů bez masky. Nejlépe si vedl Josef Tomeček, ten uběhl trasu i s výstrojí za 35,8 sekundy.

Starosta Dolní Moravice Pavel Kopeček předal prvním třem v každé kategorii diplom a malou sladkou odměnu, všem sportovcům poděkoval za účast a pozval je na sedmý ročník, který se uskuteční příští rok ve stejnou dobu.

Fota a text: JiKo

Nabídka práce ve školní kuchyni ZŠ Malá Morávka

**Přijmeme kuchaře – kuchařku do základní školy
Nástup od 1. ledna 2020**

Požadavky: Vyučení v oboru nebo zaučení, praxe ve školní jídelně vítána. Samostatnost, spolehlivost, kreativita, kladný vztah k dětem, ochota a příjemné vystupování.

Výhody: Příjemný kolektiv, dotované stravování, nákup pracovního oblečení, kulturní akce.

Žádosti zasílejte na e-mail: reditelka@zs-malamoravka.cz nebo nás kontaktujte na tel. číslech 554 273 040, 799 510 737.

Z kapsáře tety Květy

To mě vytáčí

Starý klíšák si povzdechl: Je teprve dopoledne a mě už dvakrát vytočili!

Co mě bere a vytáčí. Vyjdu na ulici, obaly, zbytky jídla, lahve. A zničené lavičky a taky psi „značky“. Městské služby se usilovně snaží o úklid, ale co když to není v lidech? Asi nechodili do mateřské školky. Naše náměstí cizí mohou závidět, méně už se dá souhlasit s obchody a jejich sortimentem. Tržiště moc nežije a restaurační zařízení postrádají hosty. Jdu domů, koupím si nějaký polotovar na rychlé ošizení žaludku. Ale kde ho koupím?

Doma pouštím televizi. Věřte, že čtyři roky trvající spory o Čapí hnízdo mě zase rozladí, ukazují mi, že nevěřím už ani naší justici za tu blamáž. A co teprve „tanečky“ na kultuře? Jsou to vlastně drahé záležitosti. Přepínám: Senát. No to jsem si dala! A do toho kůrovec, hraboší pohroma, sucho. Víte, že jsem si dala pozor a sledovala počty pozitivních a ne-

gativních zpráv, ona prý většina diváků vyhledává právě ty hororové. Beru do ruky noviny. Vbrzku prý nás čeká sčítání lidu. Co to přinese mně? Naprosto nic. Přínos jen tomu, kdo sčítá. Státní aparát bude vědět, ve kterém poschodí bydlím, jak dlouho mi trvá cesta do práce... A hrozba, že dotazník nevyplním? Až deset tisíc. Ale jak se doví, že jsem lhal? Věřím na UFO a existenci andělů a jsem Eskymák. V Evropě jsou státy, které organizují jen průzkumy na početném vzorku obyvatel, a stačí to.

U nás musí být početný ansámbl úředníků, Statistický úřad a výsledek? Asi šest tisíc učitelů chybí, asi hodně lékařů odchází do důchodu, asi... Statistika je přesný součet nepřesných čísel. Takže: vzhůru do sčítání lidu!

No řekněte sami, že mám dnes důvody k vytáčení. Ale já se nedám, optimismus budu mít na sto let.

Si

Servis služeb

Aquacentrum Rýmařov

na Jesenické ulici

po-pá 16:00–21:00

so-ne 10:00–21:00

Děti do 3 let zdarma, zvýhodněné rodinné vstupné.

Vstupné pro seniory – věk snížen na 58 let.

Oslavenci mají v den narozenin vstup do aquacentra zdarma
(nutno doložit osobním dokladem).

Klienti VZP si mohou nechat proplatit permanentku do výše 500 korun za osobu.

Krytý bazén v Břidličné

Provozní doba – prosinec:

pondělí	14:00–20:00	18:30–19:45	vodní aerobik
úterý	14:00–20:00		
středa	14:00–20:00		
čtvrtek	14:00–20:00	18:30–19:45	vodní aerobik
pátek	14:00–20:00		
sobota	9:00–20:00		
neděle	13:00–20:00		

Sauna je společná pro muže i ženy a je v provozu každý den.

Komise kultury a sportu města Břidličná
VÁS SRDEČNĚ ZVE NA

ADVENTNÍ KONCERT

KTERÝ SE KONÁ
V SOBOTU 7. PROSINCE 2019 OD 16.00 HODIN
V KOSTELE SV. TŘÍ KRÁLŮ V BŘIDLICHNĚ.

ÚČINKUJÍ:
SVATOCECILSKÝ KOMORNÍ ORCHESTR OLOMOUC,
ŘÍDÍ JAN GOTTWALD A PĚVECKÝ SBOR BERNARDINI.



VÁNOČNÍ PUNČ ZDARMA!

Z historie

Nálezy z janovického sídla rudolfínského velmože

(záchranný výzkum 1987, 1996)

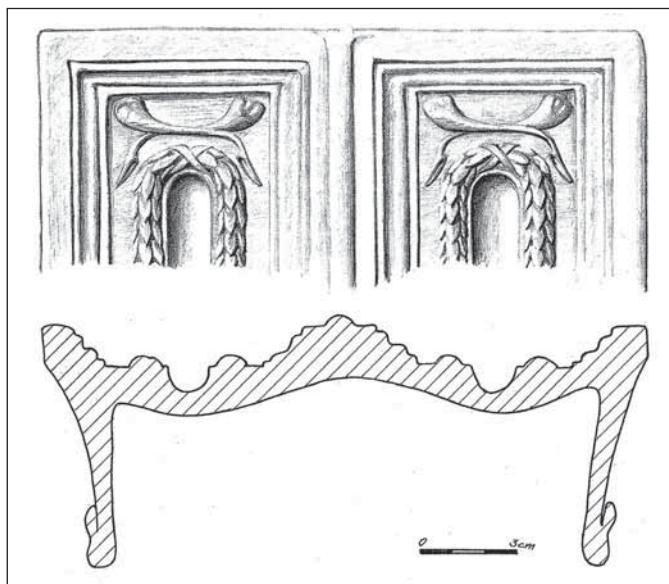
5. Medailonkové a miskovité kachle

Miskovité kachle byly nejčastější součástí selských, měšťanských, nejednou i panských jizeb od středověku po 20. století. Od jednoduchých tvarů se liší především dekorativností ty, jež byly výsadou šlechtických sídel až do 19. století. Nejjednodušším typem (1) je prostý **miskový habánský kachel** podobný kostce domina s mělkými, jednoduchými, pravidelně rozmístěnými miskami po čtyřech nebo pěti (1 uprostřed, 4 v rozích) s jednoduchým rámem čtvercového průřezu. Z janovického zámku se dochovalo jediné torzo kachle, zpracování tvaru i hmoty je natolik specifické, že je možno hledat jeho vznik téměř výhradně v některé habánské (novokřtěnecké, anabaptistické, toufarské) kachlárně jižní Moravy. Nelze však zcela vyloučit ani možnost výroby kachle v prokázané toufarské dílně ve Šternberku, proslulé růžovou barvou na majolice, a podle lidové tradice snad i v Ryžovišti, kde však, pokud nejde o omyl, asi spíše vyráběli okenní puklice. Jedna z novokřtěneckých skupin se usadila též v Dlouhé Loučce.

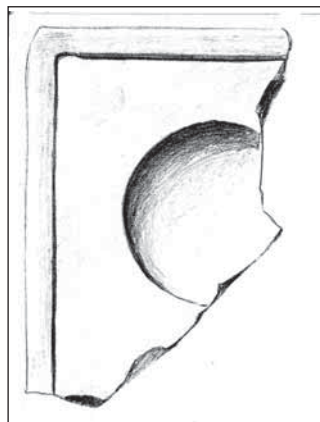
Šlo o komunitu radikálního křídla protestantů vycházejících z učení Ulricha Zwingliho, vypovězené z Itálie, Rakouska, Švýcarska a hlavně z Německa. Anabaptisté, jak se též nazývali, byli totiž neprávem spojováni s podněcováním rebelie, ale účastnili se německé selské války do její porážky roku 1525. Na Moravě byli neobyčejně zruční ve skutečnosti nevýbojní řemeslníci přijímání se sympatiemi zvláště na panstvích moravských nekatolíků (Žerotínové, Zástřizlové, Kobytkové z Kobyly ad.). Byli na našem území prvními výrobci skvělé majoliky a mezzomajoliky.



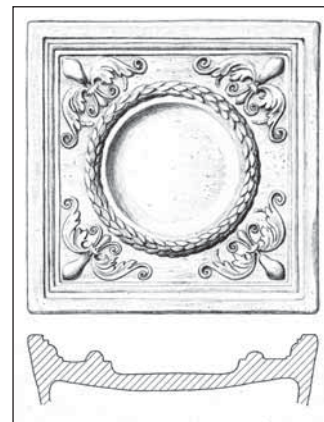
Miskovité kachle s laurem a liliemi



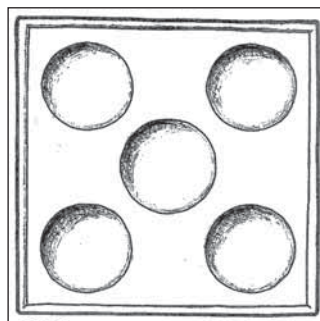
Dvojmiskový řadový kachel s profilem vyhřívací komory



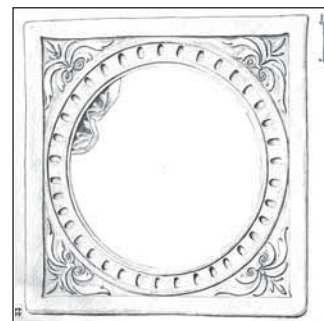
Habánský miskovitý kachel (Janovice)



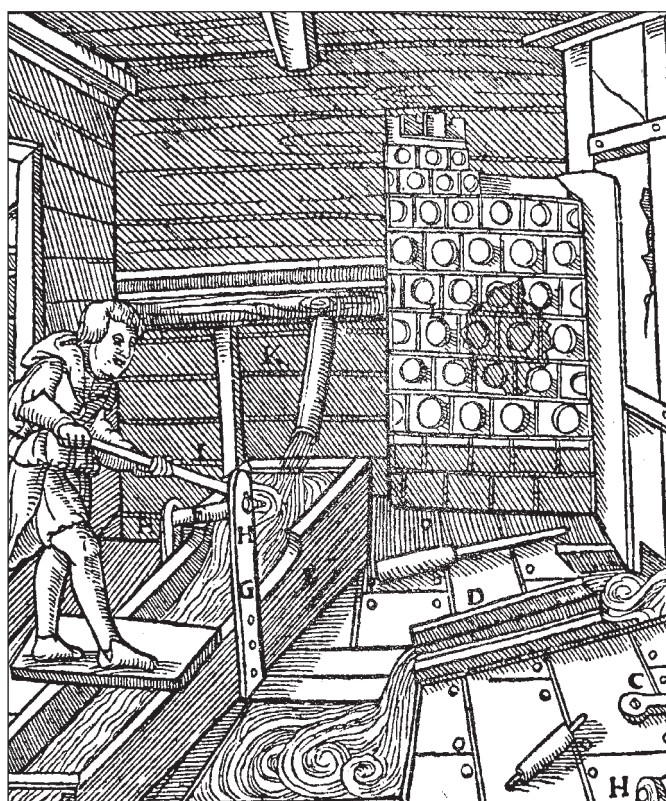
Exkluzivní kachel medailonkový s laurem a liliemi



Habánský miskovitý kachel (podle J. Pajera, Strážnice)



Medailonový kachel



Renesanční kamna z miskovitých či medailonových kachlů (Agricola)

Velmi exkluzivním 2. typem I. varianty je na druhé straně **miskový řadový kachel s vavřínovým orámováním** (10 zlomků), který lze snadno rekonstruovat. Kachel patří k menším (18,4 cm x 18,5 cm), je rezný (neglazovaný), ale na povrchu je patrný bělavý zjemňující nátěr (engoba). Kachel lemuje široký čtyřnásobný schodkovitý rám (2 cm). Vnitřní plochu člení uprostřed pravidelná miska s plochým dnem. Misku lemuje pravidelný, dokonale utvořený a výrazně plastický vavřínový věnec. V každém rohu je vložena složitá lilie s lístky končícími pravidelnou volutou. Pod listy je nasazen prstenec dole s trojúhelníkovým ozubením a pod ním dva úponky ze spodní části lilie. Pojetí lauru zřetelně odkazuje k renesanční nápodobě antických architektonických prvků. Nejspíše patří k souboru kachlů zdobících kamna s diamantovaným sloupem a následujícím dvojmiskovým tvarem.

Velmi podobný je rohový a řadový **kachel dvojmiskový II. varianty** (5 zlomků). Zpracováním a antikizujícími prvky se neliší od předšle varianty, není vyloučeno, že je součástí stejných kamen, ale pro jejich celkovou rekonstrukci je zatím málo podkladů. Čtyřnásobný okraj je obdobou předchozího (var. I). V obou orámovaných plochách se zahlubují pravidelně protáhlé oválné misky (š 1,5 cm), obtočené plastickým vavřínovým věncem (š 1 cm). Laur je nahoře převázán dvěma zkříženými stuhami. Nad miskou leží dva zkřížené tvary, patrně zjednodušené zakřivené římské vojenské signální trubky (bucinae).

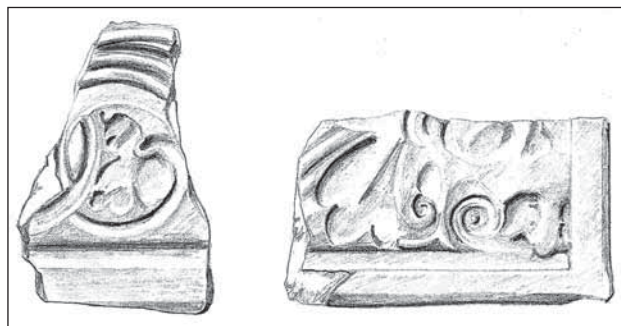
Součástí souboru je zatím jediný fragment většího (čelní vyhřívací stěna 23,1 cm x 23 cm) **medailonkového** rezného kachle vypáleného do tmavé červeně.



Fragment kachle s konvexním vegetabilním motivem



Dvojmiskový rohový kachel



Fragmenty kachlů s konkávním rostlinným dekorem

Kreseině jde rekonstruovat široký jednoduchý rám a malou část misky (medailonu) s torzem nejasného rostlinného motivu (listovce). Téměř celou vnitřní plochu zabírá velký medailon (prům. 20 cm). Masivní kruh rámovaný vně i zevnitř je posázen pravidelnými soustřednými negativními (konkávními) perlami elipsovitého tvaru. Rohy vyplňuje listový dekor ukončený rozvilinami a korunovaný poupětem. Obdobný motiv pochází z Rabštejna.

Nezařaditelné typy kachlů s vegetabilním (rostlinným) dekorem dělíme na dva typy, s konvexním a konkávním zdobením. **Konvexní** (vypuklý) **dekor** lze vystopovat na jediném kachli s kvalitní zelenou glazurou a větším vegetabilním dekorem části členitého listu a lodyhy, z níž vyrůstají květy tvořené nepravidelně rozprostřenými kruhovými vypuklými perlami. Zcela atypický **konkávní** (vpuklý, dutý) rostlinný motiv I. varianty trojlaločných listů a úponků (2 zlomky) je ostře modelován a čekali bychom jej spíše u negativní formy (kadlubu) na otištění čelní vyhřívací stěny kachle. II. variantu představuje orámovaná rohová část kachle s neurčitelným rostlinným dekorem (trojlístem na zatočené lodyze), zde se však konkávní výzdoba střídá s konvexní. Oba jsou opatřeny poměrně zachovalou zelenou polevou. (Goš, V. – Karel, J.: *Renesanční kachle ze zámku Janovice u Rýmařova. Quod bene notandum, Rýmařov 2011*; Pavlík, Č. – Vitanovský, M.: *Encyklopedie kachlů v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, Praha 2004*; Loskotová, I. – Menoušková, D. – Pavlík, Č. – Vitanovský, M.: *Kráska, která hřeje, U. Hradiště 2008*; Sedláčková, H.: *Sklo, slavnostní keramika a kachle, Olomouc 1998*; Pajer, J.: *Hromadný nález ze začátku 17. století ve Strážnici, Strážnice 1982*; Karel, J.: *Janovický zámek. Nálezová zpráva 1989, 1986, Rýmařov 1997*, Landsfeld, H.: *Co vyráběli novokřtěnští keramikové v Podivíně. VVM 5/II, Brno 1947*; Zachar, J.: *Archeologický výzkum na Hornej ul. č. 2 v Banské Bystrici. Archeologiahistorica, sv. 34, Brno 2009 ad.*)

Akce hradu Sovince

Brána hradu Sovince se do 26. prosince uzavřela

Sezóna roku 2019 byla velmi úspěšná. Branami hradu prošlo za letošní rok přes 58 000 návštěvníků a mnozí z nich se na hrad Sovinec vraceli opakovaně. Počet návštěvníků však ještě není konečný. Brána hradu se sice 31. října uzavřela, ale letos se ještě jednou otevře, a to při akci Vánoční min-

cování, která se bude konat ve dnech 26.–30. prosince. Návštěvníci absolvují netradiční prohlídky hradu, které mají v období vánočních svátků neopakovatelné kouzlo. Navštivte proto hrad v zimním období, rozhodně nebudete litovat.



V letošním roce proběhlo na hradě čtyřicet víkendových kulturních akcí, k tomu můžeme připočítat dvě noční netradiční prohlídky hradu. Mezi nejnavštěvovanější akce patřily *Velikonoce na hradě*, *Sovinecký šperk* nebo *Sokolnické lovy*. Velmi kladný ohlas měly dvě novinky, a to *První salva* na počest zahájení sezóny a *Čarodějnický rej*. Během celého roku se zde vystřídalo více než čtyřicet šermířských, tanečních, divadelních, hudebních a sokolnických skupin, namátkou Adorea, Memento Mori, Salva Quardia, Markus M, Perchty von Bladen, Bravo Team, Studio bez kliky a další.

V roce 2019 jsme připravili novou prohlídkovou trasu pod názvem *Prohlídka pro práčata*. Jde o komentovanou prohlídku hradu s kostýmovaným průvodcem zaměřenou na rodiny s dětmi od 4 do 12 let. Prohlídka byla kladně hodnocena jak rodiči, tak dětmi.

I v letošním roce probíhaly různé stavební práce. Pokračovala rekon-

strukce vnitřního barokního opevnění hradu, se kterou se započalo již minulý rok. Na sklonku sezóny začaly stavební práce na opravě tzv. Lesnické školy, úpravách Severního paláce nebo prostor zbrojnice. Hrad se neobešel bez pomoci dobrovolníků, kteří pomáhají jak se zajištěním pořadatelské činnosti během hradních akcí, tak se samotnou údržbou Sovince. Tito lidé jezdí pomáhat celoročně, bez nároku na jakoukoliv odměnu. Jak sami říkají, odměnou je pro ně už jen to, že zde mohou být a užívat si hradní atmosféru. Za jejich obětavou práci jim patří obrovské poděkování.

Dovolte mi, abych na závěr poděkoval všem návštěvníkům, zaměstnancům hradu, účinkujícím a dobrovolníkům za jejich přízeň a všem popřál krásné prožití svátků vánočních a šťastný nový rok.

*Fota a text: Michal Koutný
kastelán hradu Sovince*

Prostor pro firmy a podnikatele

placená inzerce

Vinný sklípek U Chlachulů slaví 25 let

V neděli 10. listopadu se ve vinném sklípku U Chlachulů konal křest novovína. Mladému svatomartinskému vínu požehnal správce Římskokatolické farnosti Rýmařov, děkan František Zehnal. Letos vinný sklípek slaví čtvrt století od svého vzniku a duchovní otec popřál majiteli i všem návštěvníkům do dalších let mnoho zdraví, ale i dobrou a kvalitní vína, která jak známo v přiměřeném množství prospívají zdraví. Zároveň pozval všechny věřící s předstihem na štěd-

rovečerní půlnoční mši svatou, která se proti zvyklostem (dříve bývala ve 22:00) bude letos konat přesně o půlnoci.

Pozvaní hosté si po slavnostní ceremonii připili nejen na zdraví, ale také na dalších pětadvacet let trvání vinného sklípku a pak už na stolovnický čekala tradiční pochoutka české kuchyně podávaná právě v těchto dnech – svatomartinská husa.

Fota a text: JiKo



Kam na výlet

Železné srdce Jeseníků

Suchá Rudná byla hlavně místem těžby zlata. Jeseníky však byly také krajem železa. V jižní části hor byla jedním z center železářského průmyslu Malá Morávka. Archeologický průzkum prokázal osídlení

kolem soutoku Moravice a Bělokamenného potoka přibližně od poloviny 14. století. Podle charakteru dobovek, rozestupu jam a profilů chodeb lze usuzovat na zahájení těžby železných rud v 16. století, ale



Pozůstatek těžby v Malé Morávce (Foto: Igor Hornišer)



Štola pod Jelení cestou (Foto: Igor Hornišer)

nelze vyloučit ani dřívější dolování. Sporé archeologické nálezy z počátků obce doplňují nejstarší záznamy v písemných pramenech a v případě Malé Morávky také mapy. Na mapě bruntálského panství z roku 1579 můžeme najít na místě dnešní obce tři mlýny. Podle historiků není vyloučeno, že šlo vlastně o hamry, které zpracovávaly železnou rudu. Zajímavé je, že jsou tu jen ty mlýny, samotná obec ani nemá jméno a na mapě do ní není vedena žádná cesta.

V roce 1618, kdy oblast Malé Morávky patřila pánům z Vrba, je už železářské podnikání v obci zmíněno doslova. Zpracování vytěžené rudy bylo velmi primitivní. Ruda se tavila v provizorních pecích, tzv. dýmačkách, za pomoci tvrdého dřeva nebo dřevěného uhlí. Výsledkem tavy byla houbovitá hmota, která měla do použitelného železa velmi daleko. Tady nastupovaly hamry, které mechanickou silou kladiva, poháněného vodním kolem, zkouřovaly nekvalitní železo do použitelné podoby. Zde je další důvod, proč se železářství v Jeseníkách tak dařilo. Hluboké lesy nabízely dost paliva do pecí a síla horských bystřin byla dostatečná i pro pohon vodních kol hamrů. Navíc ruda byla na dosah. V té době neexistovaly kvalitní cesty a doprava byla problém. Kombinace zmíněných tří faktorů byla pro rozvoj hutního průmyslu ideální.

K tomu, že se mu dařilo, bohužel přispěla i třicetiletá válka, kdy kvalitní železo mířilo zejména do dílen zbrojířů. Také zdejší kraj změnil kvůli účasti pánů z Vrba na stavovském povstání majitele, a od roku 1621 přešla Malá Morávka do vlastnictví řádu německých rytířů. Díky převodu majetku víme, že železářny stály na soutoku Moravice a Bělokamenného potoka, tedy v samotném centru dnešní obce, tam, kde najdeme pod přístřeškem krásný exponát vodní turbíny. Noví vlastníci panství si uvědomovali výnosnost železářství a přinesli do kraje i nové technologické postupy. Staré dýmačky tak nahradily dvě vysoké pece.

Potřeba zbraní pro třicetiletou válku vedla i k rozvoji průmyslovějších technologií ve zpracování železa. Z roku 1622 máme zprávy o slévárně dělových koulí, která stála pod dnešním nádražím, a postupně se zde vyráběly i muškety pro císařskou armádu. Civilním účelům sloužila drátovna a kovárny. Zprávy ze 17. století hovoří i o těžbě přímo v Malé Morávce. V provozu bylo osm šachet a jeden povrchový důl na rudu. O 100 let později bylo kolem Malé Morávky už 25 činných jam a dolů. Jiné byly vytěženy a uzavřeny.

Neměli bychom opomenout pozoruhodnou lokalitu, kterou ukrývají jesenícké lesy nad údolím Bělokamenného potoka. Na mapách ji najdeme pod názvem Štola pod Jelení cestou. Je to rozsáhlý komplex podzemních prostor bývalého železnorudného revíru Šimon a Juda. Těžilo se zde už v 17. století. Okolo roku 1770 se na Javorovém vrchu spojilo několik těžbařů v jeden pracovní celek a výsledek jejich snažení je v terénu patrný dodnes. Je to největší důl celého komplexu. Systém chodeb a šachet měří asi 600 m. Těžba rud zde zanikla kolem roku 1870.

Za druhé světové války se uvažovalo o obnově těžby a geologové zkoumali ložisko v Javorovém vrchu mezi Malou Morávkou a Pradědem ještě v 50. letech 20. století. Těžba ale zahájena nebyla.



Anenská huť ve Staré Vsi, celkový pohled od jihu, stav před demolicí v roce 1955 (Foto: archiv Vlastivědného muzea Olomouc)



Muzeum Kapličkovy vrch – Kaple Nejsvětější Trojice (Foto: JiKo)

Od roku 1986 jsou štoly uzavřené jako jedno z největších zimovišť netopýrů u nás. Když se sem vypravíte v zimě, budete svědky zajímavého úkazu. Studený vzduch padá do jámy, kde se ale ohřeje a náhle stoupá opět vzhůru obohacen o vodní páru. Tak se děje stále dokola, a když máte štěstí na správné podmínky, zdá se, jako by v jámě u vašich nohou dýchal nějaký drak.

Není to však jediné místo, kde se dochovaly stopy těžby. Další neuvěřitelné díry do země najdeme jen kousek za moráveckým hotelem Neptun, kde se skrývá jáma Kalkzeche, která svou velikostí doslova vyrazí dech. Také přímo v obci najdeme mnoho míst, jež připomínají, že vesnice kdysi byla železným srdcem hor. Ze strání vytékají prameny, které jsou ve skutečnosti výtokem vody z dávných štol, jež jejich stavitelé uzavřeli. Když zde člověk kopne do země, pravděpodobně narazí na železářskou strusku.

Mnoho zajímavého o historii zdejší těžby prozradí malé muzeum v někdejší kapli na Kapličkovém vrchu. Lesní kaple Nejsvětější Trojice vznikla jako soukromá stavba na místě opevněné věže. Podle dokumentů byla postavena asi roku 1699 a rozšířena v roce 1765. Kaple sloužila nejen svým stavitelům, ale celé obci až do konce války. Když odešli potomci stavitelů a jejich sousedé, kaple chátrala. Teprve když hrozilo její zřícení, ujali se jí nadšenci z obce a okolí a dokonce v 80. letech 20. století získali drobný příspěvek na opravu. Díky nim se kapli podařilo zachránit. Dnes slouží jako muzeum a rozhodně stojí za to ji navštívit.

Stopy staré těžby však v Malé Morávce nekončí. Výskyt rud se táhne k Rýmařovu, do oblasti Staré Vsi, dále k Hornímu Městu a odsud přes Rudu až k Uničovu. Na druhou stranu se rudy táhnou přes Vrbenko k polským hranicím.

Vraťme se k dolování železa. Od Malé Morávky se ložiska opravdu táhnou pod hlavním hřebenem Jeseníků až k Rýmařovu, odkud pokračují na jih. Rozkvět báňské činnosti a hutnictví železa nastal po roce 1552, kdy panství rabštejnské se sídlem na zámku v Janovicích u Rýmařova koupil Šimon Eder ze Štiavnice a zejména o 30 let později Ferdinand Hoffmann z Grünbüchlu. V roce 1721 přešlo janovecké panství sňatkem na rod Harrachů původem ze Šluknova, za jejichž držení se železářství na Rýmařovsku úspěšně rozvíjelo až do počátku 2. poloviny 19. století. Největší železářny s hutí, hamrem, slévárnou, drátovnou a dalšími provozy byly při Podolském potoce v bezprostřední blízkosti janoveckého zámku a objemem výrobků se řadily na třetí místo na Moravě. Další byly u Rýmařova, a právě pro ně se těžila ruda na mnoha místech v okolí. Není výjimkou, že při toulkách jeseníckým podhůřím člověk narazí na zbytky starých důlních děl, z nichž mnohá jsou dodnes zachovalá. Ještě na konci 19. století se na janoveckém panství živilo hornictvím a železářstvím přes 1 000 lidí. Ve Staré Vsi byla na místě původní malé hutí postavena huť nová (Anenská, Ferdinandova a Tereziánská), vybavená rovněž hamrem, slévárnou, válcovnou a drátovnou. I tyto poměrně moderní provozy zanikly na přelomu 19. a 20. století. Poslední historické objekty železáren v Janovicích a Anenské hutí ve Staré Vsi byly zbořeny v letech 1955–1956.

Na kraj, který patřil k nejprůmyslovějším v monarchii, je dnes krásný pohled třeba z rozhledny v Nové Vsi. Je odsud vidět i filiální kostel sv. Jakuba v Dolní Moravici. Při něm mimo jiné od roku 1658 pět let působil Kryštof Alois Lautner, vzdělaný kněz, pozdější šumperský děkan, který byl v roce 1685 upálen v Mohelnici coby nejznámější oběť velkolosinských čarodějnických procesů. Po jeho odsouzení musely být všude, kde sloužil, potvrzeny jím udělené svátosti manželství, křtu a další. Ve zdejší farnosti muselo být znovu pokřtěno 92 věřících. Před kostelem, přímo u řeky Moravice, najdeme altánek s pumpou – proslulý pramen moravické železité kyselky. Její vývěr je znám od roku 1689, kdy byl u pramene umístěn obrázek Panny Marie. Později zde stála betonová kašna, kterou nahradila dnešní pumpa. Voda měla vždy velký obsah kyslíčnicku uhličitého a v 19. století se uvažovalo o jejím plnění do lahví. Kvůli mírnému zápachu síry však místní podnikavci od záměru upustili. Kyselka pochází z hlubokých vrstev geologického podloží a traduje se, že je v ní zapsáno poselství děkana Lautnera. Legenda tvrdí, že

každý, kdo se vody napije, bude obdařen poznáním rozlišovat pravdu od lži, nejen u sebe, ale i u ostatních. Je to prý věčný odkaz a dar lidem od ducha statečného kněze, který hájil pravdu do posledního okamžiku svého života.

V Dolní Moravici nemůžeme minout jednu unikátní technickou památku, která je ukázkou zručnosti našich předků v oblasti dopravních staveb. Kousek od hlavní silnice v dolní části obce překlenuje řeku Moravici dvouobloukový barokní most z lomového kamene. Říká se mu švédský, což je podle některých odborníků odkaz na pobyt švédských vojáků za třicetileté války. Jiní poukazují na to, že jde o typ mostu s výrazně vyklenutou mostovkou, což je obvyklejší v severovýchodních zemích. Stáří mostu není zcela prokázáno, nejčastěji se uvádí rok 1751, což je letopočet, který nese socha sv. Jana Nepomuckého stojící opodál. Vzhledem k tomu, kolik děsivých povodní pod mostovkami tohoto mostního pradědečka prolétlo za staletí od jeho vzniku, musíme dávným stavitelům složit hlubokou poklonu.

Miroslav Kobza: Cestou necestou za tajemstvím Hrubého Jeseníku

Zajímavosti z přírody

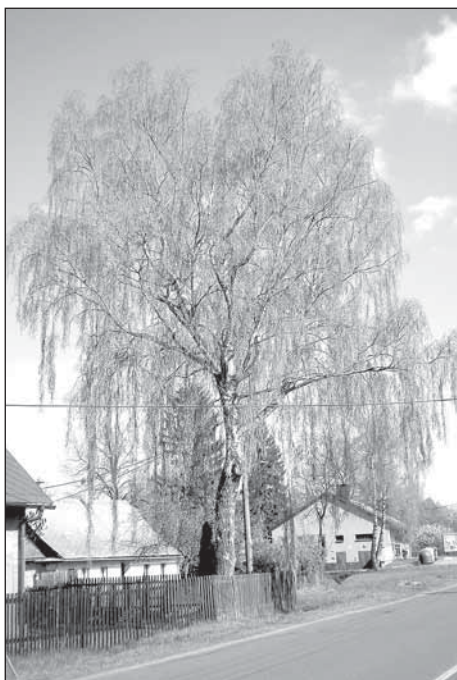
Vyprávění o stromech

Bříza – *Betula*

Dříve v lesnictví podceňovaný strom, označovaný dokonce za pleveľný, v současné době je mu opět přisuzována významná role coby průkopnické dřeviny při obsazování odlesněných ploch, které později přebírá tzv. finální les a bříza s jeho růstem opět ustupuje, protože je značně světlomilná. O tuto roli se dělí s několika dalšími dřevinami – modřínem, osikou a jeřábem. Bříza je také považována za strom esteticky přitažlivý a ocitla se nejen na mnoha malířských plátnech, ale je také často vysazována do městské zeleně.

Rod *Betula* má asi 40 druhů rozšířených v severní Eurasii, v Severní Americe a v Himálaji. Patří mezi opadavé dřeviny se střídavými, spirálně postavenými listy. Břízy jsou jednodomé (samičí i samčí květy na jednom jedinci), s prašnými květy v prodloužených, převislých jehnědách, jež jsou založeny již na podzim a přezimují. Semínko je drobné, lehoučké, opatřené blanitými křídélky, přizpůsobené k roznosu větrem.

U nás se setkáváme především s břízou pýřitou (*B. pubescens*) a bradavičnatou (*B. verrucosa*), vzácně pak s břízou trpasličí (*B. nana*), která je ve střední Evropě glaciálním reliktem a můžeme ji vidět jen v Krušnohoří, Jizerských a Orlických horách a na Šumavě. U nás v Jeseníkách pak roste ještě bříza karpatská (*B. carpatia*), která ve Velké kotlině na lavinových drahách vytváří menší porosty.



Nejčastější je bříza bradavičnatá, kterou poznáme podle převislých konců větví, jež mohou být až nápadně dlouhé, a připomínají tak vrbu bílou a smuteční.

Bříza byla značně rozšířenou dřevinou již koncem třetího, v době ledové byla jedním z prvních průkopníků lesa a tento úkol jí už zůstal. Je to jeden z nejskromnějších stromů – snese i značné sucho, a může tak existovat na pískovcovém nebo břidlicovém podlo-



ží nebo i na skále. Naproti tomu roste i na zamokřených půdách nebo na rašeliništích, a to jak v nížinách, tak vysoko v horách. Mámeli tedy nyní zpustošené lesy vlivem pěstování smrkových monokultur, je bříza jednou z nejužitečnějších dřevin pro obnovu lesa. Bříza také patří mezi nepohlednější rostlinné prvky našich lesů, do nichž vnáší svým bílým kmenem, na jaře světle zeleným a na podzim žlutým listím jistou malebnost. Nápadně bílou barvu nemá však kmen břízy pro ozdobu, ale pro ochranu proti slunečnímu úpalu – tato barva je podmíněna přítomností kafru betulinu, podle něž dostala svůj rodový název.¹⁾

Tak jako tak je bříza užitečný a přitom krásný strom, který svým zjevem a často rozvětveným kmenem obohacuje jak lesy, tak i naši potřebu krásy a harmonie. Kromě zmíněných druhů byly v ČR ještě vysazovány dva druhy severoamerické: bříza tuhá (*B. pendula varieta obscura*) a bříza papírovitá (*B. papyrifera*). *Fota a text: Miloš Zatloukal*

¹⁾ Do jisté míry zvláštností je odrůda břízy bradavičnaté neboli bělokoré, zvané tmavá (*B. pendula varieta obscura*). Bývala uváděna jako samostatný druh – bříza tmavá. Od ostatních bříz se liší borkou, která je hnědá až černohnědá, na bázi kmene černá, rozpukaná do kostiček. U některých stromů se kůra odlupuje a stáčí do ruliček. Barvou a strukturou se podobá kůře třešně. Vyskytuje se pravděpodobně jen ve střední Evropě, v CHKO Jeseníky byla zjištěna na Rejvízu (2009), v Nížkém Jeseníku se početnější populace (několik desítek exemplářů) nachází v PP Úvalenské louky.

Sport

Pavel Podešva přivezl z Havaje titul vicemistra světa v terénním triatlonu

Na běžeckých závodech, kterých se rád a často účastní, patří k favoritům na medailovou umístění v kategoriích nad sedmdesát let. Na trati však dokáže držet krok i s o generaci mladšími závodníky. Osobní rekord na půlmaratonu (1:33:24) si zaběhl ve svých jednašedesáti letech v roce 2010 v Pardubicích a náročnou Rohálovskou desítku zvládl letos za 49:31. Hlavní disciplínou Pavla Podešvy z Rýmařova je však triatlon. Na začátku srpna se stal v Prachaticích mistrem Evropy nad 70 let v horské verzi triatlonu Xterra a nominoval se k účasti na světovém šampionátu v Mekce tohoto sportu – na Havaji.

Absolvoval jsi pár zahraničních triatlonů, lépe řečeno závodů Xterra. Co je to vlastně Xterra a o které závody šlo?

Xterra vznikla zhruba před dvaceti lety na Havaji jako pobočný závod tamního legendárního Ironmana. Na rozdíl od něj se však nekoná na hlavním ostrově Havaj, ale na menším jménem Maui. Plave se v moři, jede na horských kolech a vše zakončí běh náročným terénem. K nám tento sport přivezl Michal Piloušek z Prachatic, který získal práva pořádat závod, jenž se nejprve konal v Hluboké a poté přímo v Prachaticích. Letos se v Prachaticích uskutečnilo poprvé mistrovství Evropy, které bylo skvěle zorganizované a přijeli na něj opravdu nejlepší borci z celé Evropy, především skvělí Francouzi. Já jsem svou kategorii vyhrál a nominoval se na mistrovství světa na Havaji, kam jsem letos odletěl vyzkoušet štěstí.

Triatlonům se věnuji od roku 1986. Za tu dobu jsem se stal několikrát mistrem republiky v různých věkových kategoriích, byl jsem druhý na kvalifikačních závodech na havajského Ironmana v Austrálii a německém Rezně. A jednou jsem dokonce získal titul mistra světa v kategorii 60 až 64 let v Žitavě, kde jej pořádala konkurenční asociace. Nominoval jsem se na Havaj, kam jsem ovšem tenkrát nejel. Většinou při mě stojí ta dvojka, přivezu druhé místo. Xterra na Hluboké a v Prachaticích jsem absolvoval už několikrát, teď se poprvé konala jako mistrovství Evropy a já mezitím dozrál mezi sedmdesátníky, takže se to tak pěkně sešlo. (smích)

Ty jsi letos na Havaji startoval v kategorii 70 let a více. Kolik závodníků celkem startovalo a můžeš se zmínit o tomto závodě a jeho náročnosti?

Závodníků bylo něco kolem sedmi stovek. Nejhorší bylo plavání v moři, kde jsme museli překonávat asi dvoumetrové vlny. Plavaly se dva okruhy po 750 metrech a po prvním okruhu se vyběhlo na pláž a pak zpátky do moře na druhý okruh. Pak se běželo do depa, sedlo se na kolo a první čtyři kilometry z celkových dvaatřiceti jsme jeli do prudkého stoupání. Pak následovalo klesání, já se přimotal do pádu asi čtyř cyklistů a už jsme se váleli v křoví. Nasedl jsem na kolo a zjistil, že mi vytekla kapalina z přední brzdy, proto jsem musel jet opatrněji a brzdit jen zadní brzdou, ale trať byla po dešti, a i když zadní kolo stálo, kolo klouzalo po blátě dál, takže jsem musel brzdit i no-



hama. Teplota se pohybovala v rozmezí od 30 do 35 stupňů, ale s vysokou vlhkostí. Startovalo se po vlnách, takže v závěru nás dojížděli světoví profesionální borci, kteří startovali na špici, a museli jsme jim uhybat, protože by nás určitě smetli. Byla to úplně jiná liga. Po dojezdu následovalo 10 km běhu. První borec v mé kategorii měl po tom mém pádu náskok asi čtyřicet minut, ale běh se mi tentokrát povedl a já jsem na něj stáhl 16 minut, to jsem se pak všechno dočetl z výsledkové tabulky. Nakonec mi to v cíli vyneslo druhé místo z mistrovství světa. Ale byl jsem rád, že už to mám za sebou.

Jak hodnotíš celkovou obtížnost trati?

Byla relativně lehká. U nás doma nebo v Evropě se jezdí kolo většínou ve vyschlých korytech potoků s množstvím kamenů, kdežto na Havaji byly pěšinky, i když blátivé, písčité nebo s kořeny.

Jaký to byl pocit stát na bedně na mistrovství světa v místě, kde se zrodil tento druh sportu?

Pocit to byl skvělý. Jen ten ceremoniál v hotelu Ritz s červenými koberci v obrovské hale, kde nás bylo kolem sedmi stovek. Česká výprava měla sedmnáct členů a z různých kategorií jsme do Česka přivezli několik medailí, z toho bylo asi čtyři nebo pět mistrů světa, včetně kategorie Profí. Proto nás pořadatelé posadili ke stolům s výsadem postavením před pódium.

A co příští rok, chtěl by ses na Havaj vrátit?

Nikdy neříkej nikdy... Uvidíme, asi jo, ještě opravdu nevím.

Teď jsi měl na jaře údajně pauzu se sportem, jaký byl důvod?

Důvodem byla operace kolene, ale dal jsem se rychle do pořádku. Trénuji na všech možných závodech místních i přespolních. Téměř každý týden byly nějaké závody, ale v mém věku si už vybírám. Letos jsem absolvoval asi pětadvacet běžeckých závodů.

Trénink na závody zvučných jmen, to je pro tebe relaxace, nutnost neustále udržovat kondici nebo už je to jen setrvačnost a někdy i nechuť?

Řekl bych, že všechno dohromady.

A co v zimě?

V zimě mám už takovou pauzičku, jdu běhat opravdu, jen když se mi chce.

Jak jsi na tom se zdravím?

Loni jsem se ještě nominoval v Praze na polovičního Ironmana a mistrovství světa se konalo letos začátkem června ve slovenském Šamoríně. Ale do toho mě začalo bolet koleno a nakonec z toho byla operace. Uspěchal jsem návrat do tréninkového režimu, začal jsem na kole, druhý den koleno oteklo, doktor v Olomouci, můj kamarád, mi vynadal a já měl nucenou dvouměsíční pauzu. Když už jsem měl ale startovné v Šamoríně zaplacené, říkal jsem si, že se aspoň pojedou podívat. Tak jsem si cvičně odplaval v Dunaji, který měl 14,1 stupňů, sedl jsem na kolo, odjel 90 km, ale na běh jsem si už netroufl.



Plánuješ ještě do konce roku účast v nějakém závodě?

Ne, už ani žádné větší závody nejsou naplánované, je po sezóně, běhat budeme tady. Bude tady Štěpánská desítka, Silvestrovský běh, Morávecká desítka, zítra jedu do Litovle s Běžci z Rya, pak se běží něco v Krnově, místních závodu je hromada.

Chtěl bys něco vyřídít svým příznivcům?

Chtěl bych touto cestou poděkovat všem sponzorům, bez kterých

bych jen stěží mohl cestu na Havaj absolvovat. Jsou to: Jan Hořák st., soukromý zemědělec, Jan Hořák ml., Jan Vinohradník, soukromý zemědělec, firma Horymas Skály, s. r. o., Robotrio Šumperk, s. r. o., obec Horní Město, MUDr. Ondřej Strnadel, Katr Stará Ves, Vítězslav Šopík a manželé Dominovi. Moc díky!

A já ti děkuji, Pavle, za pěkný rozhovor.

JKo

Fota: archiv P. Podešvy

Matěj Rampula je juniorem roku Unie armádních sportovních klubů ČR

Dne 30. října proběhlo v Domě armády Praha vyhlášení nejlepších armádních sportovců a trenérů. Nejlepší sportovkyně ASC Dukla byla vyhlášena mistryně světa a vítězka Světového poháru ve snowboardingu Eva Samková. Nechala za sebou prvního českého mistra světa v brokové disciplíně skeet Tomáše Nýdrleho nebo kanoistu Josefa Dostála. V elitní desítce byli hned tři sportovní střelci.

Role moderátorů slavnostního večera se ujali po Jiřím Ježkovi (který vždy když bylo potřeba, zaskočil) David Svoboda, olympijský vítěz v moderním pětiboji, a jeho partnerka z loňského Star Dance Veronika Lálová. Na pódiu také zatančili.

Pozdrav největší legendě Dukly, sedmadvadesátileté Daně Zátokové, poslal mohutným potleskem zaplněný sál, v němž jako čestní hosté zasedli i slavný fotograf Jan Saudek nebo kardio-chirurg Jan Pirk.

Na dalších místech byli vyhlášeni: 4. Ester Ledecká, vodní slalomářky 5. Martina Satková a 6. Tereza Fišerová, sportovní střelci 7. Filip Nepejchal a 8. David Kostecký.

Mezi oceněnými sportovci byl i Matěj Rampula, sportovní střelec z Rýmařova, který je členem ASC Dukla. Byl vyhlášen juniorem roku za Unii armádních sportovních klubů. Ta sdružuje všech-

ny sportovce v Armádě ČR. Matěj získal ocenění za individuální stříbrnou medaili a zlatou v soutěži družstev z mistrovství Evropy v disciplíně standardní pistole 3x20. Bylo to ocenění i za další výsledky letošní sezóny, mezi které patřilo vítězství na Setkání olympijských nadějí v rychlopalné pistoli, dvě 4. místa v soutěži družstev a 5. místo individuální na ME, pět titulů mistra ČR v kategorii juniorů, tři tituly mistra ČR v soutěži družstev a dva juniorské rekordy ČR. Ocenění předával předseda UNISK ČR Imrich Bugár. *Michal Rampula, foto: Iva Roháčková*



Jiskře skončila podzimní část sezóny

Fotbalisté SK Jiskra Rýmařov mají za sebou přesně polovinu letošního ročníku Divize F. Po třinácti odehraných kolech patří svěřencům trenéra Milana Furika 4. pozice s nepatrnou bodovou ztrátou na vedoucí Karvinou. Na jaře tak budou bojovat o čelní příčky s nadějí opětovného návratu do MSFL.

Jiskra Rýmařov – Valašské Meziříčí**2:0 (1:0)**

B: 35. a 75. Navrátil

Sestava: Kameník – Hleba, Kocúr, Kolísek, J. Furik, Kučera, Němec, Dydowicz, L. Kundrátek, Šupák, Navrátil, trenér: Milan Furik

V utkání dvou celků odehraného 26. 10., které se ještě v minulé sezóně potkávaly v Moravskoslezské fotbalové lize, chtěli hráči Jiskry Rýmařov přerušit sérii tří zápasů bez vítězství. Cestu za třemi body jim hned v úvodu zkomplikovalo zranění Kolíska. Ve 35. minutě poslal domácí do vedení Petr Navrátil. Po změně stran mohl na rozdíl dvou branek zvýšit kanonýr Tomáš Šupák, který však svoji šanci nevyužil. V dalších minutách začali mít převahu hráči Valašského Meziříčí, kteří se dostali do velkých šancí. Rýmařovské fotbalisty několikrát dobrými zákroky zachránil brankář Kameník. Klid na kopačky domácích přinesla až 75. minuta, kdy Petr Navrátil proměnil pokutový kop a svou druhou brankou v utkání rozhodl o výhře Jiskry Rýmařov nad Valašským Meziříčím 2:0.

Heřmanice Slezská – Jiskra Rýmařov**4:3 (1:3)**

B: 35., 53. a 68. Opatá, 71. Půda – 24. a 38. Navrátil, 22. Němec

Sestava: Kameník – Hleba, Kocúr, P. Kundrátek, Kučera, Němec, Dydowicz, L. Kundrátek, Šupák, Navrátil, Tomeček, trenér: Milan Furik

V zápase 2. 11. proti Heřmanicím, které se pohybují až v dolní polovině tabulky, byli rýmařovští fotbalisté velkým favoritem. A první po-

ločas šlo také vše podle jejich plánu. Ve 24. minutě je poslal do vedení Radek Němec, k němuž se o dvě minuty později přidal ve formě hrající útočník Petr Navrátil. Velké emoce vzbudila 35. minuta, v níž sudí nařídil proti Rýmařovským přísný pokutový kop. „Šupák s Navrátilem jdou sami na branku a následně zničehonic rozhodčí pískne a kope se proti nám penalta. Musím říct, že vymyšlená. Ať si za tím každý hledá, co chce,“ uvedl pro Bruntálský deník trenér Furik. Nařazenou penaltu proměnil Opatá, který snížil, ale již o tři minuty se podruhé v utkání trefil Navrátil a Jiskra opět vedla o dvě branky.

Z pohodově se vyvíjejícího utkání se však ve druhé půli stal pro Rýmařovské horor. Dvoubrankové vedení jim totiž nestačilo, díky dvěma brankám Opaty a jedné Půdy domácí Heřmanice zápas otočily. Ze Slezska tak Jiskra Rýmařov odjela s prázdnou a po porážce 3:4 klesla v tabulce na 4. místo.

Tabulka Divize F

1. Karviná B	8	3	2	32:12	27
2. Opava B	8	2	3	42:22	26
3. Třinec B	8	2	3	32:17	26
4. Rýmařov	8	1	4	39:19	25
5. Valašské Meziříčí	7	3	3	22:15	24
6. Bohumín	7	2	4	31:28	23
7. Frenštát p. R.	7	1	5	28:25	22
8. Frýdlant n. O.	6	3	4	20:18	21
9. Nový Jičín	5	2	6	18:25	17
10. Havířov	4	1	8	19:34	13
11. Heřmanice	4	1	8	15:31	13
12. Dětmorovice	3	2	8	23:29	11
13. Polanka n. O.	2	2	9	16:27	8
14. Bruntál	1	1	11	11:46	4

Tomáš Lašák

Ve Flemišce se jel druhý ročník TOI TOI Cupu

V neděli 3. listopadu se konal ve Flemmichově zahradě cyklokrosový závod zařazený do jedenáctidílného seriálu TOI TOI Cup.

Při typicky dušičkovém, ale na tuto roční dobu teplém počasí se na startovní čáru druhého ročníku postavilo 240 závodníků z celé republiky v šesti věkových kategoriích, mezi nimi jezdci, kteří se mohou pyšnit titulem mistra republiky, Evropy či světa. Přijeli i zahraniční účastníci, konkrétně ze Slovenska a Polska.

Na nočním deštěm zmáčenou trať se jako první postavily kadetky a žákyně. V závodě na dva okruhy zvítězila Kateřina Hladíková, v letošním roce ještě neporažená. Kategorie žáků byla nesmírně vyrovnaná, o čemž vypovídá rozdíl pouhých tří vteřin mezi prvním a čtvrt-

tým v cíli. Nakonec se radoval Kryštof Král. V závodě kadetů se s podmínkami na stále více uklouzané trati nejlépe popral lounský Adam Seeman. Juniorské kategorii i přes technické problémy vévodil Jan Zatloukal. Závodů žen po pomalejším startu dominovala Jana Czeckinkarová, která zde zvítězila již vloni. Jako první v mužském závodě protal cílovou pásku s rukama nad hlavou a za potlesku diváků Tomáš Paprška.

Se závodem byli spokojeni jak startující závodníci, tak velký počet diváků fandících po celé trati. Závěrem musím poděkovat městu Rýmařovu a dále všem, kdo se podíleli na organizaci závodu.

Fota a text: Petr Chaloupka



Dostihová sezóna 2019 je u konce

Dne 26. října proběhl na pardubickém závodišti závěrečný dostihový den. Zcela posledním dostihem mítinku byla *Cena správce dráhy Pardubického závodiště (Stch. cc.), IV. kat. na 3400 m*, ve které startoval čtyřletý valach Motiv trenérky Veroniky Lempochnerové z Horní Moravice u Rýmařova. Dvojice Motiv – ž. Lukáš Matuský krásným a napínavým finišem vybojovala premiérové vítězství a uzavřela tak kapitolu pardubické dostihové sezóny roku 2019.

V pražské Chuchle Aréně se o den později, 27. října, seřadilo na startu úvodního dostihu, *Ceny Klokánku Štěrboholy, roviny III. kat. na 2400 m*, celkem jedenáct koní, včetně tříleté klisny Daralary DS Stáj Luka trenérky Evy Záhorové. Ta nakonec po malém zaváhání po startu a napínavém finiši v cílové rovině vybojovala s ž. Taťanou Mášovou druhé místo.

Dva starty a dvě vítězství. S takovou bilancí odjížděl z Prahy tým Pavla Tůmy. Ve 13. ročníku *Ceny běloušů CK Martin Tour, roviny II. kat. na 1600 m*, pro tříleté a starší koně zvítězil čtyřletý valach Res Judicata. Ten s ž. Janem Chaloupkou v závěru dostihu odrazil nápor loňské šampionky Dark Absolu a vcelku lehce si na své konto připsal



Dominique s žokejem Janem Vernerem

(Foto: Miroslav Škoda)



Řím – Capannelle, Kronprinz s žokejem Pierantoniem Convertinem
(Foto: Miroslav Škoda)



Jan Odložil, pátý v šampionátu překážkových jezdců

(Foto: Andrea Zavadilová)

třetí vítězství v řadě. Vrcholem chuchelského mítinku byla 99. cena prezidenta republiky. Dostih I. kat. na 3200 m o 200 000 korun ovládl zástupce modrožlutých barev stáje JUDr. Jiřího Charváta.

Úvodní části dostihu zpočátku vedoula vítězka pěti ultravytrvaleckých dostihů Raviella s Michalem Hroudou. Naopak Dominique s ž. Janem Vernerem úvod dostihu započal ze zadních příček, poté však v cílové rovině dlouhým finišem o délku a čtvrt porazil druhého v cíli Ile Jonese. Jedničková vítězka Raviella proběhla cílem na předposledním místě. Pětiletý Dominique tím zaznamenal dosud nejcenější vítězství dosavadní kariéry a trenér Pavel Tůma pak druhé vítězství v Ceně prezidenta v řadě, když loňský ročník ovládl jím připravovaný Be Master. Radovat se tým okolo Pavla Tůmy mohl téhož dne i v severoitalském Meránu. I zde to byl pro letošní rok poslední dostihový mítink, na kterém se představil i zástupce modrožlutých barev dr. Charváta, sedmiletý valach Notherly Wind. V Premio Chiusura (Stch.) kat. L na 3800 m získal s ž. Janem Faltejskem druhé místo o necelé dvě délky za vítězem.

Na švédském závodisti Blommeröd se 2. listopadu v St Eriks Pris (stch.) na 4500 m představila zástupkyně stáje J. Jančar a syn + AB, sedmiletá hnědá klisna Carry the Glory. Světenkyně trenérky Lempochnerové zastoupila český turf víc než dobře a pod vedením žokeje Thomase Boyera získala druhé místo.

Třetího listopadu si na italském hipodromu Roma Capannelle odbyl pod trenérem Pavlem Tůmou premiérový start hřebec Kronprinz ze stáje dr. Charváta. Čtyřletý ryzák zde startoval v Premio Ribot, Gr. 3. rovině na 1600 m, a v poli šesti koní skončil na čtvrtém místě.

Devátý listopad byl nejen posledním dostihovým dnem chuchelského hipodromu, ale i závěrečným dnem tuzemské dostihové scény v České republice tohoto roku. Do čtvrtého dostihu odpoledne, v pořadí již sedmnáctistého prvního na zdejších závodisti, odstartovala a třetí místo vybojovala Pavlem Tůmou připravovaná dvouletá klisna Faliraki s ž. Janem Vernerem. Posledním na Bruntálsku připravovaným koňským atletem, jenž se zúčastnil tuzemského dostihu, byl dvouletý hřebec Swinging Thomas z DS dr. Charváta. V rovinovém



Trenér Pavel Tůma (uprostřed), druhý v Nutrin Cupu 2019, trenérském šampionátu trenérů na překážkách (Foto: Andrea Zavadilová)

dostihu II. kat., Pražském Zimním favoritu na 1800 m, vybojoval s ž. Janem Vernerem taktéž třetí místo.

Krátce po závěrečném dostihu hostila Chuchle Aréna Praha první ročník Dne šampionů, na němž byli vyhlášeni nejlepší aktéři dostihové sezóny 2019. Mezi oceněné patřil i Pavel Tůma, jemuž dvanáct vítězů z 23 startů a úspěšnost rekordních 52,2 % vynesla druhou příčku v Nutrin Cupu 2019, šampionátu trenérů na překážkách. Pro úplnost překážkového hodnocení je potřeba zmínit i páté místo trenéra Antonína Nováka z Malé Morávky, jenž s úspěšností 12,8 % sedlal šest vítězů. 36 startů, 11 vítězství a 29,7% úspěšnost v šampionátu trenérů v rovinových dostizích vynesla Pavlu Tůmovi konečné páté místo. Trenérce Evě Záhorové patří v tomto hodnocení s pěti vítězi a úspěšností 18,5 % páté místo ze 130 hodnocených. Poté, co v letošním roce získal Jan Odložil titul žokeje na překážkách, obsadil v šampionátu překážkových jezdců s deseti vítězstvími třetí místo.

Miroslav Škoda

SOBOTA 7. 12. 2019 V 16:30 HODIN

Winter Classic

Rýmařov

KRAJSKÁ LIGA MUŽŮ JIHO MORAVSKÉHO A ZLÍNSKÉHO KRAJE

ORLI UNIČOV
HOKEJOVÝ KLUB
HC UNIČOV

VS

HK KROMĚŘÍŽ
zal. 1913

Ustupné 40. -
Slosovatelné vstupenky
Občerstvení zajištěno

Ry

Vydavatel: Město Rýmařov, náměstí Míru 230/1, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 100, <http://www.rymarov.cz>. **Uzávěrka dne:** 15. 11. 2019. **Redakce** si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Redakce:** Mgr. Jiří Konečný. **Redakční rada:** Ing. Lenka Vavříčková, Mgr. Zdenka Přikrylová, Mgr. Vladimír Stanzel, Marcela Pavlová, Ladislav Žilka. **Adresa redakce:** náměstí Míru 230/1, 79501 Rýmařov, tel.: 554 254 164, mobil: 732 102 489, e-mail: konecny.jiri@rymarov.cz. **Vyšlo dne:** 22. 11. 2019. **Příští číslo vyjde** 20. 12. 2019. **Uzávěrka bude** 13. 12. 2019. **Grafická úprava novin:** Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 230 027, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017, ISSN 1214-4517. **Cena: 15 Kč.**

Tanečníci ZUŠ Rýmařov jsou trojnásobní mistři světa

Ve dnech 17.–23. listopadu probíhala v Liberci taneční soutěž World Dance Championship. Vyhlášovatelem soutěže byla organizace WADF, pořadatelem taneční škola ILMA Turnov, za podpory Libereckého kraje, statutárního města Liberce a Českého rozhlasu Liberec.

Celkem z devatenácti států světa přijeli zástupci tanečních škol, aby změřili své síly a před mezinárodní odbornou porotou bojovali o tituly mistrů a vicemistrů světa. Na soutěž odjízďeli i tanečníci AT Dance ze Základní umělecké školy Rýmařov.

V neděli tancovala Týna Baslarová a Barbora Hřívová. Ve velmi početné kategorii Contemporary dance juniorky I, se přes čtvrtfinále, semifinále a finále probojovala pouze Týna, která fantastickým výkonem porazila své soupeřky a získala titul Mistra světa!

V pondělí začínal pro nás doslova maraton. V ranních hodinách se na velkém sále Expo představily malé týmy contemporary dance junioři s *Písečnou fantazií*. Nádherným tanečním provedením si zajistili 2. místo a titul 1. vicemistra světa. Za necelou hodinku se na soutěž připravovala Natálie Pohanělová – se svým prvním sólem. Celkem 29 choreografií hodnotili porotci a posílali do dalších kol ty nejlepší. Natálka, která se ukázala jako velká bojovnice se protancovala až do finále a s choreografií *Zrcadlení* získala 2. místo.

Ve večerních hodinách přišly na řadu ostřílené tanečnice v podání juni-



Svěřenkyň Aleny Tomeškové na mistrovství světa v Liberci

LESY PRO BUDOUCNOST

Lesy České republiky, s. p. Vás zvou na setkání k aktuálnímu dění v českých lesích a především k jejich budoucnosti. Dozvíte se poslední novinky z lesů Vašeho regionu a také to, jak je spolu s přírodou měníme pro budoucí generace.

Kde:

**Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10
Klubovna 1, mezipatro**

Kdy:

**čtvrtek 12. prosince 2019 od 17 hodin
(zhruba na hodinu)**

Těšíme se na setkání i na Vaše dotazy či postřehy.

LESY ČR



Obrovská radost našich tanečnic z dosaženého úspěchu

orek II – tzn. starší. Velmi krásné a kvalitní tance se střídaly na tanečním parketě, mezi nimi choreografie *Svědění*, kterou tancovala Ivana Němcová. I zde se pro velký počet soutěžilo na tři kola. Iva prošla až do finále a famózním výkonem si zajistila titul Mistra světa! Na programu se objevila kategorie jazz II – sóla, a jen ty nejlepší poslala porota dále. Skvělým výkonem si Iva ze stupňů vítězů odnášela bronzovou medaili a 3. místo.

Okamžitě po vyhlášení se v jazzovém klanu utkaly také mladší juniorky, mezi nimi i Týna. I ona postoupila až do finále a bezchybným výkonem získala titul dalšího Mistra světa! Týna Baslarová získala za svůj výkon pozvání od prezidentky ruské asociace WADF na mezinárodní soutěž do Moskvy. Ivana Němcová získala pozvání od prezidentky bulharské asociace WADF na světový festival do bulharského města Chaskovo. Neuvěřitelné!

Osm tanečnic, sedm choreografií a šest titulů mistrů a vicemistrů světa. Nemám a nemohu najít správná slova, kterými bych mohla vyjádřit své pocity. Víím jen to, že jsem neskutečně pyšná na to, čeho jsme dosáhli. Velké taneční výběrové školy a mezi nimi skromná Základní umělecká škola a taneční obor AT Dance z podhorského městečka Rýmařova, která hned několikrát dosáhla až na samý vrchol. Děkuji Týně Baslarové,



Ivana Němcová, mistryně světa v kategorii Juniorek II

Ivě Němcové, Natálii Pohanělové, Karolíně Knapkové, Kateřině Kohoutkové, Lucii Nebesové, Karolíně Hradilové a Barboře Hřívové za reprezentaci, za skvělé výkony i za povzbuzování. Rodičům Baslarovým, Němcovým a Pohanělovým za úžasný fanclub.

Veliké poděkování patří sponzorům, kterým je město Rýmařov, pan Jiří Ondrák a ZUŠ Rýmařov. Děkuji milí čtenáři i vám všem, kteří jste nám drželi pěstičky.

*Alena Tomešková
taneční obor ZUŠ Rýmařov
fota: Petr Němec*



Týna Baslarová, mistryně světa v kategorii Juniorek I



Natálie Pohanělová, vicemistryně světa v kategorii Juveniles

Nabízím

- výrobu řeziva a plotovek
- prodej zahradnické mulčovací štěpky
- pořez kulatiny zákazníka
- prodej a dovoz paliva – odkorů
- do 30.11. balík 4 m odkorů za 400 Kč

Pronajmu

- plně vybavenou stolárnu
- zámečnickou dílnu
- skladovací prostory
- prodejnu květin a zahradnictví

Ing. Karel Krajsa
Zahradní 491, Břidličná
Tel.: 602 719 381
krajsakarel@seznam.cz
www.pilabridlicna.cz

Nabídka zadavatelům inzerce (firmám a podnikatelům)

Pro následující vydání č. 13/2019 bude redakce Rýmařovského horizontu přijímat vánoční a novoroční inzerce podle ceníku, který je v platnosti od 1. července 2019. Uzávěrka pro inzerce je 13. 12. a číslo vyjde 20. 12.

Plošná inzerce

BAREVNÁ INZERCE

celá strana A4 barevné obálky	6.000 Kč + DPH
1/2 strany A4 barevné obálky	3.000 Kč + DPH
1/4 strany A4 barevné obálky	1.500 Kč + DPH

ČERNOBÍLÁ INZERCE

celá strana A4	3.000 Kč + DPH
1/2 strany A4	1.500 Kč + DPH
1/4 strany A4	700 Kč + DPH
1/6 strany A4	500 Kč + DPH
1/8 strany A4	350 Kč + DPH

DPH v případě plošné inzerce činí 21 %. V ceně inzerce není započítáno grafické zpracování reklamy. Možnost slevy 10 % při opakovaném zveřejnění inzerce bez grafické úpravy nejméně 3x za sebou.

Soukromá řádková inzerce

- Koupím staré filmové plakáty (ale i další: hudební, divadelní, reklamní...). Můžete volat, prozvonit (zavolám zpět), případně SMS nebo e-mail.
Tel.: 704 404 825, stravec1@email.cz



RD RÝMAŘOV

Firemní prodejna RD Hobby - vše pro dům a zahradu
v areálu RD Rýmařov s.r.o., na ulici 8. května,
výjezd z Rýmařova, směr Břidličná, druhá brána areálu – Kasard



LETOS BUDEME OPĚT PRODÁVAT
**VÁNOČNÍ
STROMKY**
V RÝMAŘOVĚ



SMRKY A BOROVICE

V CENĚ OD 150,-

MOŽNOST ROZVOZU DLE PLATNÉHO CENÍKU

KONTAKT:

prodejna RD Hobby
tel.: 554 252 137

OTEVÍRACÍ DOBA:

Po - Pá 8.00 - 11.45, 12.15 - 16.00 hod
So 9.00 - 11.30 hod





DŘEVAŘSKÁ A LESNICKÁ SPOLEČNOST

KATR s.r.o.
Potočná 334/5
795 01 Stará Ves
tel.: 554 230 811, fax: 554 230 800
sekretariat@katr.cz, www.katr.cz

Nabídka služeb mechanizačního střediska v Janovicích

- Samoobslužný platební terminál (platba kartou nebo smluvně na čipy)
- Prodej pohonných hmot včetně rozvozu, modernizovaná čerpací stanice
- Výdejní stojany na naftu disponující zvýšeným čerpacím výkonem pro nákladní vozidla a stroje
- Nová autodiagnostika, pneuservis
- Prodej olejů a maziv, možnost platby kartou
- Arktická nafta v zimním období, prodej AD Blue - močovina
- Servis osobních vozidel, nákladních vozidel a pracovních strojů
- Myčka s horkou vodou a možností zvednutí vozidla až do hmotnosti 12 tun



Provozní doba servisu a pneuservisu: PO - PÁ: 6:00 – 14:00

Provozní doba čerpací stanice: PO - PÁ: 4:00 – 22:00

SO: 6:00 – 18:00

Pro platbu v hotovosti je obsluha přítomna: PO - PÁ: 6:00 – 18:00

SO: 6:00 – 12:00

Mimo pracovní dobu obsluhy probíhá platba kartou nebo na čipy.
Otevírací doba v jiné termíny pro smluvní partnery dle dohody.

ul. Hutní 269/7, 793 42 Janovice

Kontaktní osoba: Šarman Slavomír, tel.: 554 283 032, 602 752 138, e-mail: dilny@katr.cz

Nabídka jehličnatého a listnatého palivového dříví

- palivové zbytky 0,2 - 1,5 m 229 Kč/prm
 - palivo jehličnaté délka 2 m s měkkou hnilobou 349 Kč/prm
 - palivo jehličnaté délka +2 m s tvrdou hnilobou 399 Kč/prm
 - palivo listnaté tvrdé (BK, JV, JS, HB) 1 300 Kč/m³
 - palivo listnaté tvrdé (DB) 1 150 Kč/m³
 - palivo listnaté měkké (LP, TP, OL, VR) 700 Kč/m³
- (prm = prostorový metr)

Uvedené ceny jsou včetně 15% DPH.

Dopravu palivových zbytků je možno zajistit kontejnerem.

Listnaté palivo se prodává v délkách od 6 do 12 m.

Dopravu paliva v délce 2 m a delších - odvozní soupravou s hydraulickou rukou
- cena dopravy dle odebraného množství dohodou.

expediční sklad Rýmařov

Kontaktní osoba: Jiří Hanuš, tel.: 733 755 555, e-mail: drevosklad@katr.cz

PĚSTITELSKÁ PÁLENICE

Pavel Krestýn
Šumvald

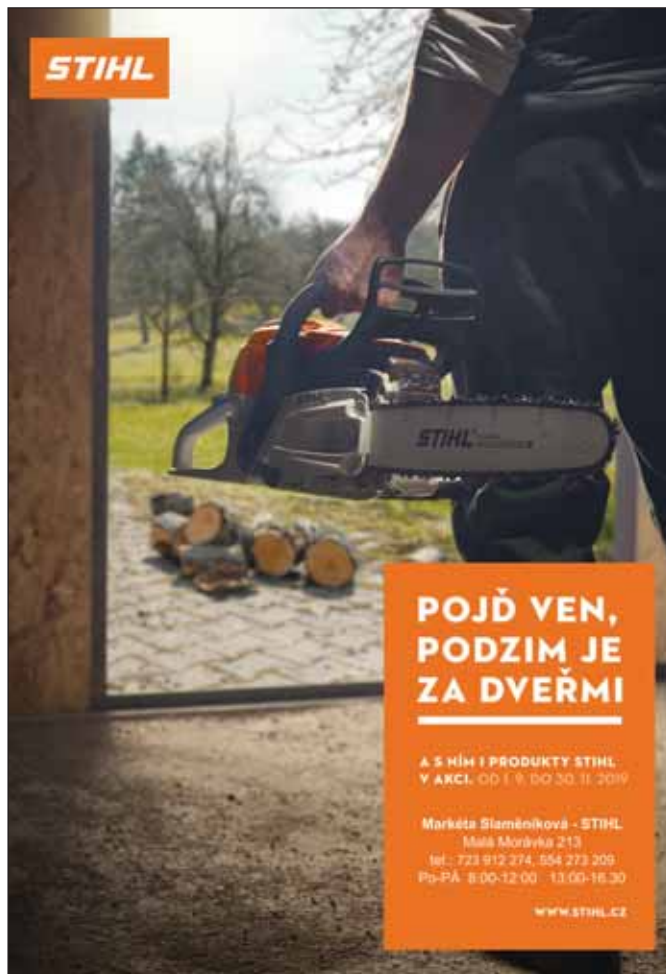


www.palenicessumvald.cz
tel.: 608 743 544

- pálíme na nejmodernější a nejrozšířenější prověřené technologii tradičního výrobce DESTILA s prokazatelně nejvyšší výtěžností
- 2 měděné destilační kolony o objemu 150 a 350 litrů
- pálíme již od 50ti litrů kvasu
- doba na vypálení např. 500 litrů kvasu pouze 3 hodiny
- cena za 1 litr 52% destilátu činí 125 Kč (při průměrném výnosu)
- zestažení ultrazvukem zdarma
- zajistíme dovoz Vašeho kvasu k pálení
- uskladníme Váš kvas, popřípadě zpracujeme Vaše ovoce na kvas
- změníme obsah cukrů a stupně prokvašení v kvasu
- prodáváme kvasinky a enzymy k dokonalému prokvašení kvasu (až o 15% vyšší alkohol a aromatický výnos)
- příjemné posezení, čepované pivo, udirna, káva zdarma



STIHL



**POJĎ VEN,
PODZIM JE
ZA DVEŘMI**

A S NĚM I PRODUKTY STIHL
V AKCI OD 1. 9. DO 30. 11. 2019

Markéta Slaméniková - STIHL
Malá Morávka 213
tel.: 723 912 274, 554 273 209
Po-PA: 9:00-12:00, 13:00-18:30

WWW.STIHL.CZ

Krampus Čertů

Rýmařov
Středisko volného
času

17. PROSINCE 2019
ZAČÁTEK v 15:00 hod.

diskotéka, představení čertů
strašidelné efekty, focení s čerty
soutěže pro děti

MĚSTSKÉ
DIVADLO
Rýmařov

PETRA JANŮ

A SKUPINA AMSTERDAM

10. 12. 2019 | 19:00
MĚSTSKÉ DIVADLO RÝMAŘOV

Vstupenky v IC Rýmařov
nebo na místě v pokladně divadla. 450 Kč

MĚSTSKÉ DIVADLO Rýmařov

inforymarov.cz

horizont

WWW.PETRAJANU.CZ | WWW.FACEBOOK.COM/PETRAJANU | OFICIÁLNÍ STRÁNKY

Lékárna Avion

Rýmařov, Nám. Míru 3



Vaše rodinná lékárna

SE ZÁKAZNICKOU KARTOU ZÍSKÁVÁTE:

SLEVA až 100 Kč
Z DOPLATKU NA LÉKY*

A PŘI NÁKUPU VYBRANÉHO SORTIMENTU
VOLNÉHO PRODEJE NAD 500 Kč

*Sleva z doplatku je poskytována ve formě neuplatnění maximální obchodní přírážky a vztahuje se na léky hrazené z prostředků veřejného zdravotního pojištění

- ✓ U nás dostanete to co máte předepsáno (nezaměňujeme)
- ✓ 20% sleva na antikoncepci
- ✓ Věrnostní bodový systém
- ✓ Dovoz inkontinenčních pomůcek na území Rýmařovska zdarma
- ✓ Inzulíny bez doplatku

ZÁKAZNICKÁ KARTA



AKČNÍ PRODUKTY

Bioaktivní Selen + Zinek FORTE 60 + 30 tablet ZDARMA

Čistý, organicky vázaný selen na kvasnice (Selenoprecise) se zinkem a vitaminy A, B6, C a E. Ideální antioxidantní komplex. Doplněk stravy.



Nabídka platí do vyprodání zásob.

Běžná cena:

~~389 Kč~~

Akční cena:

309 Kč

Linex Forte 28 tobolek

Obsahuje probiotika s prebiotiky, která pomáhají udržovat zdravou střevní mikroflóru. Doplněk stravy.



Nabídka platí do vyprodání zásob.

Běžná cena:

~~259 Kč~~

Akční cena:

189 Kč

NEJEZDĚTE DO BRUNTÁLU! ŠETŘÍME VÁM PENÍZE A ČAS

Lékárna Avion, Rýmařov

Nám. Míru 216/3, Rýmařov
Tel.: 554 219 823
E-mail: avion@lekarnauhradeb.cz

www.lekarna-avion.cz

OTEVÍRACÍ DOBA:

Po – Pá 8.00 – 12.00 12.30 – 16.30
So ZAVŘENO
Ne ZAVŘENO

[facebook.com/Lékárna Avion](https://www.facebook.com/Lékárna-Avion)

15 LET KVALITNÍ PÉČE O VAŠE ZDRAVÍ